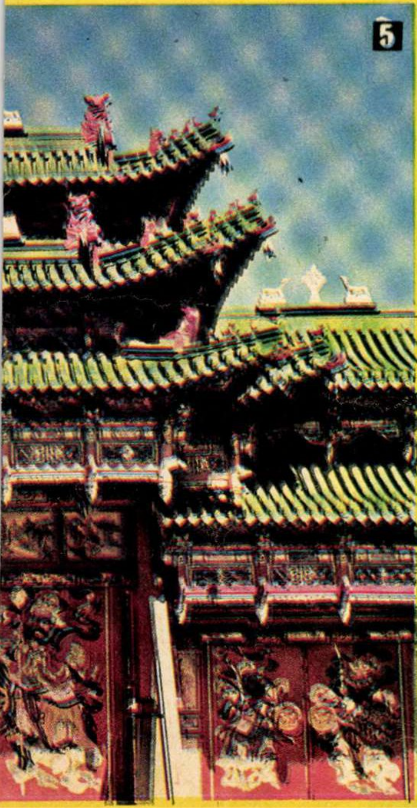
5

care însoțesc hergheliile și turmele. Bucuroși, ei te invită să poposești o clipă la umbra iurtei lor și să te răcorești cu un pahar de cumîs proaspăt (băutura tradițională preparată din lapte de iapă).

La Hugirt, stațiunea din munții Hangai, am ajuns spre seară. Așa că, abia a doua zi am pornit să cunoaștem împrejurimile.

De undeva, din inima munților, izvorăște unul din cele mai mari rîuri ale Mongoliei, Orhonul. Din malurile abrupte de stîncă ce se ridică drepte, pînă la 8—10 metri și care sînt acoperite de un soi de santal pitic, țîșnesc la tot pasul izvoare de apă minerală. În apropiere se aud chiote de copii. Sînt pionierii din tabăra Țagan Țela, sosiți de la mari distanțe, din aimacurile îndepărtate Gobi și Harharun, ei au venit sa-și petreacă vacanța aici. Bucuroși de oaspeți pionierii ne invită să vizităm clubul, sala de mese, diferitele cercuri de activitate.

Băieții țin neapărat să ne facă o demonstrație de «buh» (un fel de lupte), joc specific, care este transmis la mongoli din tată în fiu. De altfel aceste lupte împreună cu proba de tragere cu arcul și cu probele de călărie, au devenit sporturi naționale. Cele mai spectaculoase sînt însă cavalcadele.

Eram în drum spre cascada Orhonului. Dimineață, devreme, iarba e plină de o rouă groasă, cîmpul asemănîndu-se bine cu un imens covor presărat cu mărgele. Dinspre pădurile de brazi ale Hangaiului se zăreau hergheliile de cai semisălbatici care coborau la păscut. La o cotitură a drumului întîlnim un grup de bărbați. Veniseră călări de la cine știe ce depărtări și acum, scrutau nerăbdători zarea, discutau aprins în limba pe care n-o cunoșteam. Oprim. Călăuza noastră ne propune să asistăm la evenimentul care urmează să se producă din clipă în clipă.

Din discuțiile care devin tot mai aprinse, deducem că cei așteptați sînt pe aproape. Se aud tropote de cai în galop și iată că, zarea se umple cu cîteva sute de cai și călăreți. Călăreții sînt copii, fetițe și băieți între 6 și 10 ani. Dau pinteni cailor, trag frîiele și-și îndeamnă tovarășii de drum cu chiote. Prima care trece linia de finiș este o fetiță cu codițe subțirele, cu fața bronzată de vînt și de soare. O cheamă Dolma și este fiica unui păstor din satul Lun, pe care tatăl ei a urcat-o în șa la 3 ani. După ea urmează imediat alti zeci de copii care se întorc victorioși din galopul parcurs pe o distanță de 30 de km. Aflăm apoi că și caii selecționați pentru această probă sînt foarte tineri. Ei sînt dăruiți copiilor din momentul cînd aceștia se urcă prima dată în șa. De altfel mongolii spun că dacă un copil ajuns la 6 ani nu știe să strunească singur calul, cu greu va mai putea s-o facă mai tîrziu și aproape că niciodată nu va putea îmblînzi singur un cal sălbatic. Dar așa ceva se întîmplă foarte rar.

Despre dîrzenia oamenilor din Mongolia mi-am dat seama încă o dată vizitînd Harharunul. Fiind centru de aimac (unitate administrativă asemănătoare cu un centru de raion) cu cîteva unități socialiste, în plină înflorire, și avînd nevoie de apă, rîul cel mai apropiat se afla la o depărtare de peste 75 de kilometri, s-a hotărît să se aducă albia rîului la porțile orașului. A început o bătălie aspră cu piatra, cu apa și pămînturile nisipoase. Au învins oamenii. Noua stație hidroenergetică luminează orașul, iar oamenii au acum apă din belșug.

Tot la Harharun se află vechea cetate de reședință a hanilor mongoli, Ertenzo. Cu toate că au trecut secole de cînd această cetate a fost părăsită (odată cu destrămarea imperiului mongol), zidurile albe strălucesc în bătaia soarelui încă de la distanță.

În imensitatea stepei, Ertenzo pare o cetate miniaturală, dar ajuns în fața ei îți dai seama că aici hanii își adăposteau oști care numărau mii de oameni.

Prin intermediul ghidului aflăm că cele 3 mari clădiri străjuite de dragoni au fost construite din cedru cu sute de ani în urmă. În ele locuiau preoții lamaiști, confidenții hanilor și asupritorii poporului. Hanul locuia într-o iurtă mare, cu temelii de piatră.

EXCURSIE PE GLOB
6

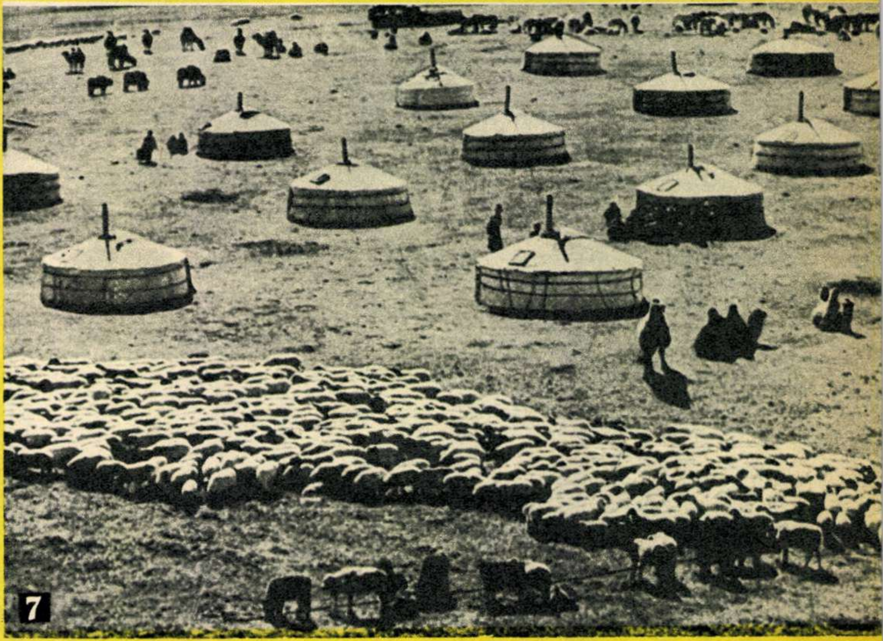
7

Altul este însă cel mai interesant lucru de la Ertenzo. În partea de nord-vest a cetății se află rămășițele fostei intrări principale. Aici, în locul cerberului cunoscut în mitologia europeană, se află o uriașă broască țestoasă pe care meșterii mongoli ai secolului al XVI-lea au dăltuit-o în piatră albă. Pe carapacea ei se află așezată un fel de tipsie, tot din piatră, pe care secole de-a rîndul, călătorul mongol, care și-a abătut pașii pe aici a așezat pietre de diferite culori. Aflăm că această veche operă de artă este simbolul transhumanţei, căci după cum se știe de primăvara pînă toamna, uneori chiar și iarna, păstorul mongol a fost și este un veșnic călător. Împreună cu turmele sale de oi care numără mii de capete sau cu hergheliile de cai poposește în cele mai prielnice locuri (după anotimp) din întinsa lui patrie.

Pietrele așezate pe tipsia de pe carapace reprezintă bogățiile vii ale țării. Pietrele albe sînt oile, cele negre — iacii, cele roșii reprezintă milioanele de cai mărunți și iuți ca fulgerul, iar pietrele galbene pe blîndele tovarășe de drum de pe orice vreme — cămilele. Dacă atunci, în timpurile de mult pierdute în negura istoriei, toate aceste bogății aparțineau hanilor și preoților, astăzi ele aparțin celui ce i se cuvine din plin — poporului mongol.

8

* * *

1. După drumul lung, care uneori durează tot timpul zilei, un scurt popas este binemeritat.

2. Din laptele de iapă se obține o băutură răcoritoare, cu gust acrișor — kumisul.

3. Așa salută jucătorii înainte de a începe o demonstrație de «buh».

4. Interiorul unei iurte.

5. Rezistența lemnului de cedru din care este construită această clădire a făcut ca ea să-și păstreze frumusețea și culoarea secole de-a rîndul.

6. La depozitarea furajelor pentru iarnă, de mare ajutor este cămila.

7. O așezare de păstori.

8. Mic cîntăreț la un instrument popular mongol.

* * *

Emil, nerăbdător și în tren, înscrie un cerc pe o foaie de hîrtie. Bănuiesc ce face. Își pregătește întrebările pe care i le va pune inventatorului **MARIN ONEA** de la cunoscuta uzină mecanică fină din nu mai puțin cunoscuta localitate montană Sinaia.

Față în față cu inventatorul și cu lucrarea sa, Emil s-a apropiat și mi-a șoptit la ureche:

— Mi-l închipuiam bătrîn, sobru — și cînd colo...

Marin Onea este, într-adevăr, destul de tînăr, o fire foarte deschisă. Ne-a explicat cu amabilitate și modestie că aparatul inventat de el este indispensabil în operația de lustruire și nivelare perfectă a unor piese, în rodajul unor lucrări de mare precizie, ce intră în componența motoarelor Diesel.

Emil a scos repede creionul și l-a reconstituit, pe o foaie de carnețel, adăugîndu-i fantezia sa șugubeață. A făcut mai întîi discul de jos, care se rotește, apoi pe cel fix, de deasupra, prevăzut cu un șănțuleț în spirală.

— De aici începe «excursia» în șir indian, pe disc, explică Marin Onea, introducînd niște bastonașe de metal. A apăsat pe un buton și acestea au pornit la drum...

— Extraordinar! spune Emil, închipuindu-și în desenul său un șir de excursioniști, cu rucsacurile în spate, ce se țin unul după altul.

— Cînd se întorc pe portița alăturată, vin ferchezuiți, cu tălpile strălucind ca oglinda.

— Adică?!

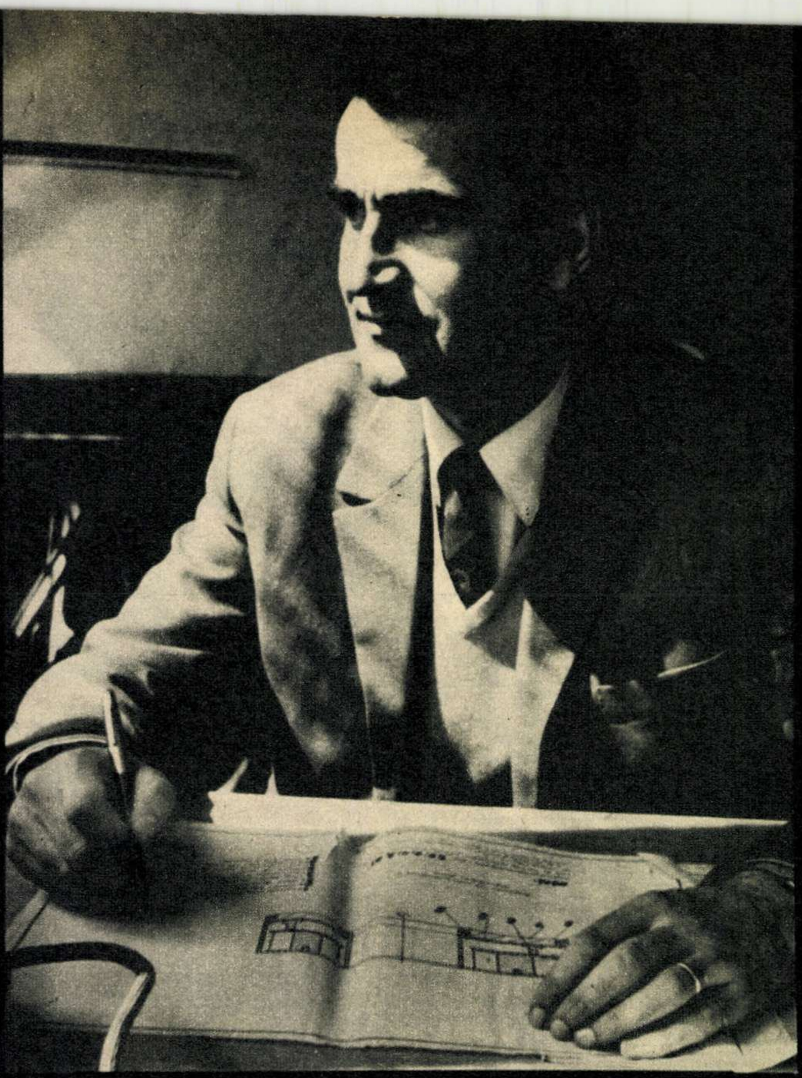

▲ Marin Onea

DESCOPERIRILE LUI EMIL

DISCUL OGLINZILOR

- UN INVENTATOR SE DESTĂINUIE
- FLUIDUL NEVĂZUT
- MĂRUL LUI NEWTON LA ÎNDEMÎNA NOASTRĂ

Emil s-a apropiat iscoditor de aparat.

Marin Onea zice:

— E vorba de mecanică fină, de obținerea unor adevărate bijuterii, nu se admite nici un fel de neregularitate pe o asemenea bijuterie.

— Dar clopotul de deasupra?

— E un magnet.

— Magnet? Așa mare?

— Are 200 de kilograme. El menține ordinea în rîndul... excursioniștilor. Observați: stau la distanță egală, în drumul lor. Magnetul îi apasă pe disc, nu direct, ci printr-un fluid nevăzut. Același fluid creează în ei un cîmp magnetic contrar — se resping egal, dar forțele de frecare îi împing înainte. Așa se țin unul după altul pe disc, ca pe niște adevărate serpentine.

— Se asigură lucru de mare precizie.

— Nu numai asta — deși e foarte important — dar acest aparat automatizat reduce de șase ori timpul afectat înainte unei astfel de operații atît de migăloase.

Nu-i de mirare, așadar, că acest aparat prezintă interes nu numai la noi, dar și pe plan mondial, în țări cu veche tradiție tehnică, în Franța, Italia, R.F. a Germaniei sau Anglia, unde a fost brevetată invenția tînărului inginer Marin Onea.

Emil și-a pus desenul în buzunar, cu gîndul să vi-l prezinte și vouă și, ca de obicei, a pus întrebarea reportericească — cît timp, cîte zile a lucrat inventatorul la aparatul său?

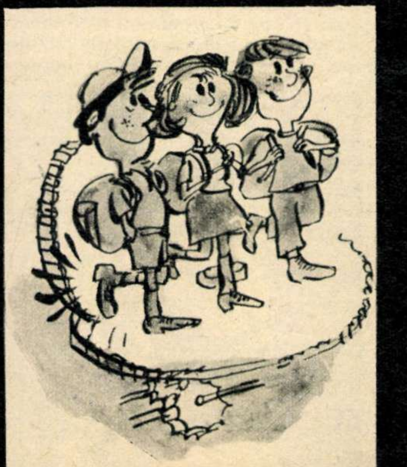

— Zile? a venit răspunsul. E vorba de ani, deși nu s-a lucrat fără întrerupere. Dar un inventator muncește totuși mereu, face calcule, mîzgălește tomuri întregi de hîrtie; îl urmărește o idee pe drum, acasă nu-i dă pace să doarmă liniștit luni sau ani în șir. Și deodată, ajunge la o concluzie.

— Ca Newton, cu mărul, sare Emil.

— Ca el și ca atîția oameni de seamă. Dar e mult, prea mult, să pomenesc de Newton cînd vorbesc de modestul meu disc. Adevărul este însă că, într-o asemenea lucrare, întotdeauna munca începe încă din primii ani de școală, prin însușirea unor cunoștințe temeinice. Așa cum spune o expresie celebră — numai unu la sută e inspirație, restul nouăzeci și nouă e transpirație, muncă asiduă, neîntreruptă.

E ceea ce l-a caracterizat fără îndoială și pe marele fizician și astronom Newton.

AL. DINU IFRIM

P.S.: *Alăturat vă prezentăm «discul oglinzilor», în viziunea veselă a lui Emil, din carnetul său de reporter.*

ENIGMELE TERREI

CĂLĂTORESC CONTINENTELE?

«Ne-a plăcut foarte mult interviul luat tovarășului academician Eugen Pora», ne scriu elevii Vlad Maltezianu, M. Vasilevschi, Olga Ciocan, Adina Ariton, D. Heșchia, N. Stamatiu, P. Florin, V. Ștefănescu, Anca Cruțiu și D. Căbuț din clasa a VI-a A de la Școala generală nr. 119 din Capitală.

«Am dori să ne vorbiți despre așa-zisa «plimbare a continentelor» (teoria lui Wegener) cît și despre continentul scufundat «Lemuria».

Atît lor cît și celorlalți cititori interesați în lămurirea acestor probleme le răspundem cu plăcere:

În ipoteza sa numită *translația continentelor*, savantul german Alfred Wegener susține că odinioară Pămîntul avea un singur ocean și un singur uscat numit de el *Pangaea*. Datorită forței de rotație — în urmă cu peste 300 milioane de ani — uscatul s-a «frînt» în mai multe blocuri. Atunci, partea superioară a scoarței uscatului (numită în geologie Sial) cu o densitate mai mică de 2,8 a început să «alunece» pe partea inferioară a scoarței (numită *Sima*), care are o densitate mai mare de 3. Astfel Sialul a început să «călătorească» pe Sima desfăcîndu-se în mai multe blocuri, care reprezintă cele 6 continente cunoscute astăzi. Aruncînd o privire pe harta lumii, constatăm un lucru clar: dacă am apropia contururile litoralului de răsărit ale Americii de Nord cu contururile Europei apusene, iar cele ale Americii de Sud cu cele ale Africii am vedea că el se îmbină aproape perfect. De asemenea, multe din urmele viețuitoarelor de mult dispărute precum și depozitele sedimentare și vulcanice găsite de-a lungul țărmului american și african sînt aceleași, lucru care face pe savanți să dea dreptate presupunerii lui Wegener. Ceva mai mult, oceanologii au identificat în Oceanul Atlantic un lanț de munți care străbat mijlocul oceanului Atlantic de la nord la sud, începînd din Islanda pînă mult mai jos de Capul Bunei Speranțe. Acest lanț de munți se presupune că a fost locul de unde s-a «rupt» uscatul.

În lumina cercetărilor geografice, geologice, oceanologice și geofizice, oamenii de știință au adus — în ultimul timp — noi argumente în sprijinul acestei teorii, stabilindu-se cu precizie că uscatul «călătorește» și azi. Astfel peninsula California se deplasează spre nord, iar Japonia, Australia și Noua Zeelandă spre răsărit...

AUREL LECCA

1

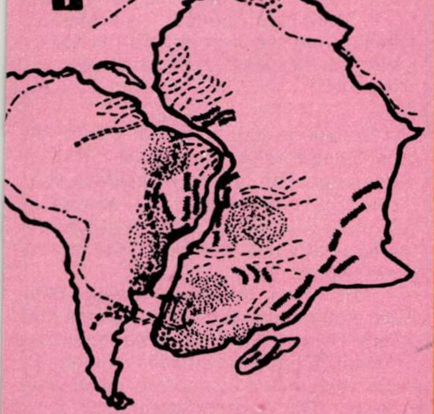

1. Poziția Africii și Americii de Sud cînd s-a produs «ruptura».

2. DORSALA ATLANTICULUI — Lanțul muntos submarin lung de 20 000 km — de unde se bănuiește că s-au rupt uscatul care a dat naștere continentelor de azi.

3. Secțiune prin mijlocul oceanului Atlantic (A—A'). Straturile sedimentare și blocul granitic (Sialul) care «alunecă» pe crusta bazaltică (Sima).

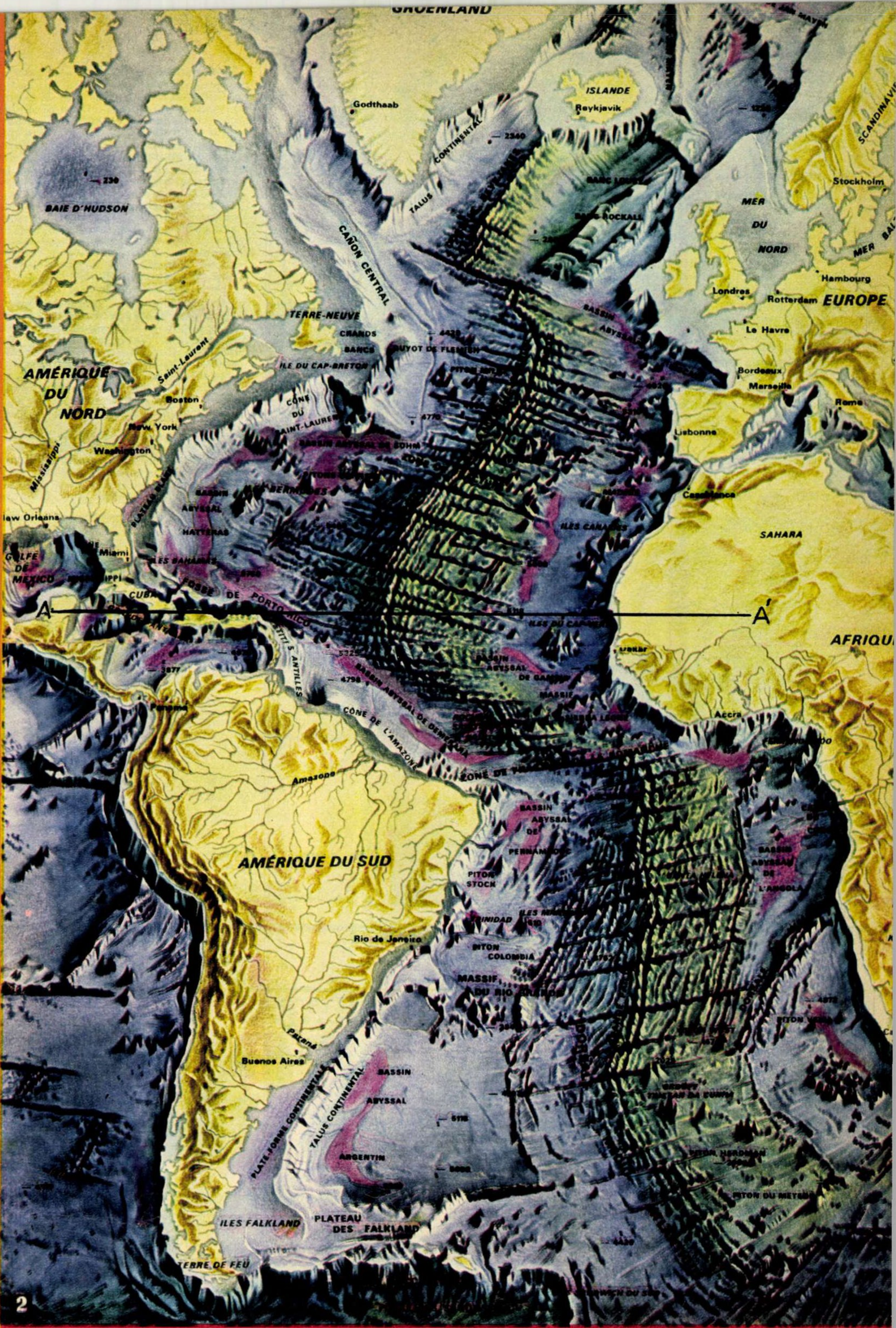
2
GROENLAND
ISLANDE
Reykjavik
Godthaab
BAIE D'HUDSON
TALUS CONTINENTAL
CAÑON CENTRAL
BANC ROCKALL
MER DU NORD
SCANDINAVIE
Stockholm
MER BALTIQUE
Hambourg
Londres
Rotterdam
EUROPE
Le Havre
Bordeaux
Marseille
Rome
Lisbonne
Casablanca
SAHARA
ILES CANARIES
ILES DU CAP VERT
AFRIQUE
Accra
TERRE-NEUVE
GRANDS BANCS
GUYOT DE FLEMISH
ILE DU CAP-BRETON
AMÉRIQUE DU NORD
Saint-Laurent
CÔNE DU SAINT-LAURENT
Boston
New York
Washington
Mississippi
New Orleans
BERMUDES
BASSIN ABYSSAL HATTERAS
GOLFE DU MEXICO
Miami
ILES BAHAMAS
CUBA
FOSSE DE PORTO RICO
PETITES ANTILLES
A
A′
BASSIN ABYSSAL DE GAMBIE
CÔNE DE L'AMAZONE
Panama
Amazone
AMÉRIQUE DU SUD
BASSIN ABYSSAL DE PERNAMBOUC
PITON STOCK
TRINIDAD
Rio de Janeiro
PITON COLOMBIA
MASSIF DU RIO GRANDE
BASSIN ABYSSAL DE L'ANGOLA
Paraná
Buenos Aires
BASSIN ABYSSAL ARGENTIN
TALUS CONTINENTAL
PLATE-FORME CONTINENTALE
ILES FALKLAND
PLATEAU DES FALKLAND
TERRE DE FEU
PITON HERDMAN
PITON DU METEOR

3

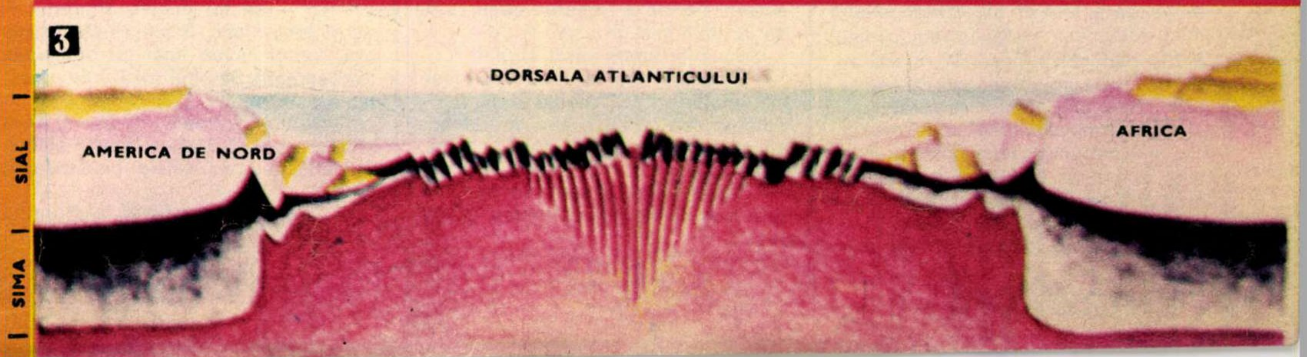
DORSALA ATLANTICULUI
AMERICA DE NORD
AFRICA
SIAL
SIMA

SALUT, PRIETENI !

(urmare din pag. 3)

totală pe care, cu bucurie, am descoperit-o spontană în inimile tuturor copiilor români care prin viza acestui prietenos plenipotențiar al «vaillanților» pătrundeau fără oprelişti pe teritoriul sufletului lor atît de apropiat nouă. Apoi a venit... întîlnirea **de visu.** Cu plus de prețuire, simpatie și înțelegere care mi-a transformat sentimentele de prietenie într-o deplină frăție. Manifestarea la care, înconjurat de 25 de copii români, am luat parte la Paris, în vara trecută, «Cavalcada prieteniei», ne-a chemat sub deviza-simbol al fericirii de a trăi: «Soare pentru toată lumea».

N-a fost soare în acele zile la Paris dar... Chiar n-a fost oare? Există oare unul singur dintre voi care să nu păstreze amintirea acestei întîlniri brăzdată de solarele raze ale neuitării? «Vaillanții» ne-au fost gazde și ghizi și camarazi, cîntec și lacrimă, aripă și cuib. Numele «Gennevilliers» — locul unde am avut «baza» — a rămas înscris pe acel atlas intim al ființei noastre ca un fel de netăgăduit al doilea meleag natal... Ne reîntoarcem cu orice prilej acolo pe firele nostalgiei și ale prieteniei și marea sărbătoare din aceste zile a «vaillanților» este un prilej major de a o face.

«Salut, copains» și oricînd, fără nici o dificultate de deplasare fizică, «**au revoir**».

Copii din România la «Cavalcada prieteniei» — Paris 1969.

PATINAJUL ARTISTIC LA ÎNĂLȚIME

Poiana-Brașov. 5, 6, 7, și 8 aprilie a.c. Împrejur munții peste care s-a-nstăpînit primăvara: iarbă crudă, ghiocei și viorele, muguri pe care seva i-a făcut să explodeze, gîze mișcîndu-se amețite în lumina soarelui blînd, pîraie turburi alergînd grăbite la vale. Și în mijlocul acestui cadru — un ochi de gheață, o gheață dură și netedă ca oglinda. O iarnă artificială care, grație instalației frigorifice, rezistă asaltului primăverii. Iar pe oglinda acestei ierni miniaturale — copii. Copii în costume multicolore și pe patine. Și arbitrii în costume mai puțin colorate, tăcuți, sobrii și atenți la arabescurile si figurile libere desenate pe gheață sau pur și simplu în aer, deasupra ei. La mantinelă, din nou copii. Și părinți. Și spectatori. Turiști din țară și din străinătate. La vestiare, la fel...

O privighetoare, stimulată parcă de «Rapsodia română» emisă în surdină de pe banda magnetofonului, începe să cînte într-un brad din curtea vestitei «Șuri a dacilor», aflată la trei pași mai încolo. Dar dintr-o dată «Rapsodia» se frînge și difuzoarele bubuie:

— Executat în termen. Vă rugăm notele! Pentru merit tehnic: 4, 9; 4. 7 și 4, 8. Pentru merit artistic: 4, 8 la toți arbitrii.

Privighetoarea a tăcut și zboară speriată. Acum, și-aici, nu prea-i de ea. Mai ales că toți sînt cu urechile la difuzoarele astea care-i fac o concurență cam neloială. Toți sînt cu urechile la ele și cu ochii pe gheață unde cele mai mari speranțe ale patinajului nostru își dispută întîietatea.

Speranțe, cu adevărat. Mai ales anul acesta cînd, atît la propriu cît și la figurat ele s-au aflat la înălțime. La propriu datorită altitudinii de peste 1000 de metri, la figurat din multe alte motive: în primul rînd pentru că, datorită inițiativei Consiliului Național al Organizației Pionierilor de data aceasta au luat parte la întrecerile (e adevărat, într-o competiție proprie, dar nu cu totul separată de tradiționala dispută) vreo 30 de patinatori amatori (nelegitimați la cluburile sportive), pionieri și școlari din cinci județe (Brașov, București, Cluj, Covasna, Harghita); în al doilea rînd pentru că numărul tuturor concurenților a fost mai mare decît oricînd — peste 100; în al treilea rînd datorită evoluției mai mult decît interesantă a numeroși concurenți...

Am putea s-o ținem tot așa pînă la al zecelea sau al cincisprezecelea... rînd. Dar ne oprim aici. Și încheiem cu o părere personală, care s-ar putea să fie combătută de către unii dintre specialiști (noi ne-o susținem totuși): în cele cîteva zile petrecute la mantinelă, am căpătat convingerea că în patinajul nostru artistic se poate vorbi de iminența unui salt calitativ. Dacă nu peste un an, atunci peste doi, cel mult peste trei, cu siguranță că măcar una dintre autenticele speranțe de azi — VASILE ADRIAN, ATANASIE BULETE, SIMONA GRIGORESCU, ANCA TĂNASE, GABRIELA VOICA, KLAUS SCHELL, DANIEL GINGHINĂ ș.a. — vor străluci pe gheața competițiilor internaționale. Și dacă vom mai avea un pic de răbdare, probabil că vom avea satisfacția să descoperim în vreunul din așii viitorului cine știe pe care din amatorii începători, afirmați pentru prima oară aici, pe patinoarul de la Poiana — Brașov: pe GABRIELA MOLNAR, sau poate că pe ALMOȘ SORBAN, ori chiar pe MIRELA OPREAN, una dintre cele mai mici patinatoare.

Numeroasele distincții și premii oferite celor mai buni patinatori de către Consiliul Național al Organizației Pionierilor, revista noastră și federația de specialitate, (aparate de fotografiat, stilouri, truse de pixuri, patine cu rotile ș.a.), precum și înmînarea definitivă a Cupei «CUTEZĂTORII» formației de patinatori artistici de la ȘCOALA SPORTIVĂ nr. 2 din Capitală, care a cîștigat-o anul acesta pentru a treia oară, a dat acestei frumoase competiții un fast deosebit, apreciat atît de către concurenți, cît și de către specialiști, părinți și spectatori.

C.D.

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

DE OVIDIU ZOTTA

EPISODUL XVII

Prințesă tocmai ieșea din casă, cînd Marius apăru de după colț, fluturînd ziarul de seară, la Mica publicitate apăruse următorul anunț: «Hilda Stănescu, născută în anul 1948, din părinți necunoscuți, o caută pe sora ei geamănă». Se publica și fotografia Hildei.

— Uite — se lăudă Marius — facem progrese vizibile! Acum, nu doi sau trei oameni o vor căuta pe Hilda — cea înaltă, ci zeci de mii!

Prințesă clătină din cap, în semn de admirație pentru «progresele vizibile». Din păcate, nu avea timp să le comenteze, fiind foarte grăbit.

— A, te duci la Salonul Jaguarului! ghici Marius. Nu mi-ai spus ce talente ți-a găsit descoperitorul ăsta de genii necunoscute?

— Te rog să nu vorbești așa, mîrîi Prințesă. Jaguarul e **într-adevăr** un om deosebit!

— Bine, de acord, dar răspunde-mi la întrebare. Mor de curiozitate să știu în ce domeniu are talent prietenul meu! Ei? În pictură? In muzică? În arta ecvestră? Sau, te pomenești că ești fachir, chiromant, dresor de furnici...

— Iartă-mă, dar cred că te exprimi cu prea mare ușurință, observă Prințesă, politicos. Noțiunea de talent e mult mai vastă și mai profundă decît credem noi.

— Ce vorbești?! Abia ai luat două lecții și deja ești filozof?

— Principalul e să-ți cunoști și să-ți dirijezi personalitatea — zise Prințesă — ceea ce, de altfel, fac eu acum. Altminteri, pentru vorbele tale, ar trebui să-ți trag cîteva, dar prefer să mă stăpînesc, pentru a te putea observa de de la înălțimea mea spirituală!

Marius își umflă mirat obrajii:

— Prințesă, nu te mai recunosc, mă intimidezi! Cît costă o lecție la Salonul Jaguarului? Văd că e foarte eficace! Nu, serios, în fond, ce faci tu acolo?

— Jaguarul mi-a spus că deocamdată trebuie să mă acomodez, să privesc...

— ... adică stai degeaba!

— De loc! Acolo, cum să-ți explic, sînt o grămadă de lucruri formidabile! Vino și tu!

— Nu-mi place să arunc banii. Tu cît plătești?

— Eu — se foi mîndru Prințesă — nu plătesc nimic, înțelegi? Mi-a spus așa: faptul că un tînăr ca dumneata frecventează Salonul meu este o răsplată suficientă!

— Atunci, cu tine e într-adevăr ceva serios! se miră Marius, foarte sincer. Ascultă, la urma urmelor cine e Jaguarul?

— Oho! A fost muzician, explorator, artist de circ, aviator, ziarist, scrimer... Lista e foarte lungă! Dacă vrei să-l cunoști, hai cu mine să te prezint!

— M-ai făcut curios, zise Marius, împăturind ziarul și vîrîndu-l în buzunar. Să mergem. După dumneavoastră, **sir!**

Sunară la etajul patru al clădirii de pe Calea Roșiorilor. Se auzi hămăitul uriașului cîine-lup, care deschise ușa, privindu-i cercetător. Lui Marius îi îngheță sîngele, dar Prințesă zise, prietenos «Ce mai faci, Nero?» și intrară nestingheriți.

Pătrunzînd în salon, Marius clipi derutat: nu știa la ce să privească mai întîi. La hărțile uriașe, la carlinga avionului, la panoplia cu săbii și iatagane din vechime, la panoul cu măști africane... Din spatele draperiilor care acopereau intrările celorlalte încăperi se auzeau tot felul de sunete: solfegii la pian, comenzi sportive, exclamații în limbi străine și un zăngănit metalic în care Marius recunoscu imediat familiarul zgomot al sălii de scrimă.

Nero, cîinele-lup, hămăi o dată, scurt și una din draperii se ridică. Apăru Jaguarul, scoțîndu-și masca de scrimă. Obrajii îi luceau de sudoare. În mîna dreaptă ținea sabia.

— Bună ziua, zise Prințesă. Am venit. El e Marius, prietenul meu

— Imi pare bine, declară Jaguarul, fixîndu-l pe Marius cu privirile sale

APLAUZE PENTRU CEI 1500

La Bolintinul din Vale, în vecinătatea Bucureștiului, pionierii și școlarii au ținut să puncteze printr-o frumoasă acțiune sportivă de masă, deschiderea sezonului în aer liber.

Duminică, 29 martie. O dimineață mohorîtă și friguroasă, parcă potrivnică inițiativei. Existau temeri (nu puține) de nereușită. Vă imaginați cît de mare a fost surpriza, întîlnind în curtea școlii generale, în maiouri și tenişi, tremurînd puțin (ce contează însă la vîrsta cutezătorilor?) pionieri și școlari nu numai din această localitate, ci și din cele vecine, din Trestieni și Florești, Crevedia și Ogrezeni, Poenari și Bolintinul din Deal. Aproape 1 500 de participanti s-au prezentat la start, din proprie pasiune, dornici să demonstreze frumusețea alergării, a crosului, această «cenușereasă» între probele atletice — cum încă mai e ea considerată pe nedrept.

O cronică a întrecerii celor 1 500? Poate că nu și-ar avea rostul. Cred că mai util este să subliniez valoarea inițiativei, de mesaj pentru sănătate și vigoare fizică, de călire a voinței și dîrzeniei totodată.

Așternînd aceste cuvinte, nu le pot disocia totuși de exemplul unui pionier cît o șchioapă, *Radu Ardenel* din clasa a IV-a C, a Școlii generale din Bolintin. A pornit timid, sufocat parcă de emoție. N-a avut, inițial, convingerea că va putea cîștiga. Dar văzînd cum cu fiecare metru în urma lui au rămas unul cîte unul zeci de concurenți, Radu și-a adunat ultimele puteri, și-a arcuit corpul, pentru a străbate mai ușor distanța. Și cînd, în cele din urmă, a zărit punctul de sosire, a sprintat cu o energie aproape ireală, irezistibil, reușind să termine primul...

Și asemenea exemple de voință, de dîrzenie, am notat aproape la fiecare probă. Celebrul alergător sovietic, Vladimir Kuț, a denumit crosul «o școală a caracterelor tari». Fără îndoială că n-a exagerat cîtuși de puțin.

Nu știu exact cui revin meritele pentru reușita acestei acțiuni de reconsiderare a crosului. Unităților de pionieri din școlile care și-au trimis concurenți, profesorilor de educație fizică, conducerilor școlilor, organizațiilor locale?... La drept vorbind, tuturor. Fiindcă numai printr-o colaborare deplină a putut prinde viață o asemenea acțiune de mari proporții. Este însă de dorit ca ea să fie extinsă și în alte școli. Pionierii din Bolintinul din Vale au fost primii. Cine îi vor urma?

Tiberiu STAMA

Start în proba celor mai mici crosiști — pionieri și școlari din clasele III și IV.

Foto: prof. GEORGE POPA

---

scrutătoare.

Marius își dădu seama că se află în prezența unuia din acei oameni autoritari în fața cărora cauți, fără să vrei, să stai cît mai drept și să vorbești cu cît mai multă grijă.

— Îmi pare rău, dragă Marius, spuse Jaguarul, dar toate locurile sînt ocupate. În orice caz, rețin cererea dumitale pentru semestrul următor.

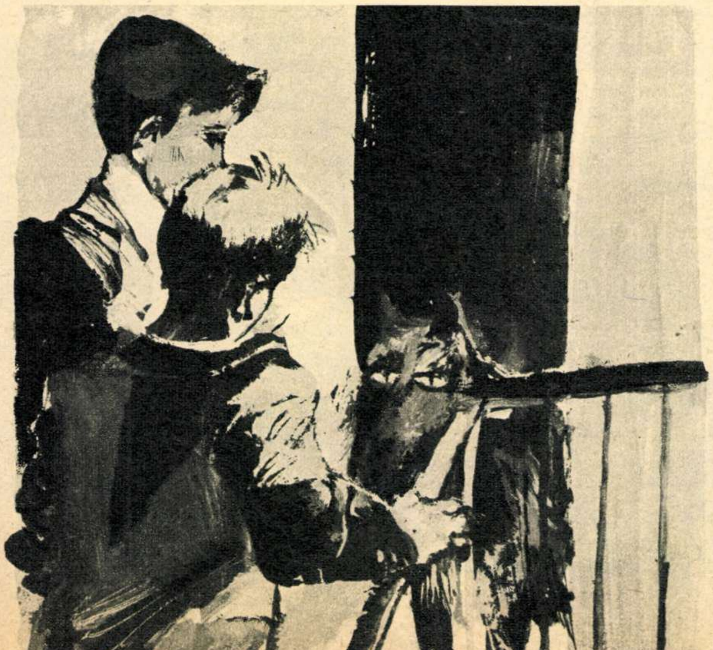

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

— Oh, iertați-mă, eu n-am venit să mă înscriu, se scuză Marius. M-a invitat Prințesă. E vorba doar de o vizită! Dacă deranjez...

— Băiatul e prea timid — se auzi deodată un glas domol, bătrînesc — și din scaunul cu spătar înalt se ridică domnul Mirea. Cred că am putea, totuși, să-l primim.

— Dînsul e secretarul meu, zise Jaguarul. Merită să-l ascultăm. Dacă spune că mai avem locuri... Totuși, vreau să știu clar: ai venit doar în vizită sau vrei să te înscrii la ceva?

— Eu... nu știu... se zăpăci Marius, trăgînd cu ochiul la minunățiile din jur. Cred că mi-ar place, dar nu m-am hotărît ce să fac!

— Specialitatea mea e tratarea nehotărîrii! rîse Jaguarul. Domnule Mirea, trece-l pe tînăr printre prietenii noștri.

Domnul Mirea îl invită pe Marius dinaintea unei mese care, de fapt, era o lădiță de bambus, încrustată cu motive africane. Scoase din «casa de fier» — în realitate, un rechin împăiat, în burta căruia fusese parcticată o ușă — registrul de înscriere și-l deschise.

— Ia loc, Marius. O să-ți completez fișa. Va trebui să-mi răspunzi la cîteva întrebări.

Neobișnuit chestionar! Timp de aproape 30 de minute, Marius răspunse la cele mai diferite întrebări: ce culori îi plac, dacă știe cîți metri lungime are strada pe care locuiește, ce este o bujie, ce înțelegem prin «școala flamandă» în pictură, ce ar face dacă ar cîștiga o sută de mii de lei la loto, ce note are la școală, în ce an și în ce zi s-a născut mama lui — și așa mai departe, zeci de întrebări fără nici o legătură între ele.

— Bine, spuse la sfîrșit domnul Mirea. Taxa este de 20 de lei lecția. Timp de o săptămînă însă nu vei face nimic special, ci vei observa, vei alege. În acest timp prietenul meu, Jaguarul, va studia atît comportarea ta cît și răspunsurile pe care le-ai dat în acest chestionar.

Se auzi țîrîitul telefonului, domnul Mirea se ridică și porni spre ușă — aparatul se afla acolo. Distrat, Marius răsfoi registrul. Sute de nume, mii de răspunsuri. Deodată, întîlni un nume cunoscut: George Banu. Era numele lui Geo. Zîmbi. «**A trecut și el pe aici. Nu mi-a spus nimic despre asta**». Pe urmă, dădu peste numele Eschimosului. «**Era de așteptat. Aici a învățat judo**». Mai departe... Palaghiță Mihai. «**O grămadă de cunoscuți!**»

— Ce faci! spuse aspru domnul Mirea. N-ai voie să te uiți în registru! Jaguarul se face foc dacă află!

Și i-l smulse din mînă.

— Iertați-mă, se scuză Marius, cu inima bătînd din răsputeri.

Cuprins de o bănuială, băiatul privi spre draperia din spatele căreia se auzea glasul Jaguarului: «Reluăm de la fa-mi-sol! Atențiune! Fa...»

(VA URMA)

CUCERITOAREA VĂZDUHULUI

Scenariu: ROMULUS ALEXANDRESCU **Desene: FRANCISC KALAB**

...CU VREO PATRUZECI DE ANI ÎN URMĂ, CÎND PARAŞUTISMUL ERA O PREOCUPARE PLINĂ DE RISCURI CHIAR PENTRU BĂRBAŢI, O TÎNĂRĂ SE HOTĂRA SĂ DEVINĂ PARAŞUTISTĂ. DOREA SĂ DEMONSTREZE ÎNTREGII OMENIRI CĂ VUIA, VLAICU ŞI COANDĂ AU VREDNICI URMAŞI DE CUTEZANŢĂ. ŞI TÎNĂRA ÎN INIMA CĂREIA ARDEAU ASEMENEA IDEALURI, SMARANDA BRĂESCU, A DOVEDIT CU PRISOSINŢĂ CEEA CE ŞI-A PROPUS, PRIN STĂRUINŢĂ ŞI MUNCĂ FĂRĂ PREGET!

1

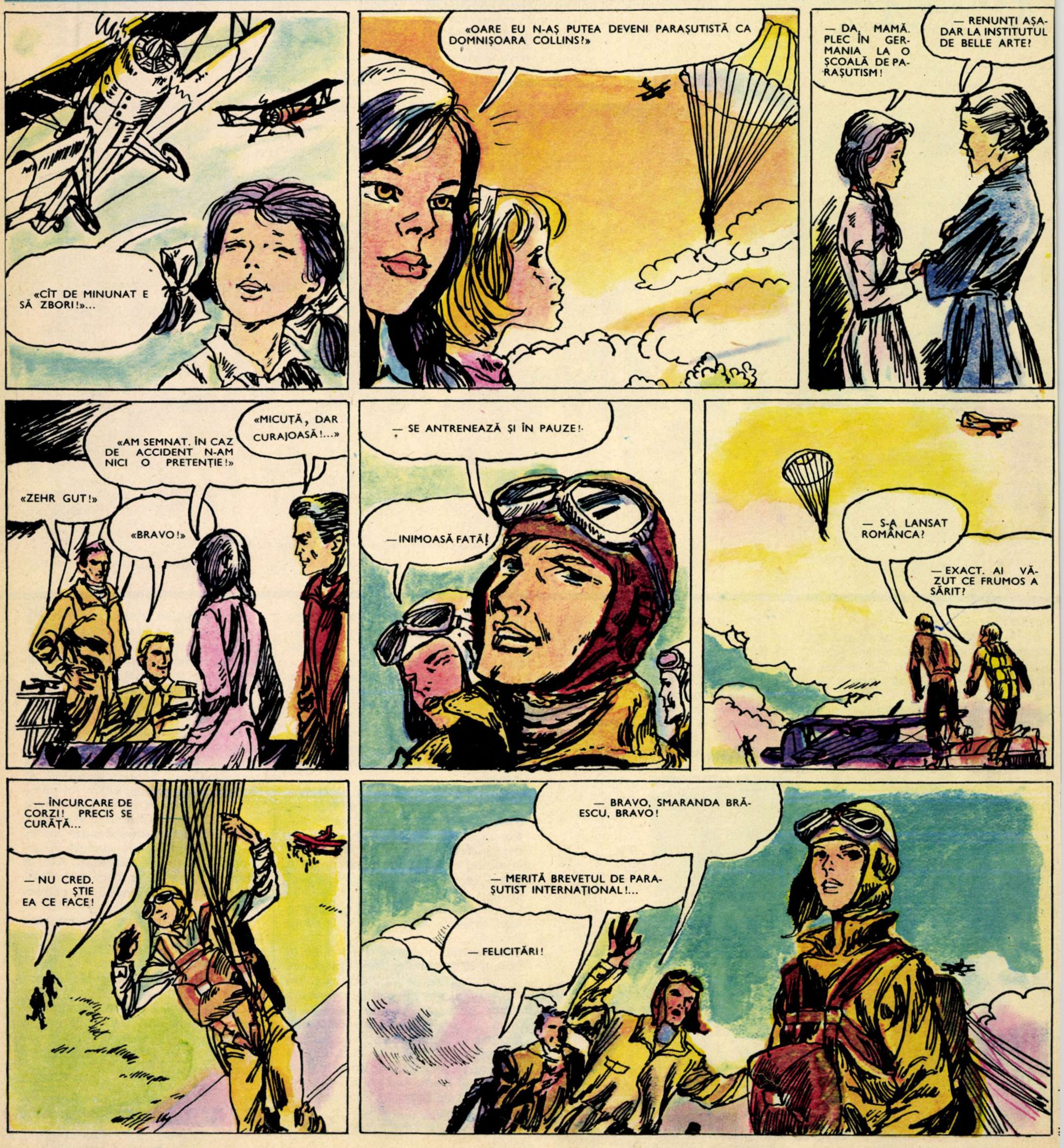
«CÎT DE MINUNAT E SĂ ZBORI!»...
«OARE EU N-AŞ PUTEA DEVENI PARAŞUTISTĂ CA DOMNIŞOARA COLLINS?»
— DA, MAMĂ. PLEC ÎN GERMANIA LA O ŞCOALĂ DE PARAŞUTISM!
— RENUNŢI AŞADAR LA INSTITUTUL DE BELLE ARTE?
«MICUŢĂ, DAR CURAJOASĂ!...»
«AM SEMNAT. ÎN CAZ DE ACCIDENT N-AM NICI O PRETENŢIE!»
«ZEHR GUT!»
«BRAVO!»
— SE ANTRENEAZĂ ŞI ÎN PAUZE!
— INIMOASĂ FATĂ!
— S-A LANSAT ROMÂNCA?
— EXACT. AI VĂZUT CE FRUMOS A SĂRIT?
— ÎNCURCARE DE CORZI! PRECIS SE CURĂŢĂ...
— NU CRED. ŞTIE EA CE FACE!
— BRAVO, SMARANDA BRĂESCU, BRAVO!
— MERITĂ BREVETUL DE PARAŞUTIST INTERNAŢIONAL!...
— FELICITĂRI!

Acrobație aeriană.

BLITZ

UN ZÎMBET CU MOLIÈRE

...marele dramaturg francez era bolnav de cîteva zile. Asistenta sa îi anunță sosirea medicului.

— Spune-i — răspunse Molière — că sînt bolnav și nu primesc pe nimeni.

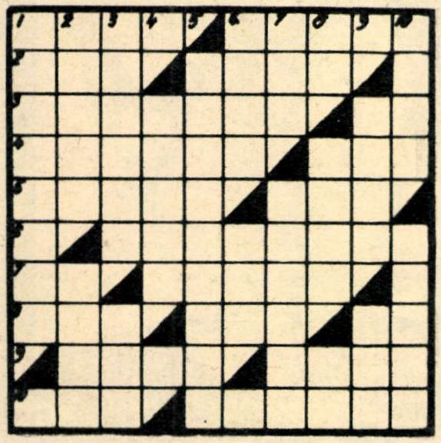

PIC... PIC... PIC

ORIZONTAL: 1. Pictor clasic român, autorul pînzei «Ploaia de aur a lui Zeus». Ploaie mare, torențială. 2. Din vechea Cartagină. Adăpostul excursioniștilor. 3. Poet român contemporan, autorul poeziei «Pe ploaie» În duo! 4. Cel mai mare deșert de pe glob, cu precipitații foarte reduse. A prisosi (tr.) 5. Servește la imobilizare. A lucra pămîntul. 6. Ploaie amestecată cu zăpadă. 7. În ton! Însoțește fulgerul. 8. Timp ploios! Sursă de ploaie. Posezi. 9. Iute, repede. Te îmbie pe timp ploios! 10. Ehei! A scris poezia «Ții minte-ntîia ploaie». VERTICAL: 1. Ca timpul dinaintea ploii! 2. Plouat (fig.). Autorul piesei «Omul care aduce ploaia». 3. Autorul poeziilor «În furtună» și «Curcubeul». Șoricar. 4. Îmbrăcat, de pildă, la ieșirea de sub duș. 5. Polul ploilor, aflat în India. 6. Imagine fotografică. Insulă în Oc. Pacific. 7. Sau. Ploaie torențială de scurtă durată. 8. Țețe! Timp mohorît. Dintr-un con! 9. Plouat. Localitate în S.U.A. 10. Precipitații. Lovit de igrasie!

Prof. **TEODOR AXIOTI**

DICȚIONAR: ONO; AMO.

PAGINA 5 MAGAZIN

PRACTIC

- *Laptele nu se va mai prinde dacă puneți mai întîi în vas 1/2 ceșcuță cu apă rece și-l veți fierbe la foc domol.*

- *Presărați un strat de zahăr pe suprafața unui borcan de dulceață început. Astfel dulceața rămasă în borcan se păstrează mai bine.*
- *Dacă ouăle pe care vreți să le fierbeți au coaja crăpată, puneți în apă puțină sare și albușul nu se va mai împrăștia.*
- *Cartofii fierți în coajă (pentru piure sau salată) se albesc dacă le adăugați puțin lapte dulce sau zeamă de lămiie.*

- *Mazărea și fasolea verde își păstrează culoarea dacă la fiert adăugați puțin bicarbonat.*
- *Salata de crudități se pregătește în ultimul moment înainte de a se servi la masă. În orice caz, uleiul, sarea și lămîia vor fi adăugate chiar în ultimul minut.*
- *Lămîile ținute cîteva minute înainte de întrebuințare în apă caldă vor avea mai multă zeamă.*

JOC

Cine-i mai iute?

Jucătorii se așază în cerc fără să se țină de mîini. Un jucător care se găsește în afara cercului atinge cu mîna umărul unuia dintre jucători și fuge în jurul cercului, în orice direcție. Cel atins de acesta fuge și el, dar în sens opus. Fiecare dintre ei trebuie să înconjoare cît mai repede cercul și să ocupe locul lăsat liber de cel atins. Jucătorul care a întîrziat rămîne în afara cercului, și jocul reîncepe.

RADIO

DIN EMISIUNILE PENTRU COPII PE PERIOADA 23—30 APRILIE:

«RADIOEXPEDIȚIA PIONIEREASCĂ» prezintă întrecerea dintre 4 echipaje pionierești din municipiul București, sîmbătă 25 aprilie la ora 14,00 pe programul I. Emisiunea **«100 DE LEGENDE ROMÂNEȘTI»** prezintă scenariul radiofonic **«Stîna de Vale»** de Al. Mitru, joi 30 aprilie, ora 15,00 pe programul I. **«VREAU SĂ ȘTIU»**, această emisiune transmite în cadrul rubricii **«Înaintași ai științei românești»** medalionul **«Dimitrie Brîndză»** miercuri, 29 aprilie la ora 10,30, pe programul I.

Concursul „CE ȘTIȚI DESPRE PICTURĂ?“ anunță premiile seriei I

Galeriile de artă «Cutezătorii» au avut în această săptămînă o întîlnire cu pionierii de la Școala generală nr. 173. Cu acest prilej s-a desfășurat și tragerea la sorți a concursului **«Ce știți despre pictură?»** Printre oaspeți, s-a aflat și criticul de artă **Horia Horșia,** care a purtat o însuflețită discuție pe teme de artă cu pionierii. În încheiere, una din cele mai mici eleve ale școlii a extras din urnă următoarele premii:

— PREMIUL I: UN TABLOU INTITULAT: ULEI, APARȚINÎND PICTORULUI ROMÂN CONTEMPORAN, VIOREL MĂRGINEAN: ALEXANDRA PIETROSU, Orbeasca de Jos, Teleorman.

— PREMIUL II: O trusă de pictură în ulei, cu șevalet: FRANCISC IACOB, Gherla, Cluj. **PREMIUL III: O trusă de pictură în ulei:** ROMEO IOAN, Constanța.

— 5 mențiuni constînd din cîte o trusă de guașe: MARIANA GONGEA, Oradea; RADU TRUȘCĂ, Orbeasca de Jos, Teleorman; IONEL BONTA, Oradea; COMĂNICI MELANIA, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej; CONSTANTIN FEDELESCU, Orbeasca de Jos, Teleorman. **Au primit premii speciale pentru calitatea răspunsurilor și prezentarea lor îngrijită următorii elevi:** CAROL KOVACI, Cluj și RAREȘ CRISTIAN PANTEA, București — **CÎTE O MAȘINĂ TELEGHIDATĂ «SHUKO».**

— ȘCOALA GENERALĂ BEREVOIEȘTI-UNGURENI primește din partea redacției noastre fanionul «Cutezătorii» pentru participare largă la concursul nostru. De asemenea, fiecare elev participant din această școală va primi cîte un ecuson «Cutezătorii».

START!
ÎN CEA DE A III-A SERIE A CONCURSULUI CU PREMII INIȚIAT DE REDACȚIA NOASTRĂ:
«CE ȘTIȚI DESPRE PICTURĂ?»
VĂ REAMINTIM:

■ La concurs pot participa toți pionierii și școlarii doritori să-și îmbogățească cunoștințele **CHIAR DACĂ NU AU PARTICIPAT LA SERIA I ȘI a II-a.** Concurenții vor trece răspunsurile la întrebări pe o foaie de hîrtie și vor păstra cupoanele. După ce au adunat toate cele 6 cupoane (de la 1 la 6) ale seriai a III-a, le vor lipi pe o foaie de hîrtie pe care își vor trece: numele și prenumele, adresa completă, clasa și școala. Vor trimite redacției foaia cu cele 6 cupoane lipite și cu răspunsurile, în maximum 5 zile după apariția cuponului nr. 6 seria a III-a (se ia în considerare data poștei) într-un plic pe care vor menționa vizibil: **PENTRU CONCURSUL «CE ȘTIȚI DESPRE PICTURĂ?» SERIA A III-A.**

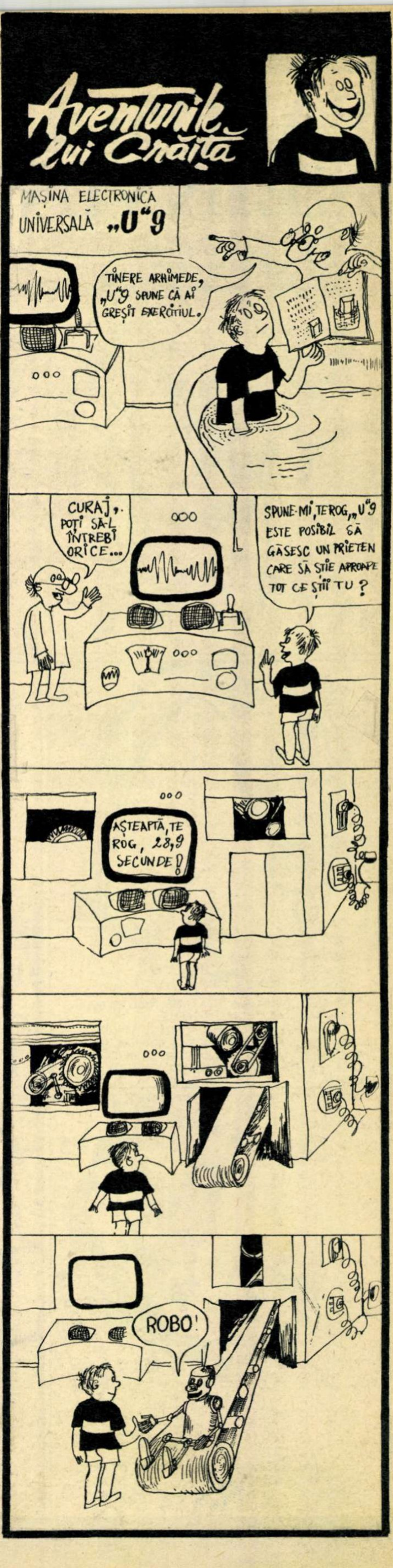
Aventurile lui Crăița
MAȘINA ELECTRONICA UNIVERSALĂ „U“9
TÎNERE ARHIMEDE, „U“9 SPUNE CĂ AI GREȘIT EXERCIȚIUL.
CURAJ,. POȚI SĂ-L ÎNTREBI ORICE...
SPUNE-MI, TE ROG, „U“9 ESTE POSIBIL SĂ GĂSESC UN PRIETEN CARE SĂ ȘTIE APROAPE TOT CE ȘTII TU ?
AȘTEAPTĂ, TE ROG, 28,9 SECUNDE!
ROBO!

PALOȘUL NEÎNVINS

(I)

Scenariu: **COSTACHE ANTON**
Desene: **MIHAI SÂNZIANU**

1538. VARA. LA CURTEA DOMNEASCĂ DIN SUCEAVA ERA LINIȘTE. ODĂILE RĂMĂSESERĂ TOATE GOALE. DOAMNA ELENA ȘI ODRASLELE — ILIEȘ, ȘTEFAN ȘI DOMNIȚA CEA MICĂ, RUXANDRA — PLECASERĂ SĂ PETREACĂ VARA LA CETATEA CICEULUI. DOMNUL ȚĂRII PORUNCISE SĂ I SE URCE ÎN ODAIA DIN TURN UN PAT DIN BLĂNI GROASE DE STEJAR, ÎȘI LUASE O CERGĂ ȘI DE TREI ZILE NU-L MAI VĂZUSE NIMENI. ÎN TURN N-AVEA VOIE SĂ URCE DECÎT DOCTORUL GENOVEZ, SENIOR GIOVANNI RICCI.

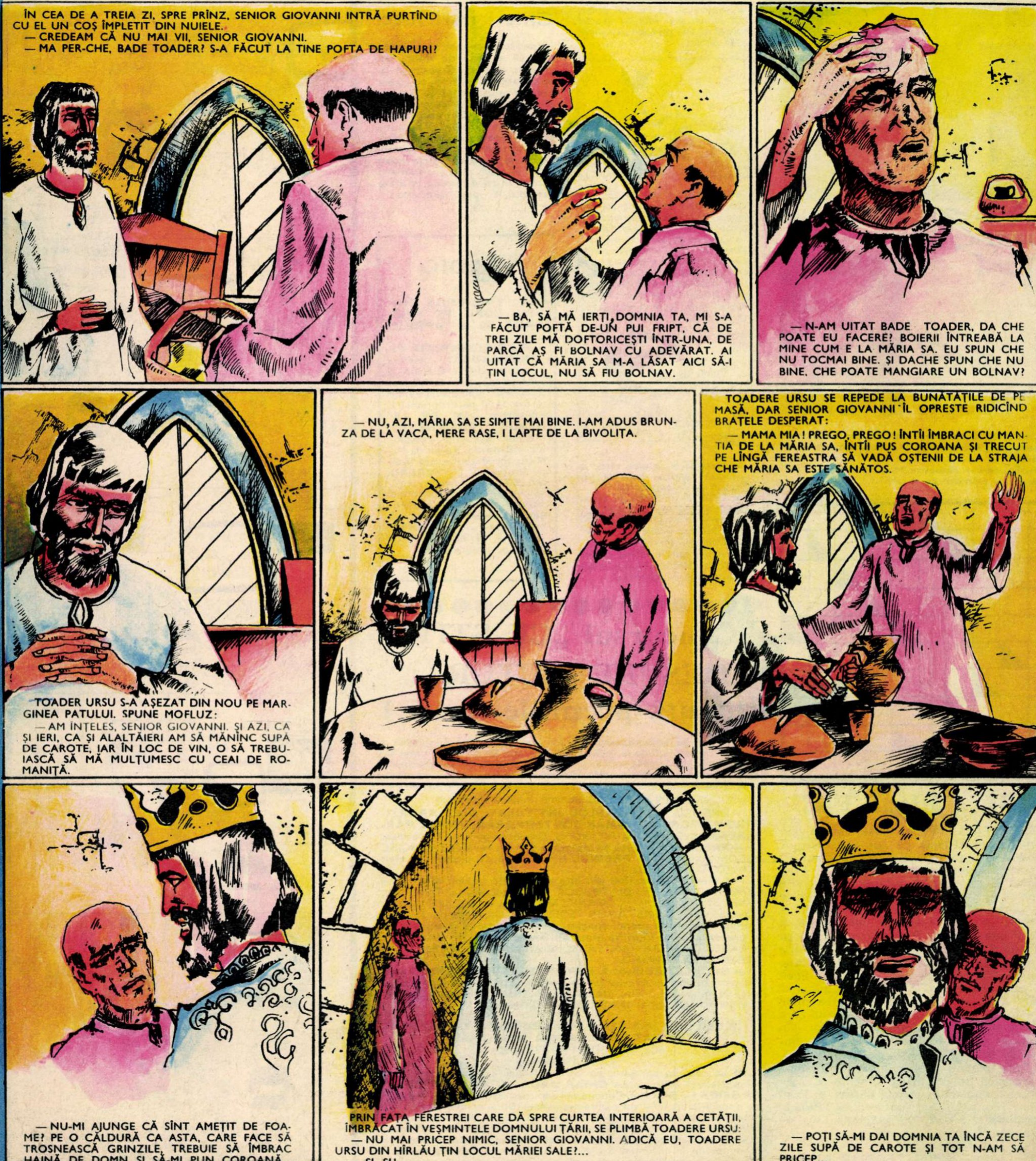
ÎN CEA DE A TREIA ZI, SPRE PRÎNZ, SENIOR GIOVANNI INTRĂ PURTÎND CU EL UN COȘ ÎMPLETIT DIN NUIELE.
— CREDEAM CĂ NU MAI VII, SENIOR GIOVANNI.
— MA PER-CHE, BADE TOADER? S-A FĂCUT LA TINE POFTA DE HAPURI?
— BA, SĂ MĂ IERȚI, DOMNIA TA, MI S-A FĂCUT POFTĂ DE-UN PUI FRIPT, CĂ DE TREI ZILE MĂ DOFTORICEȘTI ÎNTR-UNA, DE PARCĂ AȘ FI BOLNAV CU ADEVĂRAT. AI UITAT CĂ MĂRIA SA M-A LĂSAT AICI SĂ-I ȚIN LOCUL, NU SĂ FIU BOLNAV.
— N-AM UITAT BADE TOADER, DA CHE POATE EU FACERE? BOIERII ÎNTREABĂ LA MINE CUM E LA MĂRIA SA. EU SPUN CHE NU TOCMAI BINE. ȘI DACHE SPUN CHE NU BINE, CHE POATE MANGIARE UN BOLNAV?
TOADER URSU S-A AȘEZAT DIN NOU PE MARGINEA PATULUI. SPUNE MOFLUZ:
— AM ÎNȚELES, SENIOR GIOVANNI. ȘI AZI, CA ȘI IERI, CA ȘI ALALTĂIERI AM SĂ MĂNÎNC SUPĂ DE CAROTE, IAR ÎN LOC DE VIN, O SĂ TREBUIASCĂ SĂ MĂ MULȚUMESC CU CEAI DE ROMANIȚĂ.
— NU, AZI, MĂRIA SA SE SIMTE MAI BINE. I-AM ADUS BRUNZA DE LA VACA, MERE RASE, I LAPTE DE LA BIVOLIȚA.
TOADERE URSU SE REPEDE LA BUNĂTĂȚILE DE PE MASĂ, DAR SENIOR GIOVANNI ÎL OPREȘTE RIDICÎND BRAȚELE DESPERAT:
— MAMA MIA! PREGO, PREGO! ÎNTÎI ÎMBRACI CU MANTIA DE LA MĂRIA SA, ÎNTÎI PUS COROANA ȘI TRECUT PE LÎNGĂ FEREASTRA SĂ VADĂ OȘTENII DE LA STRAJA CHE MĂRIA SA ESTE SĂNĂTOS.
— NU-MI AJUNGE CĂ SÎNT AMEȚIT DE FOAME? PE O CĂLDURĂ CA ASTA, CARE FACE SĂ TROSNEASCĂ GRINZILE, TREBUIE SĂ ÎMBRAC HAINĂ DE DOMN ȘI SĂ-MI PUN COROANĂ...
PRIN FAȚA FERESTREI CARE DĂ SPRE CURTEA INTERIOARĂ A CETĂȚII, ÎMBRĂCAT ÎN VEȘMINTELE DOMNULUI ȚĂRII, SE PLIMBĂ TOADERE URSU:
— NU MAI PRICEP NIMIC, SENIOR GIOVANNI. ADICĂ EU, TOADERE URSU DIN HÎRLĂU ȚIN LOCUL MĂRIEI SALE?...
— SI, SI!
— POȚI SĂ-MI DAI DOMNIA TA ÎNCĂ ZECE ZILE SUPĂ DE CAROTE ȘI TOT N-AM SĂ PRICEP...

(va urma)

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scinteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura Scinteii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCINTEII.
Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ.

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă. 41033

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

18

(136)

JOI, 30 APRILIE
1970, ANUL IV

Trăiască 1 Mai

TRĂIASCĂ POPORUL ROMÂN-CONSTRUCTOR AL SOCIALISMULUI!

a
18
ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«La sfîrșitul trimestrului II, toți membrii cercului nostru știam să obținem o fotografie. Fiecare ne-am developat filmul și am scos pozele mult așteptate... Sîntem mîndri că ne-am văzut rezultatele muncii. Mulțumim din suflet tovarășului învățător SIMION ADRIAN, care a avut răbdare să arate că și pionierii din clasele mai mici pot lucra în cercul foto, cu toate că nu cunosc tainele formulelor chimice...»

DAVID FAVIAN—Iași

Nimic senzațional faptul că, sub conducerea minunatului lor dascăl, 10—12 copii își pun în gînd să izbutească, și izbutesc — încă de la o vîrstă foarte fragedă — anumite lucruri care cer îndemînare, ingeniozitate, migală. Pe acești copii îi și puteți cunoaște, de altfel, din atît de stîngacea, dar atît de grăitoarea fotografie de alături realizată de pioniera Carmen Anița din clasa a IV-a, Scoala generală nr. 11 din Iasi.

Pornind cu entuziasm o asemenea acțiune practică, efectuată în comun — învățarea «pe concret» a tainelor fotografiei — acest minunat buchet de copii au dobîndit, pe neobservate, mult mai mult decît tainele unui meșteșug. Bucuria de a realiza, cu mîinile, cu ochii, cu mintea ta, în dreptunghiul hîrtiei chimizate, acele crîmpeie de frumusețe și autenticitate, e în ultimă instanță — pe lîngă învățătură — una din primele bucurii ale muncii, un mugure al capacității de creație materială sau artistică. Și, de ce nu, o primă dovadă convingătoare de perseverență, de ingeniozitate, de pasiune. Într-un cuvînt, de cutezanță!

Ne este deosebit de plăcut ca acum, în plină desfășurare a Primăverii, în pre-ziua sărbătorescului 1 Mai, să ne gîndim la asemenea minunați copii, la minunatele fapte săvîrșite de ei, la minunații lor profesori și învățători care, o dată cu tezaurul cărților, știu să le împărtășească atît de frumos și de captivant întîiile noțiuni despre frumusețea, satisfacția, onoarea muncii.

Mihai Negulescu

BINE AI VENIT, PRIMĂVARĂ!

Interviul nostru despre...

12 000 DE INSIGNE

L-am vizitat la Timișoara pe **FERENCZ IOSIF KÀROLY,** unul dintre veteranii mișcării muncitorești din țara noastră, vestit colecționar de insigne.

— Cînd și cum ați început să colecționați insigne?

— E o poveste lungă. Cu multe decenii în urmă, fiind urmărit pentru activitate revoluționară am fost nevoit să mă refugiez în Turcia, unde am stat patru ani. Cînd mi s-a dat de urmă, am plecat în Bulgaria și apoi în Austria, la Viena. În anul 1928 am primit în dar o insignă a «Ajutorului Roșu». Am păstrat-o, și ea a constituit pentru mine începutul. Așa că primei insigne i-am adăugat altele și altele legate de mișcarea muncitorească.

— Ce insigne foarte vechi și rare aveți în colecția dumneavoastră?

— Posed una din insignele purtate de revoluționarii francezi în anul 1789, precum și insigne din timpul revoluției de la 1848.

— Care insignă din colecție o socotiți ca fiind cea mai interesantă?

— O insignă care datează din anul 1905 și a fost lucrată de către conducătorii revoluționari din Rusia, în n
nele de plumb din Siber
Ea poartă gravat chipul
Marx.

— Cîte insigne aveți total?

— 12 000, dintre care 2 4
sînt în legătură cu mișcar
muncitorească din Român
multe fiind dedicate sărb
toririi zilei de 1 Mai. O insi
nă la care țin foarte mult d
tează din 1922 și este un
din primele însemne ale Pa
tidului Comunist din Rom
nia.

T.

CALENDAR

30 aprilie 1970. *Se împlinesc 16 ani de la moartea lui DANIEL DANIELOPOLU (n. 1884), fiziolog și clinician, savant de renume mondial. El a deschis noi căi în domeniul cercetării organismului uman și a propus medicamente și metode noi de tratament. Daniel Danielopolu a creat în țara noastră primele laboratoare de fiziologie de pe lîngă clinicile medicale.*

30 aprilie 1970. *Se împlinesc 100 de ani de la nașterea compozitorului austriac FRANZ LEHAR, maghiar de origine, unul din cei mai de seamă creatori de operetă (m. 1948). Lucrările sale pline de fantezie se cîntă și astăzi pe toate scenele lumii. «Țara surîsului», «Paganini» și altele.*

4 mai 1970. *Se împlinesc 15 ani de la moartea lui GEORGE ENESCU (n. 1881), unul din cei mai proeminenți muzicieni de la sfîrșitul veacului al XIX-lea și de la începutul veacului XX. Compozitor, violonist, pianist, dirijor, George Enescu s-a bucurat de un incontestabil prestigiu internațional. Prin întreaga sa operă și activitate, el se situează în rîndul celor mai reprezentative figuri ale culturii românești și mondiale.*

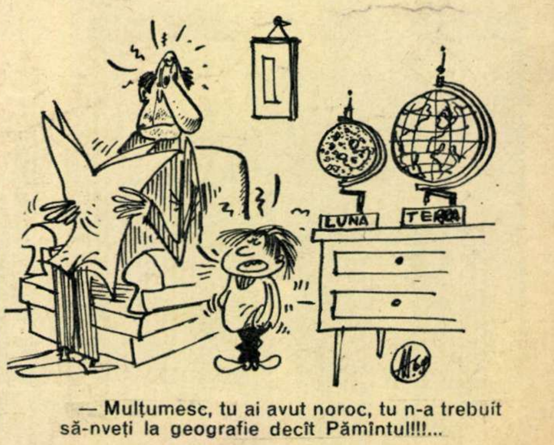

— Mulțumesc, tu ai avut noroc, tu n-a trebuit să-nveți la geografie decît Pămîntul!!!...

NTOLOGIE LIRICĂ

ALEXANDRU MACEDONSKI

(1854—1920)

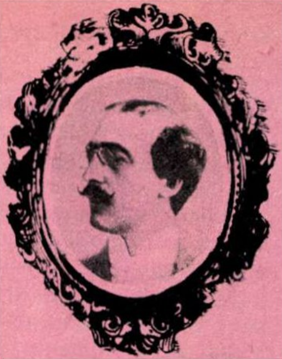

OAPTEA DE MAI

- Fragment -

mai şi încă mă simt tînăr sub înălţimea înstelată...
lucinat cînd este-auzul, vederea este fermecată;
d ce spune firul ierbei, şi văd un cer de aripi plin,
-aşez privind în clarul lunei sub transparenţa atmosferei
-n aeru-mbătat de roze sfidez atingerea durerei
cîntece nălucitoare cum sunt candorile de crin.
feerie a naturei, desfăşură-te în splendoare,
gret suprem al fiecărui, în tainicul minut cînd moare,
indcă tu eşti pentru suflet repaos dulce şi suprem.
feerie a naturei, vindecătoare de nevroze,
ne-mbuneşti fără ştiinţă şi ne mîngîi fără să vrem,
gret suprem al fiecărui, desfăşură-te în splendoare
aer cu parfum de roze şi cîntec de privighetoare.
niţi, privighetoarea cîntă în aeru-mbătat de roze.

Fire romantică, frămîntată, nemulţumită, poetul usturătoarelor poeme antimonarhice, sensibilul cîntăreţ al «nopţilor» («Noapte de Decembrie», «Noapte de mai» etc.). Alexandru Macedonski a cultivat deopotrivă versul liber, dar şi forma fixă a rondelului, îmbogătind limbajul poetic cu forme noi de expresie, favorizînd trecerea poeziei româneşti către o etapă modernă. Numele lui Macedonski este astfel legat de şcoala simbolistă românească. de cenaclul si revista «Literatorul», pe care le fondează şi le animă.

Dintre volumele sale de versuri, amintim: PRIMA VERBA (1872), POEZII (1882), EXCELSIOR (1895), FLORI SACRE (1912).

Fotografia noastră vă prezintă un grup de pionieri români în timpul unui popas de drumeţie. Alte numeroase fotografii care-i înfăţişează pe prietenii lor din diferite ţări ale globului puteţi urmări în paginile 8-9, la rubrica «PRETUTINDENI TRĂIESC COPII ».

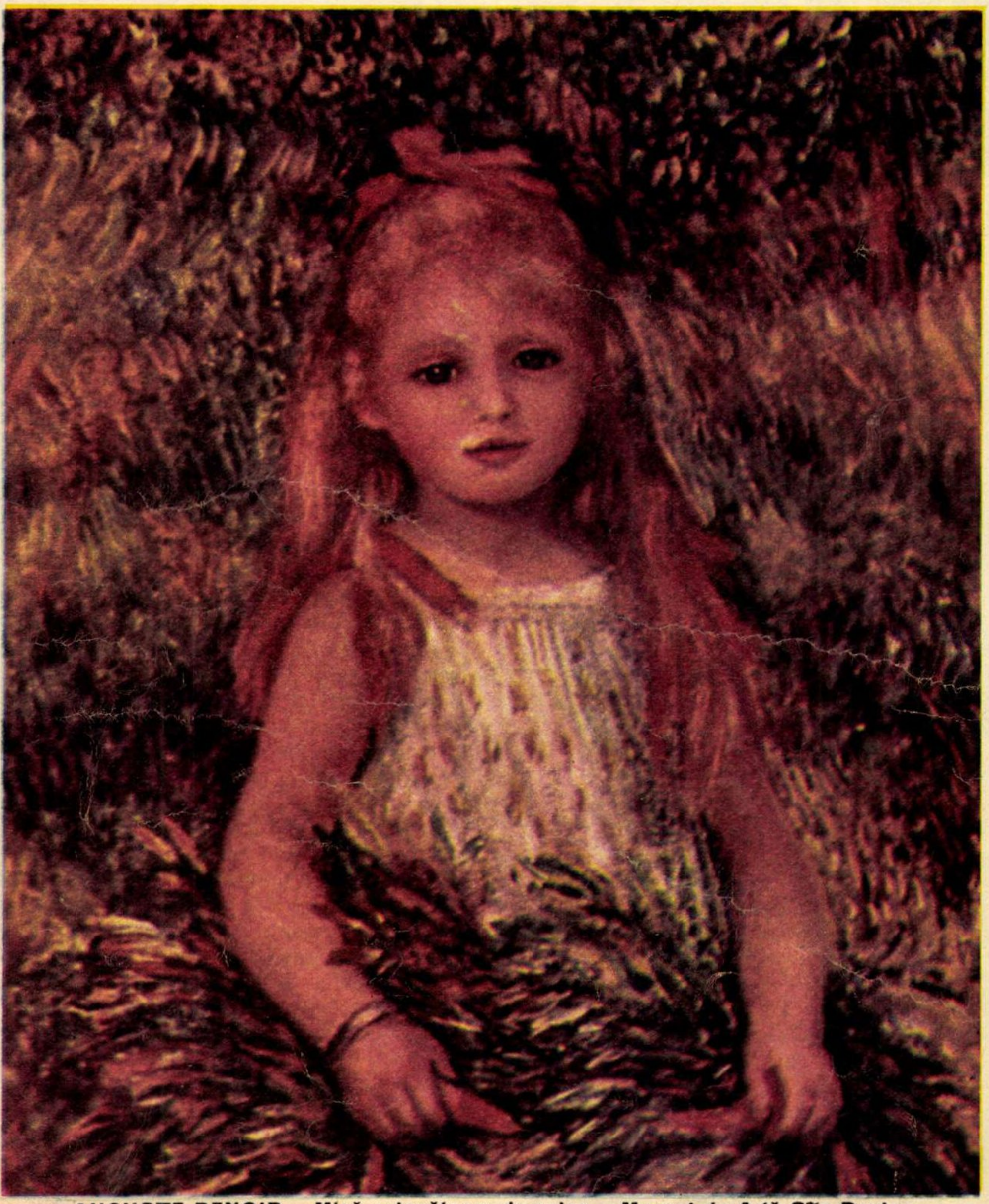

AUGUSTE RENOIR — Mică culegătoare de spice — Muzeul de Artă São Paulo.

AUGUSTE RENOIR

1841
1919

Sînt aproape o sută de ani de atunci. În aprilie 1874, un grup de tineri pictori francezi deschid prima lor expoziţie la Paris, în atelierul fotografului Nadar. Printre cei care expuneau se numărau **Monet, Renoir, Pissarro, Sisley, Cezanne, Degas, Guillaumin, Berthe Morisot.** Tablourile, de un fel cu totul nou faţă de picturile obişnuite din expoziţii, au contrariat, au stîrnit opinii diverse, ba chiar au scandalizat! Pornind de la titlul unui tablou de Monet (reprezenta portul Le Havre sub ceaţa matinală, într-un răsărit de soare), un cronicar i-a ironizat pe pictori, spunîndu-le în derîdere că sînt nişte **«impresionişti».** Denumirea a fost însă luată în serios, chiar de pictorii înşişi şi, astfel, s-a născut **impresionismul,** o nouă viziune picturală care a revoluţionat arta. Fără a lucra după un program rigid, anume stabilit, pictorii aceştia opuneau artei academice, rece, îndepărtată de realitate si de om, o pictură proaspătă, luminoasă, traducînd în culori vii şi echilibrat armonizate propriile lor sentimente şi senzaţii în faţa spectacolului naturii şi al vieţii obişnuite de zi cu zi. Fiecare pictor din acest grup, ca şi pictorii ce s-au alăturat apoi grupului — în Franţa şi în alte părţi — a evoluat în felul său personal, îmbogăţind cu propria experienţă această viziune. Ţinînd seama de toate acestea, se poate spune că pentru impresionişti contează realitatea percepută cu simţurile, în primul rînd cu văzul. Realitatea este pentru ei un rezultat al luminii. Ei înţeleg să redea această realitate cu ajutorul culorilor pure. În tablourile lor totul este colorat, pînă şi umbra, iar culorile pure, aşezate una lîngă alta, se influenţează reciproc.,

Priviţi, de pildă, acest tablou de Renoir: lumina, culorile, armoniile sale oferă ochiului o adevărată sărbătoare.

HORIA HORSIA

ALBUMUL DE ARTĂ „CUTEZĂTORII“

În ce muzee din ţara noastră pot fi văzute tablouri de Renoir?

SERIA A III-A
CUPON nr. 2

1

2

Era în vara anului 1966 cînd Bistrița și Argeșul au început să se «verse» în Lotru. Stăvilite de uriașele piepturi de beton și oțel, apele acestor rîuri pline de legende se înscriseseră de acum în constelația de lumini a țării, trimițînd prin arterele ei aeriene șuvoaiele de energii regeneratoare. Constructorii n-aveau însă timp de odihnă. Dinspre munții Lotrului — împărăție a zăpezilor înalte și tîrzii, a vulturilor tineri și-a tăcerii—răzbătea pînă la ei o altă chemare, aceeași chemare spre fapte și mai îndrăznețe și mai temerare. Prin hotărîrea partidului, aici trebuia construit un nou izvor de lumină, cea mai mare hidrocentrală de pe rîurile noastre interioare, a cărei putere să atingă 510 megawați. Constructorii, în număr de sute și mii n-au stat pe gînduri, pornind îndată, cu familiile împreună, spre Lotru. Și, acolo unde nu călcase decît piciorul păstorului sau al vînătorului, la Vidra sau Petrimanu, la Ciunget sau Mănăileasa, începu remontarea barăcilor-dormitor, a acelorași barăci-grădiniță și barăci dispensar. Constructorii își remontau orășelele lor nomade cu aerul firesc al celor ce și-au ales un destin și-i rămîn toată viața credincioși.

Dar venind pe Lotru, Pavel Oțet, Alexandru
Farcaș, Nicolae Vizitiu și atîția alții, n-aduce
cu ei, în sticle, doar apa limpede a Bistriței
Argeșului pentru a o vărsa în Lotru ca un simb
al destinelor viitoare comune a acestor ap
n-aduceau doar măiestria înaltă însușită
aceste șantiere ci, mai presus de toate, tradi
muncii eroice, a bărbăției și cutezanței c
caracterizează pe comuniști, hotărîrea lor n
strămutată de a traduce în fapte încă o porun
a partidului, a patriei socialiste. Iar în valize
lor — uniformele cu însemnul de brigadier,
coperite de glorie pe primele șantiere naționa
ale tineretului de la Bumbești-Livezeni, Salv
Vișeu, Hunedoara etc. Privindu-le așa, decol
rate de soare, de ploaie, de ninsoare și de tim
uniformele acestea le amintește vîrsta tinere
fragede la care le-au îmbrăcat, entuziasm
nealterat, cutezanța la care vor trebui să apele
atît de des și aici în Munții Lotrului.

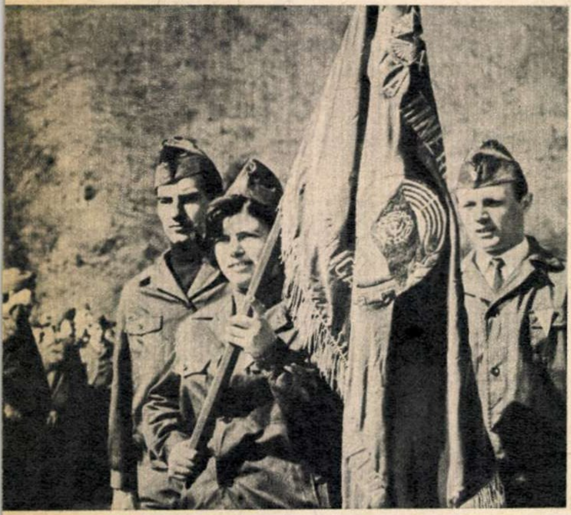
3

CHEMAREA MUNȚILOR

BISTRIȚA ȘI ARGEȘUL SE VARSĂ ÎN LOTRU

4

PÎINE ȘI ELICOPTER

Cei dintîi care au sosit în munți au fost, d
fapt, geologii și minerii. Se numărau printre
Eugen Drăgan, Ștefania Rotaru, Dumitru Bot
Dumitru Pătrășcanu, Sabin Gane. Aveau m
siunea de a prospecta terenul, de a-i stabi
conformația, de a sonda adîncurile, pentru
pune în mîinile constructorilor lui toate datel
necesare, toate tainele pe care le închid în tăce
rea lor de cremene aceste locuri sălbatice. Misiu
nea geologilor-alpiniști era nu numai grea ș
pretențioasă — de datele științifice furnizate d
ei depinzînd întreaga construcție—dar ea s
cerea totodată încheiată într-un timp record
În luna octombrie, cînd timpul frumos se pre
lungea încă pe întinsele șesuri ale țării, în Munț
Lotrului începuse să ningă. În decembrie, ză
pada trecea de doi metri. Drumurile greu acce
sibile chiar și vara deveneau acum impracti
cabile. Geologii și minerii rămăseseră «prinși
în zona numită Vidra, unde se va ridica baraju
Legăturile terestre cu baza, situată la circ
40 km, erau imposibile. Singura cale a rămas ce
a elicopterului. El a venit deasupra lor, cu dis
poziția de a-i îmbarca pe «naufragiații zăpezilor
si a-i readuce la bază. Hotărîrea aveau s-o i
însă minerii și geologii. Comuniștii din acest
echipe s-au adunat într-o «operativă» pentr
a decide. Și hotărîrea lor unanimă, la care a
subscris fără rezerve și tinerii uteciști, toți ce
prezenți aici, a fost de a nu-și părăsi locul d

uncă pînă la terminarea misiunii. Și au răspuns loților de pe elicopter: «În locul scărilor pe are ne-ați invitat să urcăm la bord, să ne lansați ai bine pîine». Și în zilele următoare, timp de o nă cît a durat înzăpezirea, elicopterul parașuta fiecare dimineață, în Munții Lotrului, alimente pîine proaspătă pentru cei rămași la datorie.

MUNTII ÎȘI ÎMPRUMUTĂ NUME

Cam tot atunci, cînd viața șantierului intra în repturile sale depline, cînd coloniile căpătaeră deja înfățișarea unor orășele alpine, așeate sub poala pădurilor de brazi, în ozonul puernic al înălțimilor, s-a născut aici și primul opil. Evenimentul s-a petrecut în casa mineruui Nicula Nicolae.

— Cum să-i punem numele? a întrebat tatăl.

— Trebuie să-i găsim unul frumos, a răspuns nama. Dar «problema» nu-i interesa numai pe i, ci întreaga colonie, pentru că acești oameni i munților, care sînt constructorii, se solidariează într-o familie uriașă, devenind părtași omuni la bine și la rău, își împărtășesc între i și bucuriile, dar și necazurile. Și careva dintre ceștia, nu se mai știe cine, a propus:

— Să-i dăm numele munților pe care îi vom supune.

Și i s-a spus Lotreanu.

De atunci, pe acest șantier s-au născut peste 500 de copii, o adevărată generație de viitori constructori ce vor continua la cotele si mai înalte ale schelelor României socialiste ceea ce au început părinții lor. Dintre ei mulți poartă numele de împrumut ale munților și apelor.

«PAROLA DIN ADÎNCURI»

Pînă atunci însă, constructorii de azi, unii mai în vîrstă, alții îmbrăcînd acum pentru întîia oară uniformele albastre de brigadieri pe acest șantier — declarat Șantier național al tineretului — își fac eroic datoria. Barajul, care va avea în final un volum de 3 546 000 m c anrocamente și care va stăvili peste 300 000 m c de apă, a început să se înalțe, galeriile subterane în lungime de sute de kilometri — viitoare albii ale Lotrului, pe care va circula șuvoiul de apă de la lacul de acumulare spre turbinele uzinei, se apropie și ele de sfîrșit. La săparea uneia dintre ele s-a petrecut nu de mult o faptă deosebită, cunoscută pe șantier sub denumirea de «parola din adîncuri». Despre ce este vorba? Organizația de partid din sectorul Mănăileasa-Priză și Mănăileasa-Rudăreasa hotărîse să se depună toate eforturile pentru străpungerea înainte de termen a unui tronson din galerie, care atrăgea după sine succese în lanț la toate punctele de lucru. Tinerii brigadieri din brigăzile lui Teodor Gîrlea, Neagu Radu și Constantin Sava, alături de comuniști, de ceilalți constructori, au stabilit momentul întîlnirii între echipele ce veneau din sensuri opuse, cu 15 zile mai repede decît prevederea graficului. Făcînd apel la toate cunoștințele lor de mineri, la toată abnegația și entuziasmul lor, brigadierii și-au respectat cuvîntul. Pentru că altfel nici nu se putea.

Constructorii n-au împrumutat numai numele munților, ci și tăria, neclintirea lor în hotărîrile luate.

ROMULUS LAL

1. Brigadiera Maria Vicol
2. Dumitru Antoci, comandantul brigăzii centrală subterană
3. Începe o nouă zi de muncă
4. Careul brigăzii naționale de tineret

REPORTER CLUB CUTEZĂTORII

În vizită la CĂUTĂTORII de COMORI

Nu de mult, elevii și pionierii **Școlii generale nr. 10** din **Focșani** au deschis o expoziție deosebit de interesantă, rezultat al acțiunii «Căutătorii de comori» inițiată de către Consiliul Național al Organizației pionierilor. Expoziția lor, care s-a bucurat de mult succes, a primit și vizita unor oaspeți sosiți din întreaga țară: șefii comisiilor cultural-artistice ale Consiliilor județene ale organizației pionierilor. Iată instantanee surprinse cu acest prilej:

Fotoreportaj de pionierul GABRIEL DULCU
Cercul foto, Casa pionierilor, Focșani

1. Colecția numismatică este studiată cu atenție.
2. Oaspeții își fac însemnări.

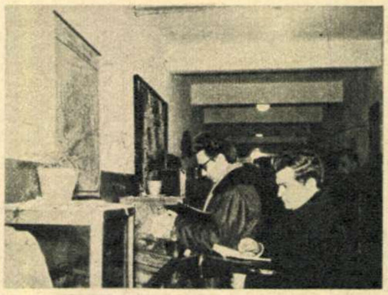

DE LA LEGENDĂ, LA REALITATE

«Spune o poveste veche că pe timpuri ar fi fost pe meleagurile unde azi se întinde Cîmpulung Moldovenesc un balaur rău și fioros, cum numai balaurii pot să fie. Spun bătrînii, care și ei aflaseră de la bunicii lor, că ar fi fost acest balaur mare cît un munte, cu o falcă-n cer și una-n pămînt...»

Așa începe legenda orașului Cîmpulung Moldovenesc, o poveste despre un balaur fioros, răpus de un voinic, pe nume Hălăuceanu.

Așa începe și filmul tehnicolor (pe 16 mm), «Legenda Cîmpulungului», la care lucrează în prezent secția de animație a cineclubului «Cutezătorii» distins cu «Marele premiu» la festivalul cinecluburilor pionierești - Sibiu, 1969. Pentru a fi în concordanță cu legenda, pentru a crea un aspect legat de creația populară, se folosește o tehnică deosebită: peste pînza de sac sînt suprapuse pete de culoare din hîrtie colorată. Filmul, la care lucrează mai mult de 20 de elevi se află acum la ultimele secvențe. Așadar, în curînd, filmul: «Legenda Cîmpulungului».

Corespondent special,
ȘTEFAN TIȚĂ —
Școala generală nr. 4,
Cîmpulung Moldovenesc

START

• Casa înălțată în cîteva... minute • Meniu bogat, servire promptă! • Mai iute decît iepurele!

În parcul Trivale, rîsetele, zumzetul se sting deodată. Cineva spune: start! și, deîndată copiii se grăbesc spre echipajul din care fac parte.

ÎN ISCUSINȚĂ ȘI ÎNDEMÎNARE

Se apucă cu seriozitate, cu pasiune de lucru. Cine va înălța cel mai repede cortul? Care echipaj, dintre cele prezente la întrecere, va pregăti meniul cel mai bogat și mai gustos? Care dintre ei se vor dovedi cei mai ... iuți de picior? Iată întrebări la care au răspuns, zilele acestea, în mod practic, copiii din mai multe școli din Pitești. Cum s-ar zice, avanpremieră la... vacanța de vară.

Corespondent special, MIRCEA PLÎNGĂU, Pitești

CONVORBIRILE REPORTERULUI
PIX

... care vă propune azi o întrecere originală !

Am mulți prieteni care-mi scriu cu regularitate Sînt însă cazuri cînd parcurg file întregi pînă să aflu că, de pildă, a avut loc o oarecare adunare.

«Dacă scrisoarea este mai lungă, am șanse să obțin mai multe puncte?» **m-a întrebat fără ocol un corespondent. Și-atunci am înțeles că probabil mai sînt copii care cred că mulțimea cuvintelor hotărăște calificarea, aprecierea.**

Nu vreau să vă amintesc de Caragiale, despre care știți cu toții cît de mult muncea pe manuscris ca să se exprime cît mai concis, sau despre Eminescu care spunea că «E ușor a scrie versuri / Cînd nimic nu ai a spune». **Vreau doar să vă asigur că cele mai apreciate corespondențe primite pînă acum la Clubul nostru au fost... scurte. De aceea, m-am gîndit să vă propun o mică întrecere: care dintre voi va reuși să-mi trimită cea mai interesantă corespondență de numai 5—10 rînduri?**

REPORTERUL PIX

PRIMUL IN CLASAMENT

«Dragă reportere Pix, pentru că mulți copii m-au rugat să le trimit fotografia mea (peste 60), iar unii mă cred... fată (probabil din pricina semnăturii Gabi), **te rog să publici această poză, însoțită de urările mele de succes la învățătură tuturor prietenilor din țară.»**

GABRIEL BURJAN,
Miercurea Ciuc

După cum vezi, Gabriele, ți-am îndeplinit rugămintea. Dar nu atît din motivele expuse de tine, cît din dorința de a te prezenta membrilor clubului nostru în calitatea ta de primul în clasamentul concursului «**Rozetele cutezătorii**» **(ai totalizat pînă acum 43 puncte). Atenție, însă! Mulți alți corespondenți se străduiesc să te ajungă!**

Pix

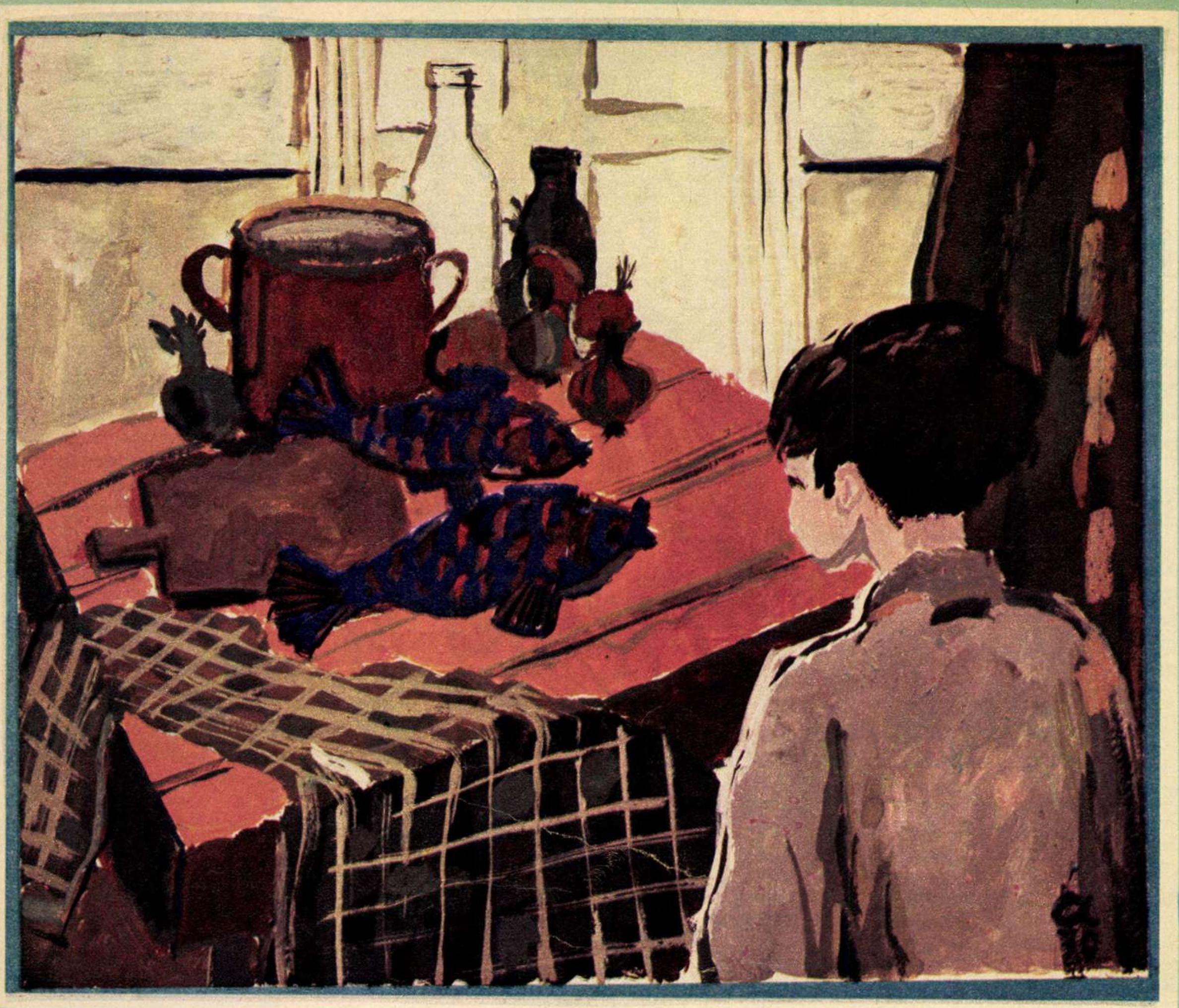

POVESTEA PRINȚULUI

de **VLADIMIR COLIN**

Povestea asta e cea mai adevărată din cîte mi s-au întîmplat vreodată, așa că rog să mi se dea crezare, măcar pînă se aduc probe contrare. E o poveste în care găsești o ditamai minunea și doi pești. De fapt, chiar de la pești pornește, că mama nu mai poate după pește și, cum sosesc la vreo Alimentară (ba importați, ba de la noi din țară) ne pomenim că ni-i și dă la masă.

Bun! Vine mama deci azi bucuroasă cu niște pești cum nici n-am mai văzut, prinși cică-n Golful Persic. Se ascut cuțitele și, cînd să mi-l despice pe cel dintîi, cu solzi cît niște arșice, odată-l văd că mișcă din urechi (un obicei urît, deși străvechi) și îmi șoptește printre dinți:

— Dacă ne scapi, te facem print.

Da, cei doi pești aduși din piață!

— Mă, lasă-te de garagață, i-am spus, dar frate-său (sau ce-o fi fost) a stăruit și el:

— De ce ești prost? Păi ce-ți propunem e s-adopți o tehnică din «O mie și una de nopți»... Măcar pe astea sper că le-ai citit?

Acum, ce mi-a dat mie de gîndit era că mama nu părea s-audă și robotea senină, pe lîng-o caracudă.

— Mă, voi vorbiți serios? am întrebat.

Și amîndoi au dat din bot și mi-au răspuns:

— Serios de tot.

Vedeți, nu mai fusesem print decît prin clasa-ntîi, în Mehedinți, la o serbare de sfîrșit de an, cînd se îmbolnăvise unul, Dan, și-am fost eu prinț în locul lui pentru un minut, că rolul era scurt și foarte mut. Ce să vă spun? A fost o încîntare. Fără să fac nici o mișcare și fără să-mi bat capu-n nici un fel eram grozav și cel mai cel. Așa că n-am mai zăbovit și-am spus încet, dar deslușit:

— În regulă, băieți, vă scap de ciorbă! Dar, mă-nțelegeți, vreau să n-avem vorbă...

— Ce vorbă, dom'le?... Gata, s-a făcut. Ești ca și prinț.

Bun, ce să mai discut? Cum mama căuta ceva-n cămară, tuști! am zbughit-o jos pe scară cu cei doi pești (care dădeau din coadă) și m-am aflat curînd pe-a doua stradă.

— Măria Ta, a zis întîiul pește, acum fă-ne hatîrul și te-oprește.

Cum să reziști la vorba bună? M-am oprit să văd ce-are să spună, dar chiar atunci s-a ivit Ionel, s-a zgîit la mine nițel și-apoi s-a înclinat pîn-la pămînt, de-am zis c-o să rămînă frînt. Dar s-a-ndreptat pe dată și-a rostit:

— Ce poruncește prințul meu iubit?

Zău, parcă încă nu-mi venea să cred, că (uite) de la a la zed, făgăduiala straniilor pești se-ndeplinea întocmai ca-n povești.

— Așteaptă dumneata... hm!... mai încolo, dorim o clipă să rămînem solo. Te vom chema la timpul potrivit.

Supus, Ionel s-a ploconit și a făcut stînga-mprejur mai mîndru decît un majur, iar peștii mi-au șoptit acolo-n stradă:

— Voiai o dovadă? Poftim. Măria Ta, noi nu mințim... Acum, ca să ne scapi cu totul, ajută-ne să practicăm înotul.

— Înotul?... Să vedem. Păi, știu și eu... să vă dau drumu-n Herăstrău?

— Unde poftești, dar mai degrabă, că nu ne vedem capul de-atîta treabă.

Chemat de mine printr-un semn, Ionel a venit bucuros. Solemn, l-am întrebat:

— Ai bani la tine?

— Am. Mama m-a trimis să iau măsline.

— S-aștepte. Mai întîi, îmi pare rău, dar mergem amîndoi la Herăstrău.

— Prea bine, a răspuns Ionel, vasal cinstit și plin de zel.

Și ne-am urcat în autobuz, unde un taxator ursuz i-a dat bilete și-apoi rest, în timp ce eu tăceam, modest. Dar peste-o clipă m-a văzut, a șoptit uluit: «De necrezut!» și a țîșnit vioi ca un obuz, răcnind:

— Un prinț în autobuz! Tovarăși călători, pe-onoarea mea, se află printre noi un prinț sadea, ocupă singur toată banca!

Atunci, dacă tot aflaseră, le-am spus ocrotitor:

— Bonjur, popor. O, nu vă obosiți... Mi-ajunge-o bancă, două... cinci...

Toți se zgîiau la mine fericiți, uitînd de stații și traseu, iar unu-a zis:

— E-o piesă de muzeu!

— Da, pare autentic, a mai spus o dată. De-unde-o fi adus?

— Iertati-mă, a întrebat și-un domn bătrîn. Sînteți un exponat?

Firește, m-au cam plictisit și (pentru-o clipă) m-am gîndit să-i dau poruncă bravului Ionel să-i scuture așa cum știe el, dar fortele fiind cam inegale m-am hotărît să nu mai zic nimic. Peștii tăceau și ei chitic. Atuncea, de m-am amărît și-ntr-un tîrziu, cu chiu cu vai, am coborît.

— Tăceti, ai, peștilor? am zis.

Doar că Ionel, ca deșteptat din vis, se uită buimăcit la mine.

— Mă, eu m-am dus după măsline și unde naiba am ajuns?

— Ce vorbă-i asta? De ajuns! Ești totuși lîngă prințul tău...

— Prinț? Te-ai prostit. Sîntem la Herăstrău...

Mă uit la pești. Vai, amîndoi, din Golful Persic pînă-la noi au rezistat ce-au rezistat, și uite că li s-a-nfundat. Cînd să pornească iar înot, sărmanii au murit de tot.

— Hai, s-a făcut tîrziu, a zis Ionel.

Și ne întoarcem frumușel, și știu că nu-i nici o scofală să faci pe prințul. Ba-i chiar aiureală! Pe scenă, treacă-meargă, dar în viață ți-e și rușine: semeni cu-o paiață.

În autobuz mă simt alt om și nu mai am nici un simptom c-aș fi cumva mai breaz, cu stea în frunte...

Și, vreți să vă mai spun ceva? E tare bine că-i așa!

Desen de **GHEORGHE ANGHEL**

Doi poeți
francezi
în traducerea
lui
VASILE NICOLESCU

Supervielle

Antilopa

Atît de fin e capu-i că plutește
Prin slava zilei fără moarte
Încît ducînd tot ceru-n coarne
Jivini o cată de departe.
Purtînd pe frunte protectoare
Fărîma asta de minune
Cînd trece-n juru-i tot tresare.
Semețul leu ca o nălucă
De spaimă fuge unde apucă.
Şi bufnița înfricoșată
În bezna groasă se îngroapă
Iar șarpele gata să muște
Stă blînd împresurat de muște.
Cînd antilopa vede-un tigru
Curaj îi dă și echilibru.
Disprețuind izbînzile ușoare
Ea și-a ales văzduhul din cărare.

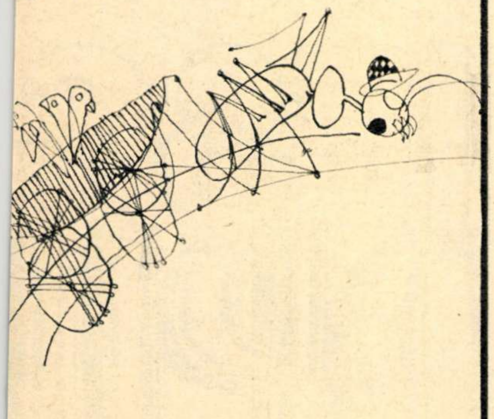

Robert Desnos

Furnica

O furnică lungă de-un stînjen
Cu-o borsalină cît roata pe cap,
Asta zău, nu există, zău nu există.
O furnică trăgînd la un car
Plin de pinguini și canari.
Asta zău, nu există, zău nu există.
O furnică vorbind franțuzește,
Şi latinește, și javenește.
Asta zău, nu există, zău nu există.
Şi de ce nu?

William Saroyan

În biblioteca publică

(fragment)

Cînd cei doi copii pășiră în modesta dar impresionanta clădire, se pomeniră într-o zonă de profundă și aproape înfricoșătoare tăcere. Părea că pînă și pereții deveniseră muți, și dușumelele, și mesele, ca și cum tăcerea înghițise totul în clădire. Erau acolo oameni bătrîni care citeau gazeta. Erau filozofii orașului. Erau băieți și fete de liceu care se documentau, dar cu toții păstrau tăcere, pentru că toți căutau înțelepciunea. Erau aplecați pe cărți. Se străduiau să afle. Lionel nu numai că vorbea în șoaptă, ci și mergea în vîrful picioarelor. I se părea că trebuie să vorbească în șoaptă din respect pentru cărți, nu din considerație pentru cititori. Ulysses pășea în urma lui, tot în vîrful picioarelor, și amîndoi explorară biblioteca, descoperind fiecare tot felul de comori: Lionel — cărți și Ulysses — oameni. Lionel nu citea cărți și nu venise la biblioteca publică să ia de acolo vreuna pentru el. Îi plăcea numai să le privească — mii de cărți. Arătă cu degetul prietenului său un rînd întreg de cărți așezate pe un raft, șoptindu-i:

— Vezi toate astea — și celelalte. Si celelalte. Uite una roșie — și cele de colo. Şi colo una verde. Cîte și cîte!

Pînă la urmă, doamna Gallagher. bătrîna bibliotecară, observă pe cei doi băieți și veni la ei. Ea însă nu șoptea. Vorbea cu glas tare, parcă nu s-ar fi aflat într-o bibliotecă, lucru care îl tulbură pe Lionel și făcu pe cîțiva cititori să ridice ochii de pe paginile cărților.

— Ce cauți, băiețelule? întrebă doamna Gallagher pe Lionel.

— Cărți, șopti încetișor Lionel.

— Şi care anume cărți? întrebă iar bibliotecara.

— Pe toate, răspunse Lionel.

— Pe toate? repetă bibliotecara. Cum vine asta? Nu poți împrumuta mai mult de patru cărți pe un abonament.

— Nu vreau să împrumut nici una, spuse Lionel.

— Atunci ce dumnezeu vrei cu ele? spuse bibliotecara.

— Vreau numai să mă uit la ele, spuse Lionel.

— Să te uiți la ele? se miră bibliotecara. Biblioteca publică nu-i făcută pentru asta. Poți să te uiți **în** ele, poți să te uiți **la** pozele din ele, dar nu mă dumiresc de ce-i fi vrînd să te uiți la ele pe dinafară?

— Îmi place să mă uit la ele, șopti Lionel; nu-i voie?

— Ei, făcu bibliotecara, doar nu este nici un regulament care să se opună. Se uită la Ulysses. Şi el, cine-i? întrebă.

— E Ulysses, spuse Lionel. Nu știe să citească.

— Şi tu știi? se întoarse bibliotecara spre Lionel.

— Nu, mărturisi Lionel, dar nici el nu știe. De aceea sîntem prieteni. E singurul care nu știe să citească dintre toți băieții pe care-i cunosc.

Bătrîna bibliotecară privi o clipă la cei doi prieteni și în sinea ei rosti ceva care aducea mai mult cu un fel de blestem hazliu. Era ceva cu totul nou în lunga ei experiență la biblioteca publică. Ei, poate-i mai bine că nu știi să citești. Eu știu să citesc. De șaizeci de ani citesc și citesc la cărți și nu mi se pare că asta a schimbat mare lucru. Ei, și-acum plimbați-vă și uitați-vă la cărți cît poftiți.

— Da, doamnă, spuse Lionel.

Cei doi prieteni plecară mai departe, pășind în împărății și mai pline de mister și de aventură. Lionel mereu îi tot arăta cu degetul cărți lui Ulysses.

— Vezi? spunea el. Uite pe cele de colo. Şi pe celelalte. Toate-s cărți, Ulysses. Se opri o clipă gîndindu-se. Ce-o fi spunînd în toate cărțile astea? Şi arătă spre vreo cinci rafturi pline. Toate de aici, spuse el, oare ce-o fi spunînd în ele? La sfîrșit descoperi o carte care arăta foarte frumoasă pe dinafară. Avea coperta verde ca iarba proaspătă. Şi asta, cît e de frumoasă, Ulysses, șopti el.

Cam speriat de cele ce făcea, Lionel trase cartea din raft, o ținu în mînă o clipă, apoi o deschise. Uite, Ulysses! spuse el. O carte! Asta-i! Vezi! Aici înăuntru spune despre ceva. Arătă apoi cu degetul ceva pe rîndurile tipărite. Asta-i un A, spuse el. Şi dincoace mai este un A. Iar aici este altă literă. Asta nu știu ce-i. Fiecare literă e altfel, Ulysses, și fiecare cuvînt e altfel. Oftă și privi în jur la sumedenia de cărți. Nu cred că voi învăța vreodată să citesc, spuse el; dar tare mi-ar fi plăcut să știu ce spun ele acolo înăuntru. Uite aici o poză, urmă el. Aici e poza unei fete. O vezi? Drăguță, nu-i așa? Întoarse mai multe pagini și vorbi iar. Vezi? Tot litere și cuvinte mereu, pînă la sfîrșitul cărții. Aceasta-i biblioteca publică, Ulysses, spuse el. Peste tot numai cărți. Se uită cu un fel de evlavie la tipăritura cărții, murmurînd singur, de parcă ar fi încercat să citească. Clătină apoi din cap. Nu poți ști ce spune o carte, Ulysses, decît atunci cînd știi să citești... și eu nu știu să citesc, sfîrși el.

Închise încet cartea, o puse la loc și cei doi prieteni ieșiră împreună din bibliotecă în vîrful picioarelor. Afară, Ulysses prinse a tropăi pe călcîie, deoarece se simțea bine și i se părea că învățase ceva nou.

În românește de
PROFIRA si TEODORA SADOVEANU

Desen de **PUSZTAI PETER**

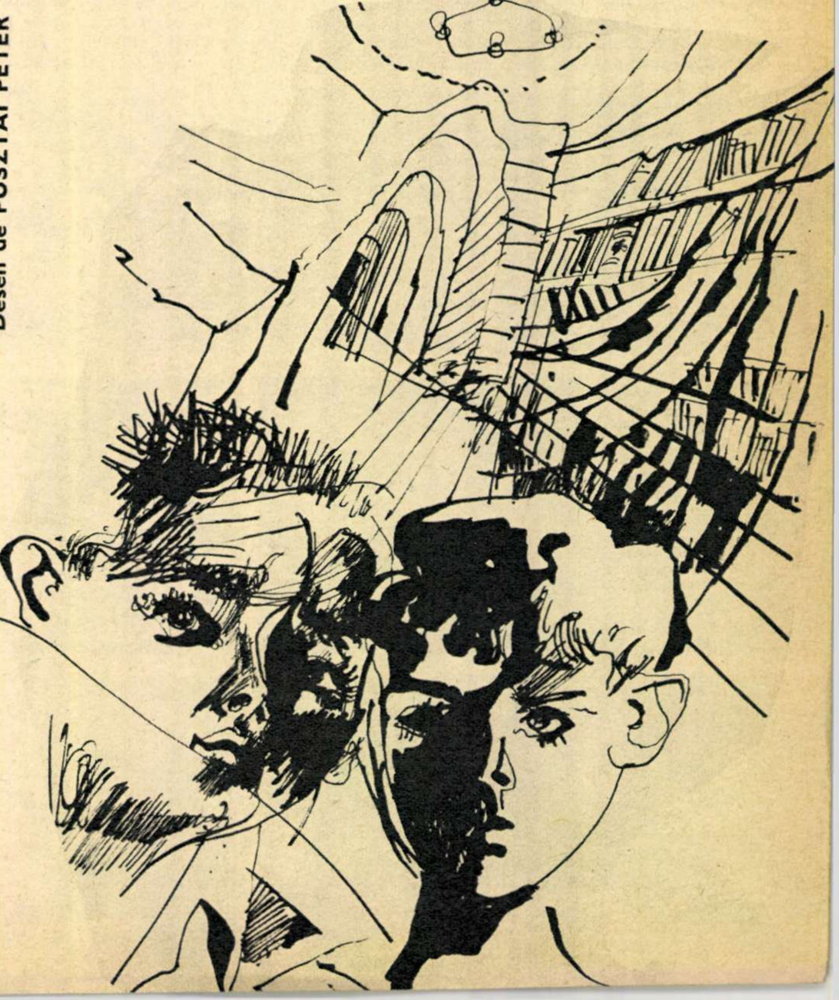

UN MILIARD DE PRIETENI

Pe planeta noastră trăiesc astăzi un miliard de copii. Un miliard de prieteni necunoscuţi. Cu toate că modul de viaţă. obiceiurile, portul şi tradiţiile acestor copii se deosebesc de la o ţară la altă, de la o regiune a pămîntului la alta, toţi se bucură de acelaşi Soare, care-şi dăruieşte generos căldura, lumina.

În paginile de faţă ne-am propus să vă prezentăm cîteva aspecte din viaţa prietenilor voştri necunoscuţi din diferite regiuni ale globului.

Iată cîţiva copii din republica *Panama*. Sînt prieteni nedespărţiţi şi pot fi găsiţi împreună atît la şcoală, întrajutorîndu-se la învăţătură, cît şi la joacă (foto 1).

Dacă pentru mulţi dintre copiii lumii fotbalul este considerat sportul nr. 1, în *Portugalia* pe acest loc se clasează «coridda». Încă de mici, copiii se antrenează pentru viitoarele spectacole din arenă. Pe terenurile special amenajate pentru ei, micii toreadori învaţă să-şi învingă adversarii (foto 2).

Pentru copiii din localitatea franceză *Estables* (Loire) duminicile sînt cel mai bun mijloc de a petrece întreaga zi în aer liber. Organizîndu-se în grupuri, ei pleacă cu caprele pe pajiştile din apropierea satului şi în timp ce acestea pasc liniştite, ei se joacă pînă pe înserat (foto 3).

În timpul vacanţelor, cărările pădurilor şi luncile de pe malurile lacurilor din apropierea oraşului *Sverdlovsk* (U.R.S.S.) sînt «asaltate» de pionieri (foto 4).

Această fetiţă din *Lome* (Togo) trebuie să asigure apa pentru întreaga familie cărînd-o cu carafa de la fîntîna satului. Totodată ea nu-şi poate neglija fratele pe

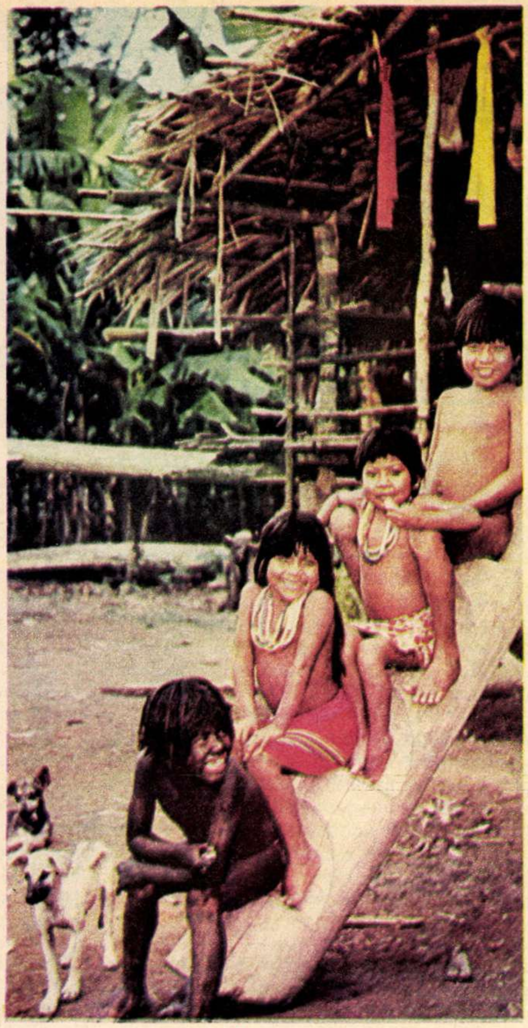
1

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

2

3

4

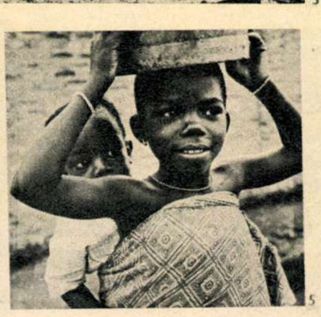
5

6

7

8

10

12

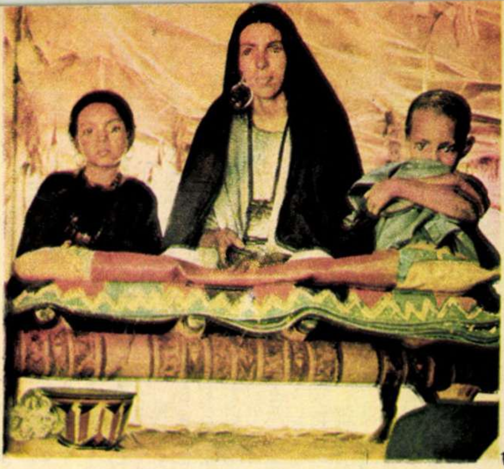

13

14

trebuie să-l poarte în
are (foto 5).
ntru început, micii pic-
din localitatea *Accra*
ana) mînuiesc culorile
egetele. Și operațiunea
sta se pare că nu le
de loc indiferentă (foto

Suedia, fiecare elev din
a a VII-a participă la
patru ore «practice»
săptămînă. Nici băieții
lipsesc de la aceste ore
e vorba de așa-numi-
treburi gospodărești
fetelor. Iată un aspect
a o asemenea oră, la
din școlile orașului
ckholm (foto 7).
ărbătorile tradiționale din
ula *Bali* sînt așteptate cu
res și de copii. În zilele
acestea au loc, ei îm-
că frumoasele costume
care generații de-a rîndul
u purtat părinții, bunicii
străbunicii lor (foto 8)

În Amazonia secolului XX copiii din triburile de indieni mai sînt încă tatuați (foto 9).

Londra — orașul cu cele mai multe muzee din Anglia. În timpul liber copiii le vizitează dornici de a-și îmbogăți cunoștințele. Pentru aceasta, ghizii de la «British Muzeum», mai ales, trebuie să aibă multă răbdare pentru a da răspuns numeroaselor întrebări puse de copii (foto 10).

Balatonul este unul dintre locurile de agrement mult îndrăgite de către copiii din R.P. Ungară. Viitorii călători peste mări și oceane iau aici primele lecții de navigație (foto 11).

În tundra canadiană, unde lacurile sînt înghețate aproape 8 luni din an, copiii merg deseori cu părinții lor pentru a învăța cum să pescuiască la copcă (foto 12).

Copiii tuaregilor — cei mai vechi locuitori ai *Saharei* — sînt educați de mama lor pînă la 8 ani. Mama este aceea care-i învață să scrie, să citească, să cînte, să prepare mîncăruri, să întindă și să strîngă cortul precum și să păstreze apa și alimentele în condiții de climă existente în deșert (foto 13).

Copiii negrilor din insulele *Antile* învață de mici cum să cultive și să recolteze trestia de zahăr (foto 14). Străbunicii acestor copii au fost aduși de spanioli ca sclavi din Africa pentru a îngriji culturile de trestie de zahăr.

15

Asemenea părinților lor, copiii din preajma *golfului Persic* construiesc mici corăbii pe care atunci cînd vor fi mari le vor construi în mărime naturală (foto 15).

PENTRU TOȚI PARTICIPANȚII LA CONCURSUL DE DESENE
«MERIDIANELE PRIETENIEI»

UNICEF

— La cererea generală, termenul de desfășurare al concursului se prelungește pînă la data de 30 mai a.c.

— Participanții, apelînd din plin la propria lor fantezie, cît și la izvoare documentare, pot trimite unul sau mai multe desene, executate în 4 culori (portrete, compoziții peisaje etc.).

— Tematica concursului este: PRIETENIA PENTRU COPIII DIN ÎNTREAGA LUME

— Pentru amănunte recitiți numerele 12 și 15 ale revistei «Cutezătorii».

În *Japonia*, patria celebrei *sakura* (floarea de cireș), cultura orezului se face de milenii. Pentru a cunoaște de mici tehnica plantării orezului, copiii vizitează deseori orezăriile unde primesc primele noțiuni legate de această ocupație (foto 16).

16

CU FILEUL PRIN PĂDURILE BRAZILIEI

MICRO ENCICLOPEDIE

Aurelian Popescu Gorj, fostul elev al marelui entomolog Aristide Caradja, este unul dintre pasionații colecționari ai acestor viețuitoare, încă de pe cînd era elev. Astăzi, Dr. Popescu Gorj conduce secția de Entomologie a Muzeului Grigore Antipa din București. În anul 1967 a făcut o călătorie de 3 luni în Brazilia, unde a colecționat cu pasiune tot ce se referea la domeniul său de activitate . Cu acest prilej el a adunat și clasificat peste 3 000 de fluturi și 300 de coleoptere precum și numeroase alte insecte pe care le-a donat Muzeului «Grigore Antipa» din Capitală. Vă prezentăm cîteva impresii din călătoria sa.

ziliene este însă cea mai bogată și variată. Fiind străbătută atît de Ecuator cît și de Tropicul Capricornului, Brazilia dispune de o vegetație luxuriantă în care lumea insectelor se dezvoltă în cele mai prielnice condiții, ele constituind o adevărată lume de basm în care pot fi observate viețuitoare cu forme, mărimi și colorit rar întîlnite prin alte părți ale globului.

În frumoasa insulă Guaruja — din vecinătatea marelui port Santos — la poalele marilor dealuri acoperite de păduri tropicale. din apropierea cărora nu lipsesc plantațiile de banani, de ananas si mai ales minunații arbori Hybiscus cu florile lor roșii și galbene, care uimesc prin frumusețe, am capturat ziua și mai ales în amurg, numeroase insecte și îndeosebi fluturi, ale căror particularități sînt cu totul deosebite.

Numai din grupul fluturilor **sfinx,** fluturi extrem de iuți, care zboară cu 70 km/oră, am reușit să colecționez peste 40 de specii. Printre aceștia se află marele sfinx **Cocytius cluentius** a cărui trompă desfășurată atinge pînă la 25 cm lungime, pe care acum il puteți admira și voi la muzeu.

Heliconiidele, fluturi foarte divers colorați în nuanțe vii de roșu, roz, verde sau albastru, reliefate de un fond negru, cărămiziu, iar uneori cu porțiuni complet transparente, sînt niște adevărate tricoloruri zburătoare, care saltă în lumina soarelui, deasupra tufișurilor. Cînd se așază pe flori sau pe frunzele diferitelor plante, sînt atît de perfect camuflați încît cu greu mai pot fi deosebiți de mediul inconjurător. Toate aceste adaptări de forme și culori le servesc pentru a se apăra de numeroșii dușmani care în aceste locuri îi pîndesc la tot pasul.

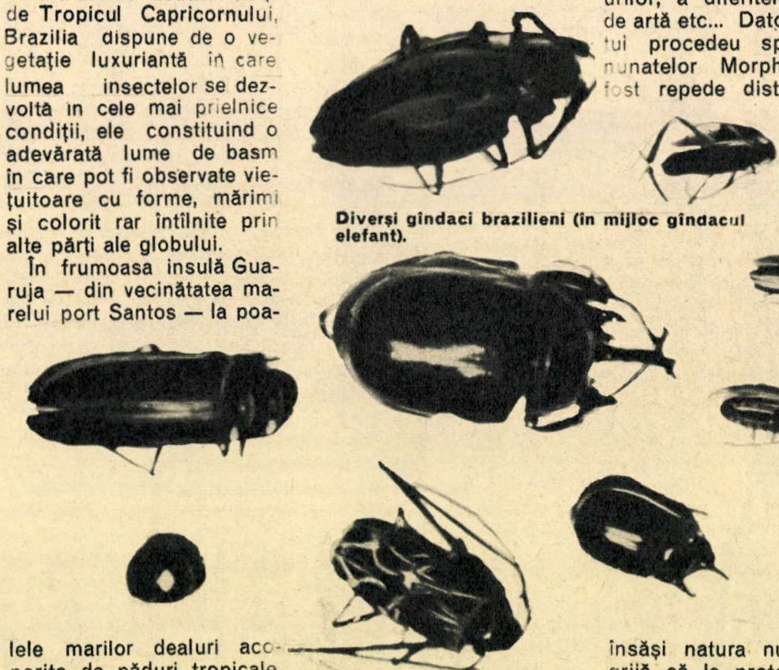

Diverși gîndaci brazilieni (în mijloc gîndacul elefant).

În apropiere de São Paulo, spre seară am putut captura cîteva exemplare din frumoasele specii de de **Brassolidae** (fluturi cap de bufniță) care atunci cînd sînt urmăriți de vreun dușman, se așază pe liane sau alte plante, întorcîndu-se cu capul în jos, mișcînd ritmic din aripi. Aripile posterioare ale acestor fluturi au în mijlocul lor două pete mari înconjurate de o aureolă, ca un iris ce inconjoară pupila unui ochi, imitînd într-o manieră foarte bizară, un cap de bufniță. De aici le vine și numele. Prin aspectul lor ei reușesc să sperie păsările care îi urmăresc și adesea chiar animale mai mari cum ar fi **puma** (leul american) sau chiar marele șarpe **anaconda**.

De o deosebită frumusețe sînt uriașii fluturi din familia **Morphidae** caracterizați, printr-un colorit strălucitor în diferite nuanțe de albastru pînă la albastru verzui cu străluciri metalice. Frumusețea lor a dat naștere în Brazilia la o adevărată industrie de artizanat. Din miile de exemplare care se capturează anual omul ia aripile pe care le utilizează la ornamentarea tablourilor, a diferitelor obiecte de artă etc... Datorită acestui procedeu speciile minunatelor Morphidae ar fi fost repede distruse dacă însăși natura nu ar fi avut grijă să le protejeze. (Ele zboară numai în coroana palmierilor, iar marele număr de ouă ce le depun anual pe frunzele din vîrful arborilor le asigură perpetuarea).

Alte specii de fluturi au fel de fel de tipuri de codițe, iar cei de noapte își acoperă porțiunea de pe aripile posterioare din apropierea abdomenului cu numeroși peri deși, fini și foarte lungi care constituie o adevărată blană.

Fluturi tropicali de noapte.

Adaptări curioase prezintă și lumea **coleopterelor,** adică a gîndacilor, mai ales a celor din neamul **Scarabeidelor** și **Cerambicidelor** (croitorilor). Astfel, deosebit de spectaculoase sînt cele din genul **Megasoma,** dintre care **Megasoma actaeon** (gîndacul elefant) din regiunea Amazonului. El depășește 45 mm lățime, iar cu picioarele întinse măsoară peste 140 mm lungime. Din aceeași familie, foarte atrăgători sînt gîndacii rinoceri **(Coelosis)** sau **Scarabeii,** care la vechii egipteni erau considerați sacri. Coloritul acestor gîndaci trece de la verde întunecat la negru.

Dintre «croitori», **Macrodontia cervicornis,** uriașul pădurilor amazoniene care cu picioarele întinse depășește 20 cm lungime, are niște coarne asemănătoare cu cele ale cerbului. Strînsoarea lor este foarte periculoasă. **Acrocirnus longimanus** și **Ctenisceelis coeus** sînt alți adevărați giganți ai lumii gîndacilor brazilieni. De altfel gîndacii croitori sînt în Brazilia atît de numeroși încît pînă în prezent numai din această familie se cunosc aci peste 10 000 de specii.

Pentru a putea admira însă toate aceste specii de viețuitoare care populează pădurile Braziliei nu vă invităm să faceți o călătorie la Ecuator sau la tropice, ci le puteți admira într-una din sălile muzeului Grigore Antipa.

AURELIAN POPESCU-GORJ

Marele sfinx brazilian

Cititi în numărul viitor

GRUPA I · UDAD DE MEXICO

- U.R.S.S.
- MEXIC
- BELGIA
- SALVADOR

O GRUPĂ ÎN CARE GAZDELE POT INFIRMA ORICE CALCUL

Dacă nenumărați sînt specialiștii care consideră grupa de la Ciudad de Mexico drept foarte echilibrată, atunci nu puțini sînt aceia care în dreptul favoritului trec, fără ezitare, echipa **UNIUNII SOVIETICE**. Argumente? Înainte de toate, experiența elevilor lui Gavriil Kacialin, apoi, recunoscuta capacitate a fotbaliștilor sovietici de a ataca partidele dificile, de turneu, cu maximum de concentrare și, în sfîrșit, studierea ultimelor rezultate internaționale care se pronunță — prin comparație — pentru aceeași formație.

«Axîndu-și reprezentativa pe jucători provenind de la două mari cluburi — Dinamo Kiev și Dinamo Tbilisi — selecționerul a urmărit în perioada de după obținerea calificării — scrie ziarul Sovietski Sport — pe de-o parte menținerea condiției fizice iar pe de alta omogenizarea jocului între linia de mijloc, prin excelentă ofensivă, și cea de atac, în general «zgîrcită» cu golurile»

Utilizînd o formație mult schimbată față de cea de la Londra — s-a renunțat la vechii «senatori de drept» (între care la marele portar Lev Iașin), Kacialin a acordat tinerilor jucători ai «noului val» o încredere totală, efectuînd în cele patru partide susținute în preliminarii numai două schimbări (!), ceea ce ne permite să anticipăm, în linii mari, «11»-le cu care sovieticii vor aborda, la 31 mai, partida inaugurală a campionatelor, contra Mexicului: *Rudakov — Lovcev, Șesternev, Kaplicinîi, Doduașvili, Serebrianikov, Muntian, Asatiani, Herșkovici, Bișoveț, Nodia.*

Marile vedete: *Șesternev*, un fel de «libero» avansat, imbatabil în jocul aerian, în ciuda celor 32 de ani, «dispecerul» *Muntian*, declarat cel mai bun fotbalist sovietic de anul trecut, și *Bișoveț*, un atacant viclean, rapid și insistent.

MEXICUL — o echipă fără istoric, fără palmares, fără performanțe... Necunoscută pînă în 1962, formația mexicană a furnizat la mondialele din Chile prima — și unica — mare surpriză din istoria ei: 3 — 1 cu Cehoslovacia, care avea să cucerească cîteva zile mai tîrziu medaliile de argint.

Pentru «El Mundial», formația antrenată de Raul Cardenas s-a pregătit cu o grijă deosebită, mai întîi în celebra stațiune Acapulco, apoi la «Centrul sportiv altitudinal» situat la peste 2 000 m, pe șoseaua Ciudad de Mexico-Toluca. Aici, antrenorul principal, ajutat de secundul Scopelli și fostul selecționer Trelles, încearcă, la această oră, să facă ultimele retușuri unei echipe care practică un fotbal corect, cu simțul măsurii, lipsit de artificii, dar și de... imaginație. Compartimentul forte al reprezentativei gazdă rămîne-neîndoios — atacul, singurul care dispune de nume de circulație mondială ca golgeterul *Pereda*, de la F.C. Toluca, *Padilla* sau *Borja* de la Universidad.

Ce șanse «ale hîrtiei» au mexicanii? Să-i dăm cuvîntul lui Scopelli: «Consider că avem mari posibilități să ne calificăm în sferturi! Putem învinge atît pe tinerii fotbaliști din Salvador, cît și — chiar dacă au o carte de vizită mult superioară — pe reprezentanții Uniunii Sovietice. Avem o sarcină dificilă în fața Belgiei care vine cu «vînt de la pupă» după eliminarea Spaniei și Iugoslaviei. Dar belgienii nu ne-au învins decît la Bruxelles, cu 2—0, pe cînd la Ciudad de Mexico am reușit să cîștigăm cu 1—0».

BELGIA — o altă «națională» care va fi structurată, probabil, pe jucătorii a două cluburi: *Heyslens, Devrindt, Van Himst* sau *Puis*, de la Anderlecht. *Piot*. *Jack, Dewalque, Thissen, Semmeling* sau *Van Moer*, de la Standard Liége. Această alcătuire a «diavolilor roșii» — numiți astfel după culoarea purpurie a tricourilor — ar părea să conducă spre o superioară asamblare a compartimentelor, dar în realitate specialiștii belgieni se tem tot mai mult în ultima vreme de faptul că *Anderlecht* și *Standard*, echipele cele mai în formă, fiind și cele mai solicitate, au jucătorii cei mai... obosiți!

Șesternev — unul dintre cei mai reprezentativi fotbaliști sovietici din «noul val».

Rafael Borja, marea speranță a atacului mexican.

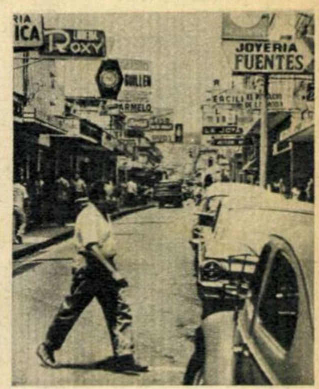

San Salvador, capitala republicii El Salvador.

Studiind șansele belgienilor — despre care cunoscuta revistă France Football scrie că «au făcut mari progrese pe scară internațională» — se pare că aceștia nu sînt eliminați, aprioric, din lupta pentru calificare, cu atît mai mult cu cît fotbalul lor poate fi considerat — pe drept cuvînt — drept cel mai tehnic al grupei respective. Nume ca: *Jack, Dewalque, Van Moer, Semmeling* sau *Van Himst*, făcute celebre mai ales la jocurile Cupei campionilor europeni, sînt suficiente, credem, pentru a susține afirmația de mai sus...

Antrenată de un argentinian — Gregorio Bundio (fost jucător la Independiente) și de un italian — Jose Santacolomba, echipa **SALVADORULUI**, calificată după 10 (!) meciuri preliminare, între care trei cu Haiti (unul terminat cu ...război, celălalt cu prelungiri) reprezintă una din marile «necunoscute» ale actualei ediții. Puțin familiari europenilor, fotbaliștii micuței republici din America Centrală practică un fotbal rapid și bătăios, desfășurat — din cauza terenurilor noroioase (în Salvador plouă aproape zilnic!) — mai mult pe sus. Buni tehnicieni, dotați cu un remarcabil simț al fentei, jucătorii lui Bundio suferă — după propria-i mărturisire — «pe planul jocului colectiv».

În mod normal (dar ce-i, oare, normal în fotbal?!), *Mariona, Osario, Martinez, Manzano* sau *Rodriguez* — ultimul fiind portarul echipei Atalanta, ca și... retrogradată din prima divizie — n-au nici o șansă de a se califica. Dar prezența în Mexic a unei echipe reprezentînd nici 20 000 de jucători legitimați și o țară cu o populație de două ori cît a Bucureștiului constituie, prin ea însăși, un succes mai mult decît notabil...

OVIDIU IOANIȚOAIA

---

fi putut să știe că există un grup al Bufnitelor și că Eschimosul vrea să fie admis printre ele? Cine altul ar fi putut cunoaște caracterul atît de contradictoriu al lui Geo Blondul? Toate astea se aflau de mult în fișele Jaguarului, așa cum, de cîteva zile încoace, acolo se aflau și toate gîndurile, și întîmplările, și felul de a fi al lui Marius. Băiatul se simțea stingherit, avea senzația că, din clipa în care răspunsese la textul acela, ochii Jaguarului îl urmăresc pretutindeni.

— Bine, oftă el, îndîrjit. De acum lupta se dă direct între noi doi.

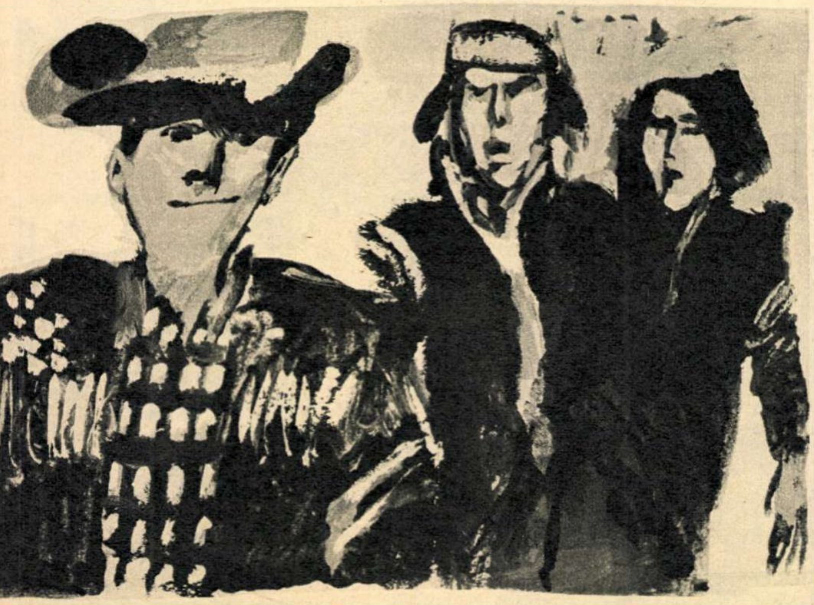

— Marius! Stai, mă, unde te grăbești?

Băiatul întoarse capul. Cel care-l strigase era Tiberică Adamescu... Dar în ce costumație! Pantaloni albaștri cu tigheluri galbene și vreo mie de ținte argintii, tricou portocaliu cu șnur roșu, jachetă de piele, ghete cu toc înalt.

— Ce-i cu tine, Tiberică? Numai pintenii îți mai lipsesc!!

— E un costum foarte frumos... zise Tiberică, șovăielnic. Cam bizar, dar asta-i moda!

Marius izbucni în rîs:

— Ia întoarce-te... ptiu, nu-ți fie de deochi, ești grozav! Ia spune, unde te duci în ținuta asta de Old Shatterhand?

— Să vezi... oftă Tiberică — m-a invitat Valerica Sima la ziua ei. Mi-am spus să mă îmbrac mai ca lumea, modern, cum îi place ei. Bun. Mă duc eu și, ca să nu fiu primul sosit, că nu-i frumos, mă opresc cîteva minute peste drum, în spatele chioșcului de ziare, așteptînd să mai apară cîțiva. Întîi a intrat Țicu Popovici, pe urmă Georgescu, pe urmă unul pe care nu-l cunosc... dar toți — în costume obișnuite, cu cămașă albă, cu cravată. Tu ce crezi, dacă eu intru așa cum mă vezi, o să zică lumea ceva?

— Păi ce să zică, o să zică, bravo, Tiberică, urcă-te pe un scaun să te admirăm mai bine!

— Uite, tocmai asta nu vreau! Și pe urmă am auzit că tatăl Valericăi e cam sever...

Deodată, glasul lui Tiberică deveni rugător:

— Marius. și eu te-am ajutat cîndva pe tine... uite, te rog, salvează-mă, intrăm în curtea aia... ia să văd, cu ce ești îmbrăcat... facem schimb pentru două ore... îmi dai costumul tău... nu mă pot întoarce acasă, o să rîdă maică-mea, și nici de la Valerica nu vreau să lipsesc... pe urmă trec pe la tine și-ți aduc hainele... Te rog!

— Știu eu — făcu Marius pe nehotărîtul, deși costumația lui Tiberică nu-i displăcea — să mă mai gîndesc!

— Ce să te mai gîndești, e tîrziu!

— Ce-mi dai?

— Orice! Vedem noi!

— Nu. Hotărîm acum. Uite ce e: facem schimbul de haine, cu condiția să îndeplinești **trei** lucruri pe care am să ți le cer **în orice împrejurare** voi socoti că e necesar!

— De acord. Repede...

— Dă-ți cuvîntul!

— Îl ai.

Zece minute mai tîrziu, Marius străbătea fudul Calea Roșiorilor. Toată lumea întorcea capul după el, și nu o dată se auziră exclamații de genul «Ah, ce neserioși sînt tinerii de azi», «Așa i-o fi învățînd la școală?» «În loc să învețe carte, toacă banii părinților!»

(va urma)

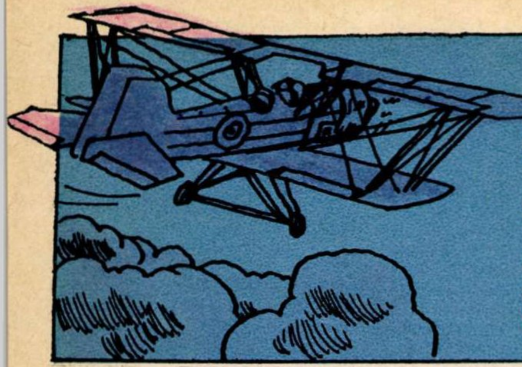

2

CUCERITOAREA VĂZDUHULUI

Scenariul: **ROMULUS ALEXANDRESCU** Ilustrații: **FRANCISC KALAB**

MÎNATA DE DORINȚA DE A ARĂTA CĂ ȘI O FEMEIE POATE DEVENI PARAȘUTISTĂ, TÎNĂRA SMARANDA BRĂESCU SE HOTĂRĂȘTE SĂ URMEZE CURSURILE UNEI ȘCOLI DE PARAȘUTISM. PLECÎND ÎN STRĂINĂTATE, OBȚINE, PRIN MUNCĂ, HOTĂRÎRE ȘI SÎRGUINȚĂ, BREVETUL MULT RÎVNIT. DAR ISPRAVA EI, ÎMPLINITĂ ACUM PESTE 40 DE ANI, ADUCE ȘI ȚĂRII NOASTRE O FAIMĂ NEAȘTEPTATĂ: O ROMÂNCĂ DEVENISE A CINCEA FEMEIE-PARAȘUTIST DIN LUME!

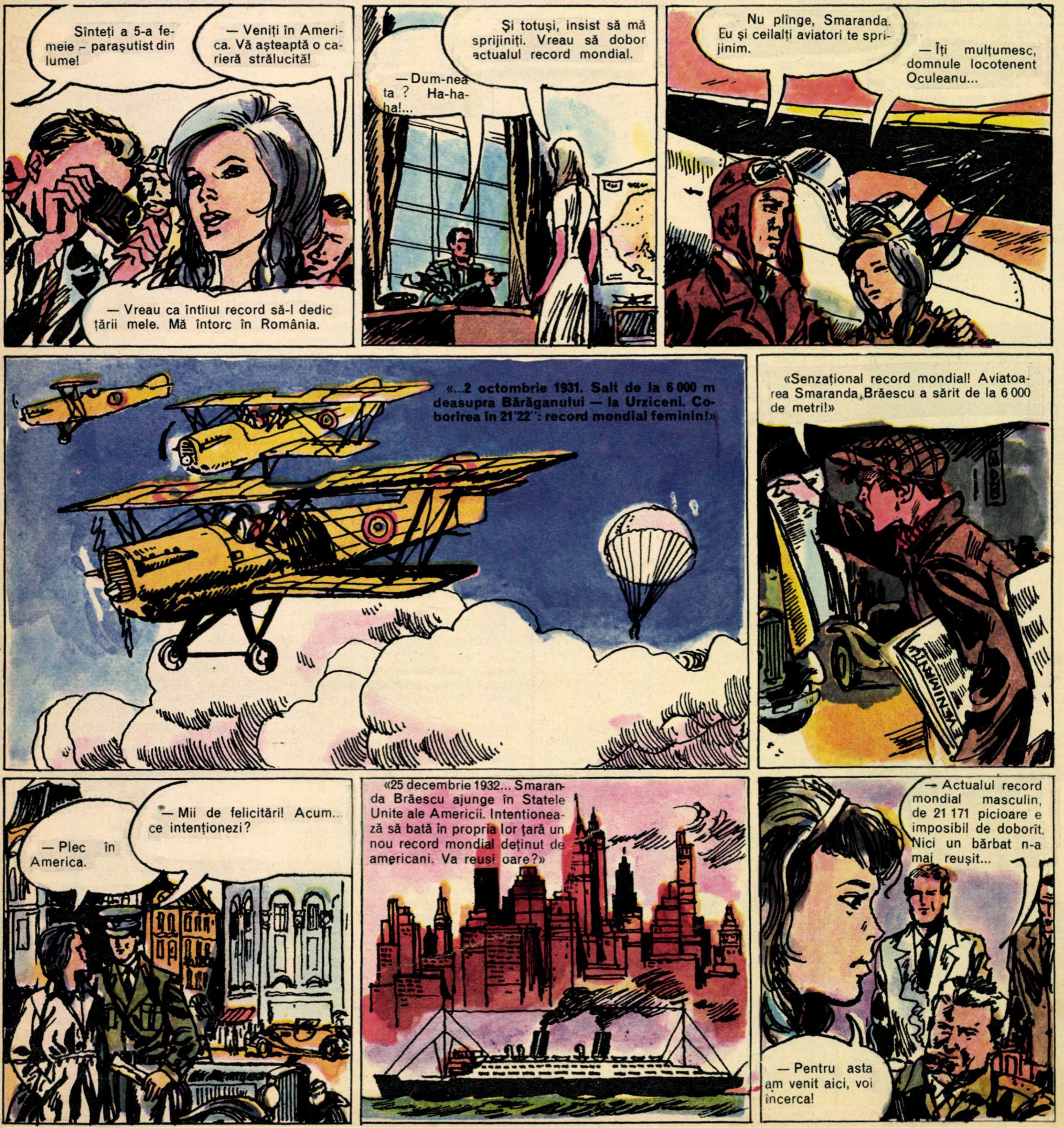
Sînteți a 5-a femeie – parașutist din lume!
— Veniți în America. Vă așteaptă o carieră strălucită!
— Vreau ca întîiul record să-l dedic țării mele. Mă întorc în România.
Și totuși, insist să mă sprijiniți. Vreau să dobor actualul record mondial.
— Dum-neata ? Ha-ha-ha!...
Nu plînge, Smaranda. Eu și ceilalți aviatori te sprijinim.
— Îți mulțumesc, domnule locotenent Oculeanu...
«...2 octombrie 1931. Salt de la 6 000 m deasupra Bărăganului — la Urziceni. Coborirea în 21'22": record mondial feminin!»
«Senzațional record mondial! Aviatoarea Smaranda Brăescu a sărit de la 6 000 de metri!»
— Mii de felicitări! Acum... ce intenționezi?
— Plec în America.
«25 decembrie 1932... Smaranda Brăescu ajunge în Statele Unite ale Americii. Intenționează să bată în propria lor țară un nou record mondial deținut de americani. Va reuși oare?»
— Actualul record mondial masculin, de 21 171 picioare e imposibil de doborît. Nici un bărbat n-a mai reușit...
— Pentru asta am venit aici, voi încerca!

(Va urma)

CURIER

● Precum se știe, participanții la concursul Minitehnicus din clasele V — VIII trimit lucrările lor la Consiliul județean al Organizației pionierilor, din județul pe teritoriul căruia se află.

DECI: CONCURENȚI DIN CATEGORIA CLASELOR V—VIII, NU TRIMITEȚI LUCRĂRILE VOASTRE DIRECT LA REDACȚIE!

Vor trimite lucrările direct la redacție numai:

— Concurenții din categoria specială, care au absolvit clasa a VIII-a, membri ai clubului Minitehnicus precum și nemembri care au primit decizie specială de participare, publicată în revista «Racheta cutezătorilor» sau comunicată prin scrisoare.

— Concurenții pentru «Tîrgul internațional de invenții ale elevilor — Tokio», indiferent de vîrstă sau categorie.

JURIUL

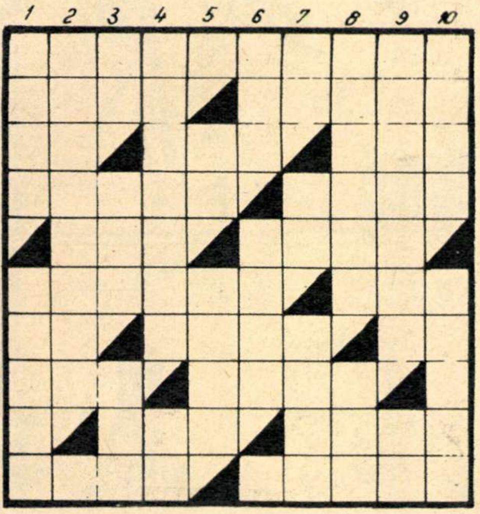

Flori

ORIZONTAL: 1. Floare decorativă de toamnă cu o inflorescență mare de culori variate. 2. Trandafir. Ghiocel. 3. Într-un buchet de mimoze! Lună în care se prepară din florile și frunzele de pelin o apreciată băutură. Răsărit. 4. Flori ne... albe! Insulă lîngă Brazilia. 5. Nai (pop.). Ca ardeiul. 6. Plantă cu frunze spinoase și cu flori roșii — purpurii. Ofițer în armata otomană (pl.). 7. Spetează. Superstiție. Cămașă înflorată. 8. Braț încărcat primăvara cu flori! Pieptar țărănesc. 9. Ofilit, uscat. (fig.). Printre florile pictate de Luchian. 10. Grădina hibernală a florilor. Pat pentru... flori! **VERTICAL:** 1. Flori albe strălucitoare, cu miros foarte puternic. Pom roditor cu flori albe. 2. Floare de mușețel. 3. Miros. Regele animalelor cu gura în... lumea florilor! Arbore fructifer cu flori albe — trandafirii. 4. Plante cultivate pentru florile sale, albe, roz, violete sau albastre așezate în ciorchine în vîrful tulpinii. Dătător de viață și lumină (mit.). 5. Așa! Floarea ochilor. 6. Instrument de suflat. Podoabă. 7. Cutie! Strigăt dureros. Mirosul,de pildă. 8. Substanță puternic parfumată extrasă din petalele unor flori. Vehicul rustic. 9. Foarte bătrîni. În cale! 10.Ceea ce constituie «ikebana» sau aranjatul florilor în Japonia. Răsărit!

Prof. TEODOR AXIOTI

PAGINA 5 MAGAZIN

AFIȘ

În această săptămînă vă recomandăm:

O CARTE: «Copilăria lui Lenin», culegere de povestiri, apărută în editura «Ion Creangă».

UN FILM: «Prieteni fără grai» coproducție româno-canadiană.

UN SPECTACOL «Năzdrăvăniile lui Păcală», la teatrul «Ion Creangă».

PRACTIC

Săculețul îl confecționați din organdin sau din tul, folosind aproximativ jumătate de metru de material. Croiala o faceți după modelul alăturat. Coasem săculețul în partea de jos și pe lături. În partea de sus a săculețului facem un tiv, întorcînd materialul în afară. Prin acest tiv introducem o sîrmă cu grosimea de 1—2 mm. Cele 2 capete ale sîrmei le răsucim apoi pe o tijă de lemn, acesta fiind mînerul plasei.

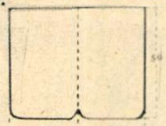

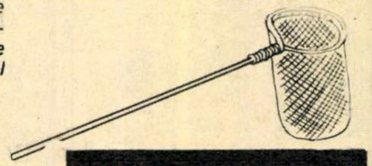

Un zîmbet cu...

...pictorul francez Ingres (1780—1867) s-a hotărît să picteze portretul unei femei cu copilul ei. Ședințele erau dese la început, apoi din ce în ce mai rare, pînă cînd încetară cu totul. După un timp, Ingres își rechemă modelul pentru unele retușuri.

Femeia veni singură.

— Unde vă este băiețelul? întrebă pictorul.

— În garnizoană, răspunse zîmbind femeia. Este locotenent de cavalerie.

ANTENE

«Comex-Doris» este numele unei noi cabine pentru plonjat care poate duce trei cercetători pînă la adîncimea de 300 de metri. Cabina asigură acestora condiții de ședere sub apă pentru 80—100 de minute. Ea va fi folosită de geologi pentru descoperirea zonelor de minereuri aflate pe fundul mărilor și oceanelor.

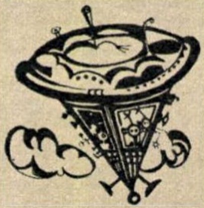

Dintre plantele carnivore, cea mai feroce este socotită planta insectivoră Roua-Cerului. Cu prilejul unei experiențe care a avut loc recent la Orléans o asemenea plantă a înghițit în trei ore 51 de țînțari.

RADIO

Din emisiunile pentru copii pe perioada 30 aprilie — 7 mai.

«Salut pionieresc de 1 Mai» **montaj literar muzical, îl puteți audia în ziua de 1 mai, la ora 15,30 pe programul I, iar în ziua de 2 mai, ora 8,10, pe același program, emisiunea** «Mai, cu flori pe plai». **Emisiunea** «Tot înainte» **de marți, 5 mai ora 8,10, programul II prezintă pentru micii specialiști aspecte de la cercurile pionierești din diferite localități.** «Vreau să știu» **este emisiunea de știință și tehnică pe care o veți putea audia miercuri 6 mai, ora 10,30 pe programul I. Pe același program, emisiunea** «100 de legende românești» **va transmite joi, 7 mai,la ora 15,00 scenariul radiofonic «Doamna lui Neagoe» de Viorica Huber.**

Aventurile lui Crăița

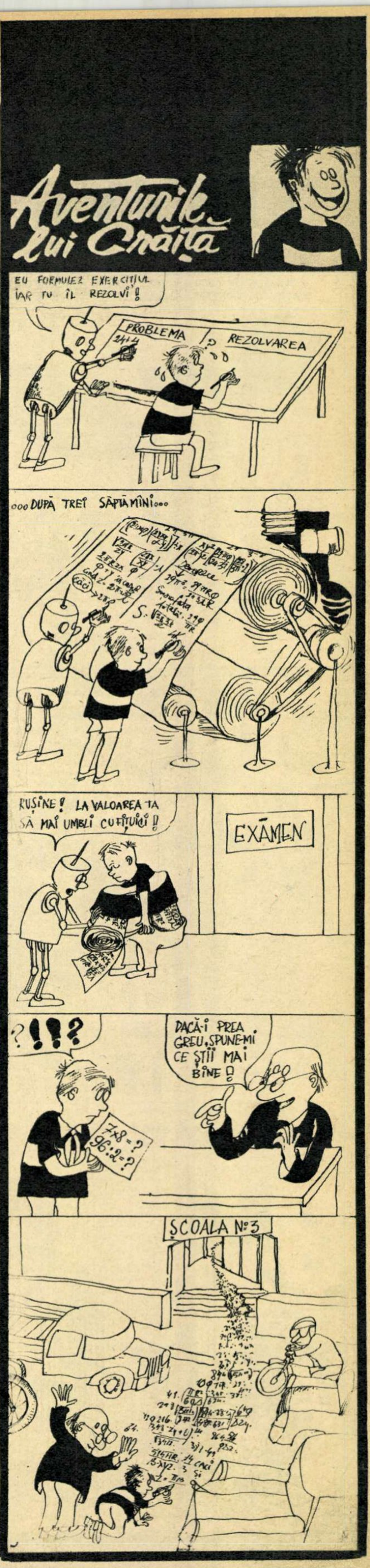
EU FORMULEZ EXERCIȚIUL IAR TU ÎL REZOLVI!
PROBLEMA
2+4
REZOLVAREA
...DUPĂ TREI SĂPTĂMÎNI...
RUȘINE! LA VALOAREA TA SĂ MAI UMBLI CU FIȚUICI!
EXAMEN
?!!?
DACĂ-I PREA GREU, SPUNE-MI CE ȘTII MAI BINE!
7+8=?
96:2=?
ȘCOALA Nº 3

CRĂIȚĂ-MÎNDRĂ VASILE

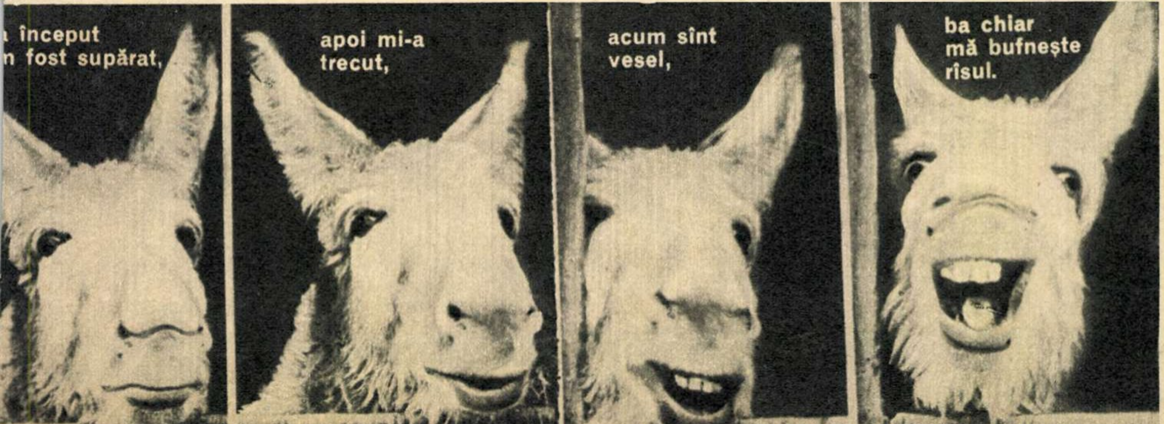

PALOȘUL NEÎNVINS

108

2

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:

1538. Vara. La curtea din Suceava era liniște. Domnul țării nu fusese văzut de trei zile. Senior Giovanni Ricci, doctorul genovez, avea poruncă să spună boierilor că Măria Sa e bolnav. Însă cel ce primea îngrijirile strălucitului doctor în odaia din turn și purta coroana domnilor Moldovei era un țăran din Hîrlău — Toader Ursu.

Scenariul: **COSTACHE ANTON** Ilustrații: **MIHAI SÂNZIANU**

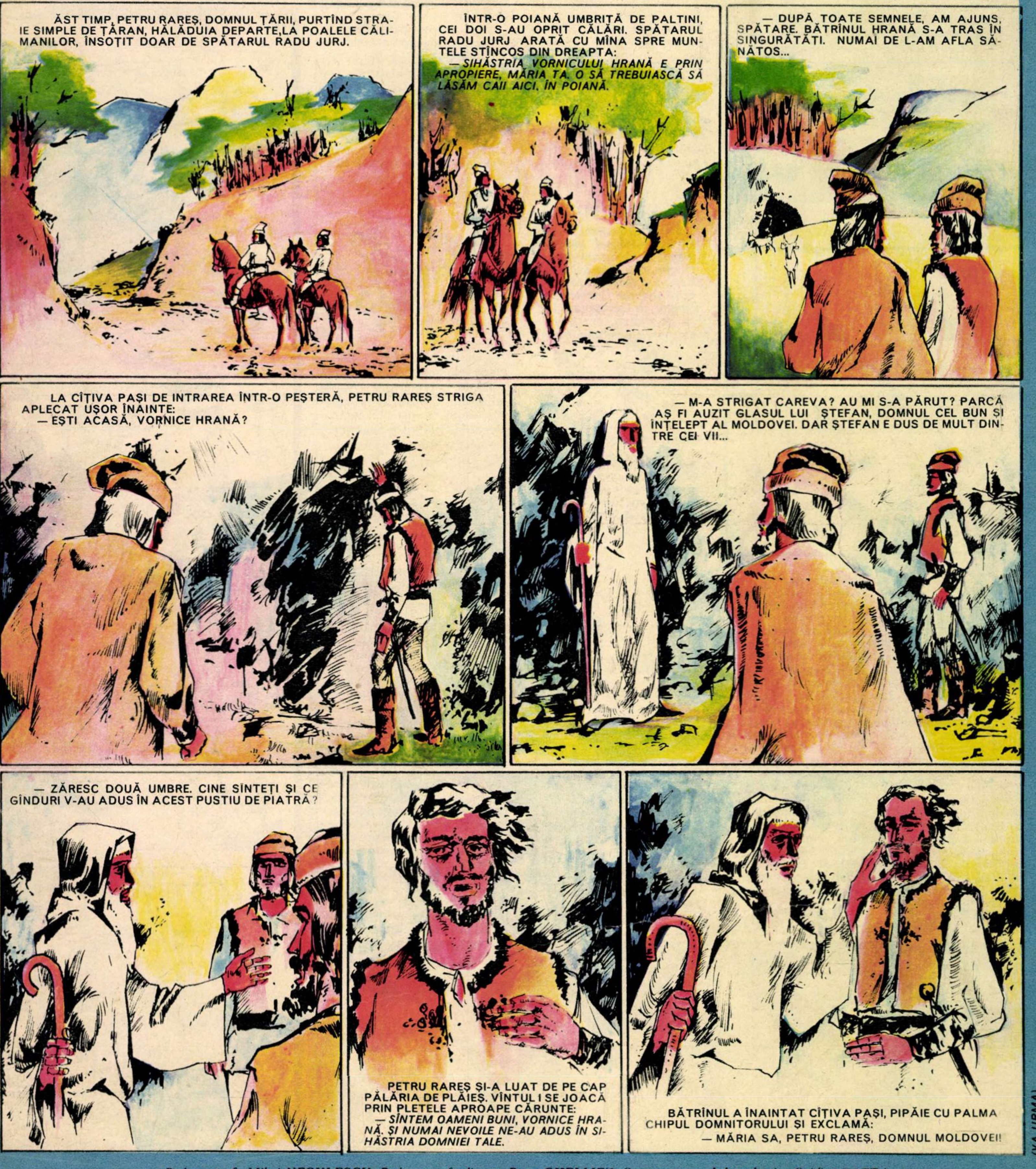
ĂST TIMP, PETRU RAREȘ, DOMNUL ȚĂRII, PURTÎND STRAIE SIMPLE DE ȚĂRAN, HĂLĂDUIA DEPARTE, LA POALELE CĂLIMANILOR, ÎNSOȚIT DOAR DE SPĂTARUL RADU JURJ.
ÎNTR-O POIANĂ UMBRITĂ DE PALTINI, CEI DOI S-AU OPRIT CĂLĂRI. SPĂTARUL RADU JURJ ARATĂ CU MÎNA SPRE MUNTELE STÎNCOS DIN DREAPTA:
— SIHĂSTRIA VORNICULUI HRANĂ E PRIN APROPIERE, MĂRIA TA. O SĂ TREBUIASCĂ SĂ LĂSĂM CAII AICI, ÎN POIANĂ.
— DUPĂ TOATE SEMNELE, AM AJUNS, SPĂTARE. BĂTRÎNUL HRANĂ S-A TRAS ÎN SINGURĂTĂȚI. NUMAI DE L-AM AFLA SĂNĂTOS...
LA CÎȚIVA PAȘI DE INTRAREA ÎNTR-O PEȘTERĂ, PETRU RAREȘ STRIGA APLECAT UȘOR ÎNAINTE:
— EȘTI ACASĂ, VORNICE HRANĂ?
— M-A STRIGAT CAREVA? AU MI S-A PĂRUT? PARCĂ AȘ FI AUZIT GLASUL LUI ȘTEFAN, DOMNUL CEL BUN ȘI ÎNȚELEPT AL MOLDOVEI. DAR ȘTEFAN E DUS DE MULT DINTRE CEI VII...
— ZĂRESC DOUĂ UMBRE. CINE SÎNTEȚI ȘI CE GÎNDURI V-AU ADUS ÎN ACEST PUSTIU DE PIATRĂ?
PETRU RAREȘ ȘI-A LUAT DE PE CAP PĂLĂRIA DE PLĂIEȘ. VÎNTUL I SE JOACĂ PRIN PLETELE APROAPE CĂRUNTE:
— SÎNTEM OAMENI BUNI, VORNICE HRANĂ. ȘI NUMAI NEVOILE NE-AU ADUS ÎN SIHĂSTRIA DOMNIEI TALE.
BĂTRÎNUL A ÎNAINTAT CÎȚIVA PAȘI, PIPĂIE CU PALMA CHIPUL DOMNITORULUI ȘI EXCLAMĂ:
— MĂRIA SA, PETRU RAREȘ, DOMNUL MOLDOVEI!
(VA URMA)

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA.
Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17.60.10. Administrația: EDITURA SCÎNTEIA. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor de număr: A. LECCA. Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

1 leu
41033

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile PTTR de către factorii poștali și difuzorii de presă.

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

19

JOI, 7 MAI
1970 ANUL IV
(137)

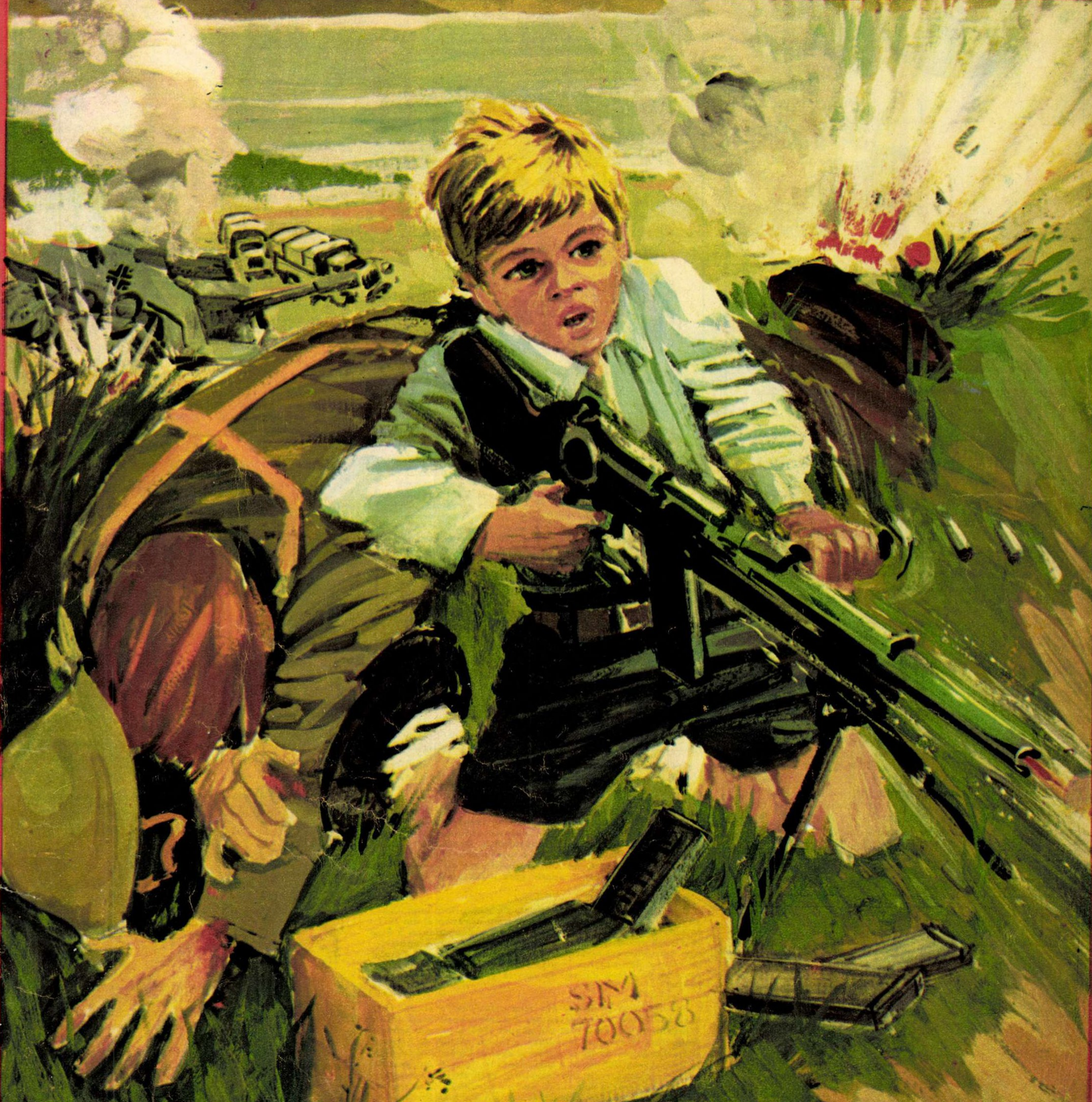

«ATUNCI PRINSE ARMA, O DUSE LA UMĂR, AȘA CUM ÎL VĂZUSE PE MILITAR, ȘI ÎNCEPU SĂ TRAGĂ CU ÎNVERȘUNARE»... CINE ESTE EROUL UNOR ASEMENEA FAPTE DE CUTEZANȚĂ, CÎND S-AU PETRECUT ELE, VEȚI AFLA CITIND POVESTIREA NOASTRĂ ILUSTRATĂ DE LA PAGINILE 4—5.

a
ACTUALITĂȚI
CUTEZĂTORII
19

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«Dragă redacție,
Mă numesc Iani Ionica și sînt elevă în clasa a VI-a B a Școlii generale de 8 ani din comuna Cataloi, județul Tulcea. Datorită vederii slabe am fost nevoită să port ochelari și din această cauză între colegii mei au început să apară tot felul de vorbe și comportări nemulțumitoare la adresa mea. Ba, într-o zi cînd ne întorceam de la ora de educație fizică și a trebuit să trecem peste rîul Telița, unul dintre colegii mei, un elev cu note bune, a găsit de cuviință să arunce intenționat cu pietre în apă, stropindu-mă pe ochelari și pe tricou. Este aceasta o purtare colegială, frumoasă?»

Iată, sîntem colegi, sîntem prieteni, învățăm împreună, ne jucăm împreună, ne bucurăm cu toții de bucuriile celor din jurul nostru, iar cînd, cine știe, vreunul dintre noi are un necaz, nu se poate, nu este admis să se poată, să nu participăm și noi măcar cu o strîngere de inimă. Așa se întîmplă, și așa este normal să se întîmple. Iar noi, pentru că se întîmplă așa, trăim bucuriile cu mai multă intensitate, trecem mai ușor peste necazuri și ni se pare că totul este în ordine și că nu mai avem mare lucru de aflat, de învățat, despre comportarea noastră, despre responsabilitatea noastră față de noi înșine și față de cei din jurul nostru. Și asta pînă într-o zi cînd... Pînă într-o zi cînd un fapt mărunt, un amănunt, care adesea poate trece neobservat, ne dă de veste, ca un veritabil semnal de alarmă, că de fapt nu era totul «în ordine», că **veghea** aceasta interioară asupra gesturilor noastre, asupra gîndurilor și sentimentelor noastre, slăbise și tocmai ea, această **veghe,** n-are voie să slăbească niciodată. În această ordine de idei a fost de ajuns ca Ionica să înceapă să poarte ochelari, ochelari recomandați de medic, și nu din cine știe ce capriciu, ca în comportamentul «perfect» de pînă atunci, al unor colegi, să se producă dereglări pe care, cu o formulă îngăduitoare, ea le numește **nemulțumitoare.** Comportări și vorbe **nemulțumitoare,** față de un coleg, într-o situație în care acesta, dimpotrivă, ar fi avut nevoie în cea mai mare măsură de grija noastră, de respectul nostru, de comportarea noastră civilizată, iată un lucru care ne surprinde, și asta cu atît mai mult cu cît, uneori, vine și din partea unor colegi cu **note bune,** poate, cine știe, cu note bune și la... purtare! De unde se vede că, pe lîngă nota din catalog, mai este nevoie de o notă permanentă pe care ne-o dă conștiința noastră, veghea noastră continuă asupra acțiunilor noastre. Poate că unii dintre colegii Ionicăi vor îndrepta cît de curînd această notă. Pentru că deocamdată...

Sărbătorirea zilei de 1 Mai

DEPOUL C.F.R. BUZĂU
PRODUCȚIA GLOBALĂ 117,5
PRODUCTIVITATEA MUNCII 112,0
PREȚ DE COST REDUS CU 12,8
ECONOMII REALIZATE

CA ÎN FIECARE AN, DE 1 MAI, ȘI DE DATA ACEASTA, ȚARA ÎNTREAGĂ A FOST ÎN SĂRBĂTOARE. PE TOT CUPRINSUL EI, SUTE ȘI SUTE DE MII DE OAMENI AI MUNCII AU IEȘIT ÎN STRADĂ CU BRAȚELE ÎNCĂRCATE DE FLORI, PURTÎND PANOURI, GRAFICE ȘI PANCARTE OGLINDIND REALIZĂRILE DEOSEBITE OBȚINUTE ÎN CONSTRUCȚIA SOCIALISTĂ, DRAGOSTEA ȘI ÎNCREDEREA ÎNTREGULUI NOSTRU POPOR ÎN PARTIDUL COMUNIST ROMÂN. MANIFESTÎND PENTRU PRIETENIA ȘI COLABORAREA FRĂȚEASCĂ DINTRE POPORUL NOSTRU ȘI POPOARELE TUTUROR ȚĂRILOR SOCIALISTE, PENTRU UNITATEA CLASEI MUNCITOARE, A PARTIDELOR COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ ÎN LUPTA PENTRU PACE, DEMOCRAȚIE ȘI SOCIALISM, PENTRU UNITATEA TUTUROR FORȚELOR CARE LUPTĂ ÎMPOTRIVA IMPERIALISMULUI, OAMENII MUNCII — ROMÂNI, MAGHIARI, GERMANI ȘI DE ALTE NAȚIONALITĂȚI — ȘI-AU EXPRIMAT, CU ACEST PRILEJ, VOINȚA FERMĂ, DE NECLINTIT, DE A NU-ȘI PRECUPEȚI EFORTURILE ÎN MAREA OPERĂ DE EDIFICARE A SOCIALISMULUI ÎN PATRIA NOASTRĂ.

ALĂTURI DE PĂRINȚII ȘI FRAȚII LOR MAI MARI, ȘI COPIII, PIONIERII ȘI ȘCOLARII, CA O ADEVĂRATĂ PRIMĂVARĂ A ȚĂRII, AU FOST PREZENȚI LA MAREA SĂRBĂTOARE DE 1 MAI, EXPRIMÎNDU-ȘI NEȚĂRMURITA LOR RECUNOȘTINȚĂ FAȚĂ DE PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, PENTRU COPILĂRIA FERICITĂ PE CARE O TRĂIESC ÎN ACEȘTI ANI AI MARILOR ÎMPLINIRI.

AGENDĂ

Marți, 28 aprilie, a părăsit Capitala, îndreptîndu-se spre Franța, o delegație a Consiliului Național al Organizației Pionierilor, condusă de tovarășul Virgiliu Radulian, președintele C.N.O.P., adjunct al ministrului învățămîntului, care, la invitația Uniunii «Vaillants et Vaillantes», va participa la cea de a 25-a aniversare și la lucrările Congresului acestei organizații. Delegația va participa, de asemenea, la reuniunea extraordinară a Comitetului internațional al mișcărilor pentru copii și adolescenți de pe lîngă F.M.T.D.

Calendar

MAI

L	M	M	J	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

8 MAI 1921.
Această zi a rămas înscrisă cu litere de aur în istoria poporului nostru pentru că ea se leagă de crearea Partidului Comunist din România. Existența unui partid al clasei muncitoare nu putea fi pe placul burghezo-moșierimii, care a scos partidul comunist în afara legii. Înfruntînd teroarea și strîngîndu-și forțele revoluționare, partidul și-a continuat activitatea în cele mai grele condiții ale ilegalității. Drumul străbătut de partid de atunci și pînă astăzi a fost un drum lung de luptă și muncă neîncetată, de mari victorii care au condus clasa muncitoare și întregul popor spre înfăptuirea României socialiste de azi.

9 MAI 1877.
A fost proclamată independența de stat a României, cîștigată prin jertfa grea a ostașilor români în războiul din 1877, împotriva puterii otomane. Cucerirea independenței a dus la o largă dezvoltare a țării: a început crearea unei industrii, s-au construit căi ferate, s-au modernizat porturile. Actele de eroism ale ostașilor români, înfăptuite atunci, au rămas înscrise cu litere de aur în istoria glorioasă a poporului nostru.

9 MAI 1970.
Se împlinesc 25 de ani din acea primăvară a anului 1945 care a adus lumii mult așteptata victorie asupra fascismului. Poporul român, care încă din august 1944, întorsese armele împotriva Germaniei hitleriste, a luptat alături de armata sovietică pe teritoriul Ungariei și apoi al Cehoslovaciei pînă la înfrîngerea definitivă a hitlerismului. În acei ani grei de război, toate forțele din interiorul țării erau concentrate pentru ajutorarea frontului, pentru zdrobirea fascismului. De neuitat au rămas faptele de eroism ale ostașilor noștri, în luptele de pe Tisa, la Debrețin și în Munții Tatra.

COPII CU CARE NE MÎNDRIM

Recent, unitatea de pionieri de la Școala generală de 10 ani din Dolheștii Mari, județul Suceava a primit diploma de «Unitate fruntașă». Această distincție a venit să încununeze bogata lor activitate cultural-artistică și hărnicia de care au dat dovadă în înfrumusețarea comunei.

La această unitate, 32 de pionieri sînt purtători ai distincției «Pionier de frunte», 34 de pionieri poartă trese de gradul II, iar alți zeci de pionieri, din două detașamente, se mîndresc cu diplomele de «Detașament fruntaș».

În ziua aceea, Nineta și Roxana se jucau cu mingea...

La un moment dat au observat că din casa familiei Simionescu, de pe strada Ionescu Anton nr. 23, iese fum pe geamuri. Pe loc s-au hotărît ce au de făcut: una a anunțat vecinii, cealaltă a dat fuga să anunțe pompierii. Datorită promptitudinii lor incendiul a putut fi repede localizat și multe bunuri salvate.

Celor două pioniere, Nineta Andronic și Roxana Helișan, de la Școala generală nr. 49 din București — felicitările noastre.

CUPON 3
SERIA A III-A

UNDE S-A NĂSCUT GEORGE SEURA

NU UITAŢI SĂ TRIMITEŢI TOATE CUPOANELE DE LA 1 LA 6, ÎN ACELAŞI PLIC. URMĂRIŢI ÎN NUMERELE VIITOARE REZULTATELE TRAGERII LA SORŢI A CUPOANELOR SERIEI A II-A.

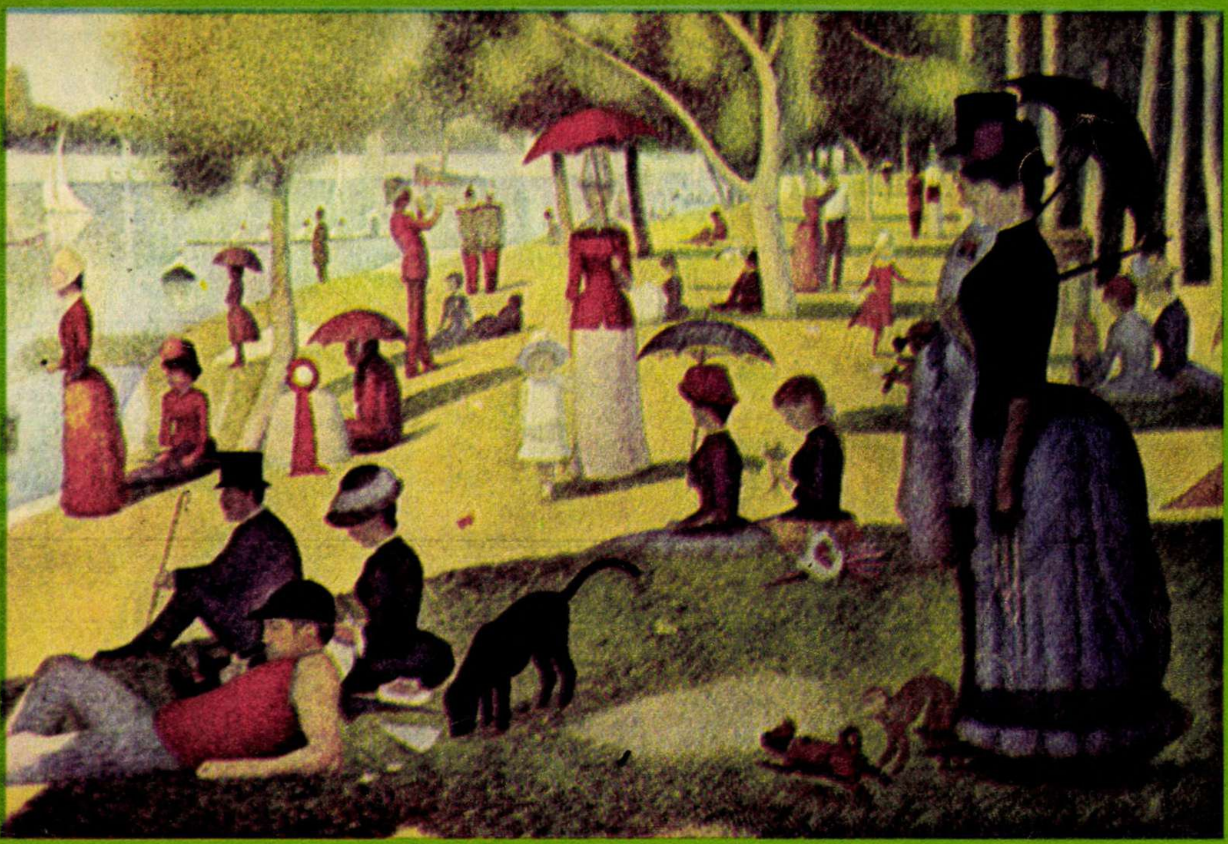

DUMINICĂ
DE VARĂ
LA GRANDE JATTE

INSTITUTUL
DE ARTĂ - CHICAGO.

Georges Seurat

(1859—1891)

Dacă impresioniştii îşi analizau impresiile şi senzaţiile în contact cu natura, şi traduceau aceste senzaţii în imagini colorate, bazîndu-se pe instinct, şi lucrau fără un program prestabilit, iată că din grupul lor se desprind o serie de pictori care duc mai departe experienţa impresionistă, stabilind un program riguros, în virtutea căruia lucrează. Ei îşi declară categoric apartenenţa la o teorie tehnico-artistică net formulată şi sînt cu toţii partizanii aceleiaşi metode de lucru. Şeful acestui grup se arată a fi tînărul Georges Seurat care prezintă una din picturile caracteristice noii metode, «Duminică de vară la Grande Jatte», la expoziţia impresioniştilor din anul 1886. Noul curent capătă denumirea de neo-impresionism. Din grup fac parte Signac, Pissarro, Cross şi alţii. În ce constă propriuzis metoda lor? Fundamentată pe noile descoperiri din fizică, această metodă prevede aplicarea culorilor pe pînză în pete mici, în puncte, formînd o ţesătură colorată, vibrată, calculată, ordonată, care reuşeşte să transmită o imagine limpede a peisajului sau a obiectelor. Observaţi lucrul acesta în tabloul reprodus alături. Nu mai este vorba de impresia pe care pictorul o are contemplînd un moment al zilei, ci, efectiv, expresia ideală pe care un asemenea moment poate să o capete. Este un fel de stilizare colorată, decorativă. Personajele, deşi sînt surprinse în general în mişcare, par a fi nişte statui arhaice, ca şi copacii, cu umbrele lor colorate şi marcate cu precizie. Culorile fărîmiţate se adună într-un amestec optic, de neobişnuită delicateţe. Culorile fundamentale sau principale (roşu, galben şi albastru) sînt intensificate fiind alăturate complementarelor lor (verde, violet şi portocaliu). Experienţa neo-impresionistă a însemnat încă un pas înainte în evoluţia picturii moderne.

HORIA HORŞIA

ANTOLOGIE LIRICĂ

ION PILLAT 1891
1945

CIREŞUL

Poet al culorilor, al sunetelor, al miresmelor tulburătoare (din vie, de pe uliţele satului albăstrite de fumul înserării sau argintate de lună) Ion Pillat redescoperă copilăria, satul, Argeşul, nucii, cămara cu fructe, pădurea de fagi, dealul, balta, primăverile, toamnele. cu ochiul sensibil al unui mare pictor. A scris mai multe volume de versuri, (Eternităţi de-o clipă, 1914; Pe Argeş în sus, 1923; Satul meu, 1927; Limpezimi, 1928; Poeme într-un vers, 1936 şi altele) a publicat eseuri, o antologie «Poezia toamnei», a îngrijit editarea operelor lui Al. Macedonski şi G. Bacovia, şi împreună cu criticul Perpesicius a editat în 1925—1928 «Antologia poeziei de azi». în două volume.

Voi înhăma măgarul, ca-n vremi, la cărioară
El ce priveşte toate cu ochi de înţelept —
Şi voi urma poteca de mult, suişul drept
Prin viea verde-n tactul copitei ce-o măsoară.

Şi luînd prăjina lungă şi coşul împletit,
O fată-n vîlnic roşu va merge înainte,
Am să opresc măgarul din mersul lui cuminte
Sub un cireş, de roade şi de ani mulţi boltite.

Cireşul va fi roşu ca şi-n copilărie,
Cireşele pe ramuri vor atîrna cercei,
Cu braţe goale, fata va cuprinde-n şorţul ei,
La fiece prăjină, o sută şi o mie.

Şi cînd, tîrziu, lungi umbre se vor culca pe lunci,
Cînd gol va fi cireşul iar cerul plin de stele,
Bunicii i-aşi aduce acasă coşuri grele...
De-aşi mai avea bunică şi sufletul de-atunci!

BUCUREŞTI-OTOPENI

OTOPENI

Poarta celor 5 CONTINENTE

(Citiţi reportajul nostru în paginile 8-9)

Micul

EVOCARE DIN RĂZBOIUL ANTIHITLERIST DE ION GRECEA

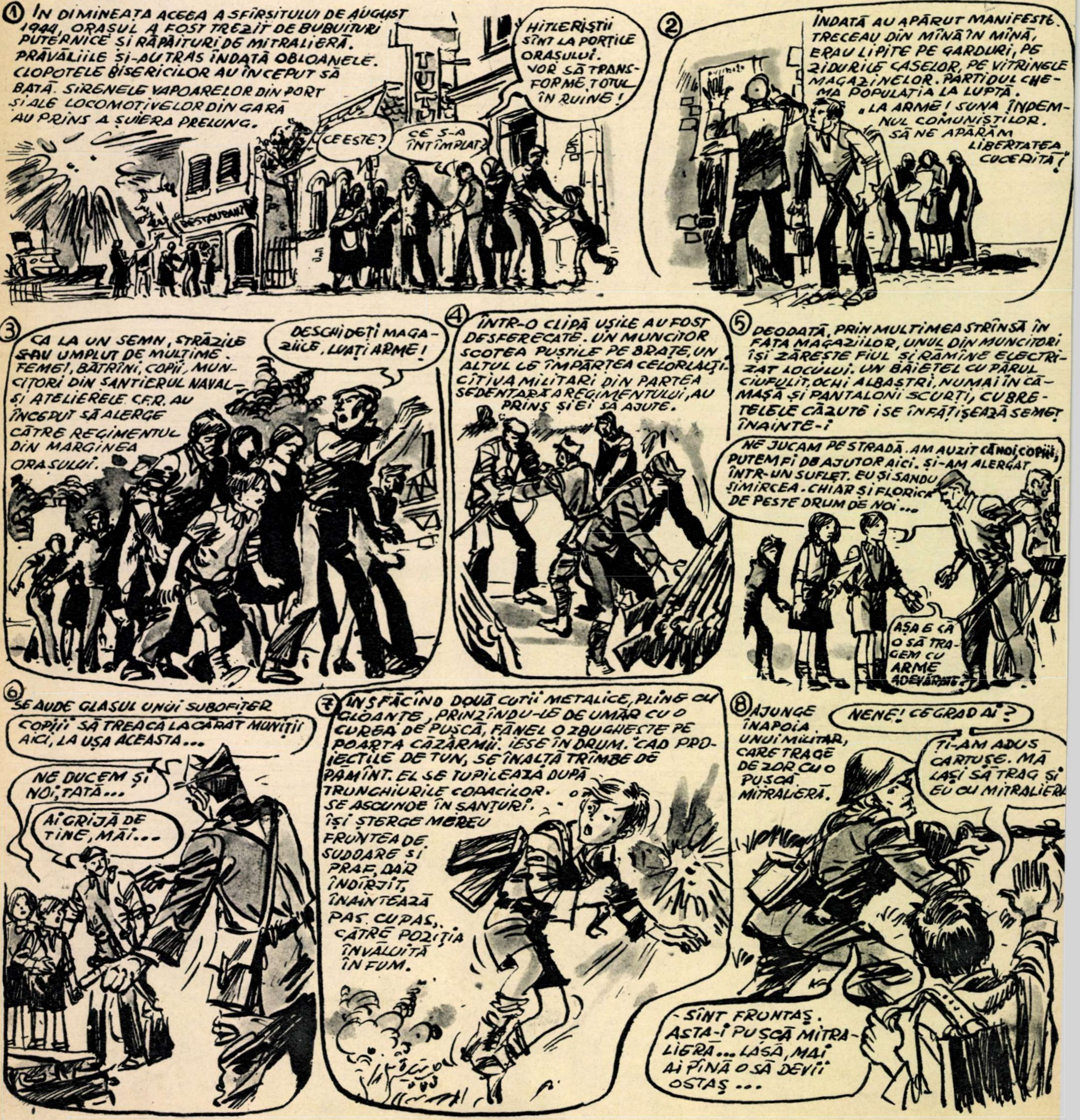
① ÎN DIMINEAȚA ACEEA A SFÎRȘITULUI DE AUGUST 1944, ORAȘUL A FOST TREZIT DE BUBUITURI PUTERNICE ȘI RĂPĂITURI DE MITRALIERĂ. PRĂVĂLIILE ȘI-AU TRAS ÎNDATĂ OBLOANELE. CLOPOTELE BISERICILOR AU ÎNCEPUT SĂ BATĂ. SIRENELE VAPOARELOR DIN PORT ȘI ALE LOCOMOTIVELOR DIN GARĂ AU PRINS A ȘUIERA PRELUNG.
HITLERIȘTII SÎNT LA PORȚILE ORAȘULUI. VOR SĂ TRANSFORME TOTUL ÎN RUINE!
CE ESTE?
CE S-A ÎNTÎMPLAT?
RESTAURANT
② ÎNDATĂ AU APĂRUT MANIFESTE. TRECEAU DIN MÎNĂ ÎN MÎNĂ, ERAU LIPITE PE GARDURI, PE ZIDURILE CASELOR, PE VITRINELE MAGAZINELOR. PARTIDUL CHEMA POPULAȚIA LA LUPTĂ.
„LA ARME! SUNA ÎNDEMNUL COMUNIȘTILOR. SĂ NE APĂRĂM LIBERTATEA CUCERITĂ!"
③ CA LA UN SEMN, STRĂZILE S-AU UMPLUT DE MULȚIME. FEMEI, BĂTRÎNI, COPII, MUNCITORI DIN ȘANTIERUL NAVAL ȘI ATELIERELE C.F.R. AU ÎNCEPUT SĂ ALERGE CĂTRE REGIMENTUL DIN MARGINEA ORAȘULUI.
DESCHIDEȚI MAGAZIILE, LUAȚI ARME!
④ ÎNTR-O CLIPĂ UȘILE AU FOST DESFERECATE. UN MUNCITOR SCOTEA PUȘTILE PE BRAȚE, UN ALTUL LE ÎMPĂRȚEA CELORLALȚI. CÎȚIVA MILITARI DIN PARTEA SEDENTARĂ A REGIMENTULUI, AU PRINS ȘI EI SĂ AJUTE.
⑤ DEODATĂ, PRIN MULȚIMEA STRÎNSĂ ÎN FAȚA MAGAZIILOR, UNUL DIN MUNCITORI ÎȘI ZĂREȘTE FIUL ȘI RĂMÎNE ELECTRIZAT LOCULUI. UN BĂIEȚEL CU PĂRUL CIUFULIT, OCHI ALBAȘTRI, NUMAI ÎN CĂMAȘĂ ȘI PANTALONI SCURȚI, CU BRETELELE CĂZUTE I SE ÎNFĂȚIȘEAZĂ SEMEȚ ÎNAINTE-I
NE JUCAM PE STRADĂ. AM AUZIT CĂ NOI, COPIII, PUTEM FI DE AJUTOR AICI. ȘI-AM ALERGAT ÎNTR-UN SUFLET. EU ȘI SANDU ȘIMIRCEA. CHIAR ȘI FLORICA DE PESTE DRUM DE NOI...
AȘA E CĂ O SĂ TRAGEM CU ARME ADEVĂRATE?
⑥ SE AUDE GLASUL UNUI SUBOFIȚER
COPIII SĂ TREACĂ LA CĂRAT MUNIȚII AICI, LA UȘA ACEASTA...
NE DUCEM ȘI NOI, TATĂ...
AI GRIJĂ DE TINE, MĂI...
⑦ ÎNȘFĂCÎND DOUĂ CUTII METALICE, PLINE CU GLOANȚE, PRINZÎNDU-LE DE UMĂR CU O CUREA DE PUȘCĂ, FĂNEL O ZBUGHEȘTE PE POARTA CAZĂRMII. IESE ÎN DRUM. CAD PROIECTILE DE TUN, SE ÎNALȚĂ TRÎMBE DE PĂMÎNT. EL SE TUPILEAZĂ DUPĂ TRUNCHIURILE COPACILOR. SE ASCUNDE ÎN ȘANȚURI. ÎȘI ȘTERGE MEREU FRUNTEA DE SUDOARE ȘI PRAF, DAR ÎNDÎRJIT, ÎNAINTEAZĂ PAS CU PAS, CĂTRE POZIȚIA ÎNVĂLUITĂ ÎN FUM.
⑧ AJUNGE ÎNAPOIA UNUI MILITAR, CARE TRAGE DE ZOR CU O PUȘCĂ MITRALIERĂ.
NENE! CE GRAD AI?
ȚI-AM ADUS CARTUȘE. MĂ LAȘI SĂ TRAG ȘI EU CU MITRALIERA
- SÎNT FRUNTAȘ. ASTA-I PUȘCĂ MITRALIERĂ... LASĂ, MAI AI PÎNĂ O SĂ DEVII OSTAȘ...

OSTAȘ

DESENE: PUIU MANU

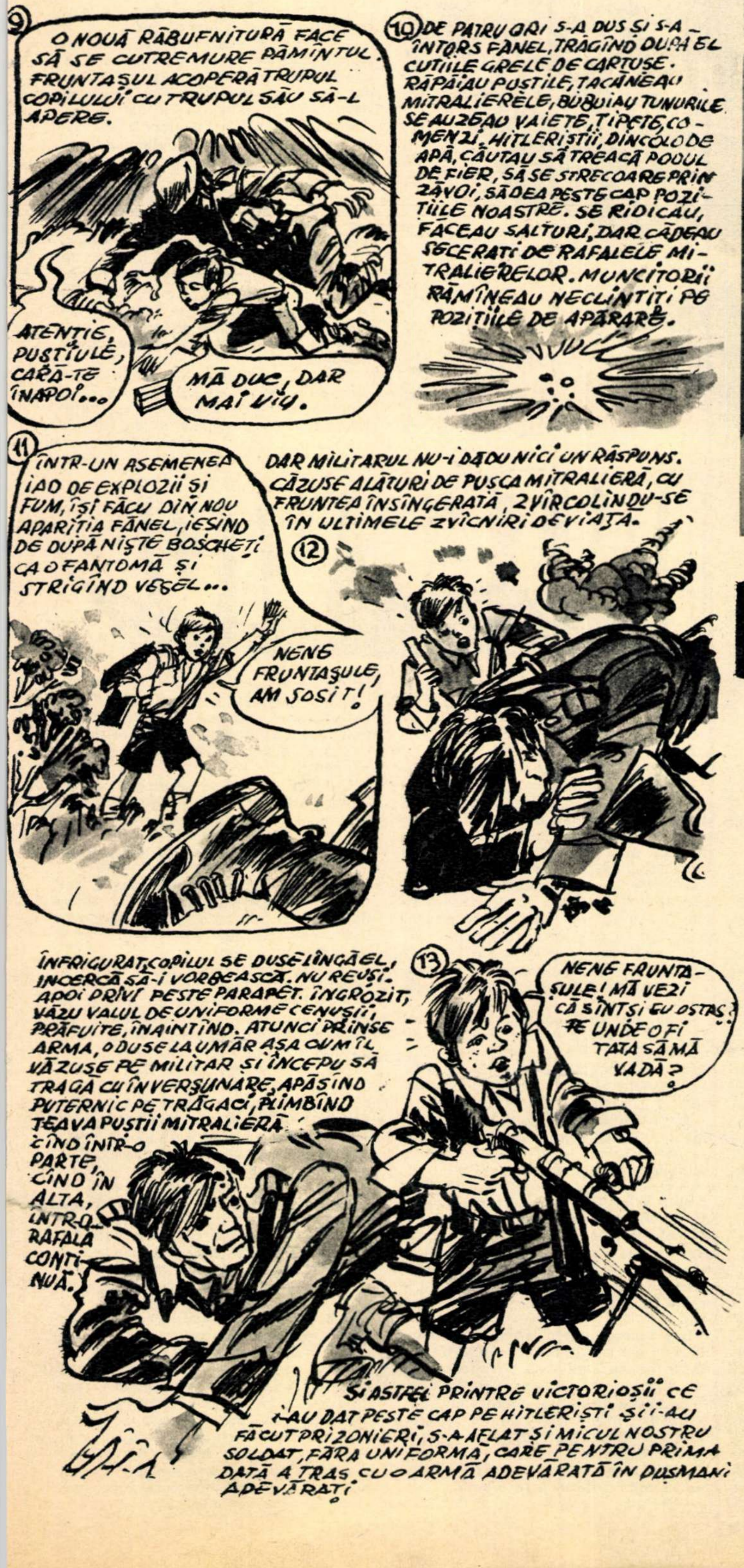
9
O NOUĂ RĂBUFNITURĂ FACE SĂ SE CUTREMURE PĂMÎNTUL. FRUNTAȘUL ACOPERĂ TRUPUL COPILULUI CU TRUPUL SĂU SĂ-L APERE.
ATENȚIE, PUSTIULE, CARĂ-TE ÎNAPOI...
MĂ DUC, DAR MAI VIU.
10
DE PATRU ORI S-A DUS ȘI S-A ÎNTORS FĂNEL, TRĂGÎND DUPĂ EL CUTIILE GRELE DE CARTUȘE. RĂPĂIAU PUȘTILE, TĂCĂNEAU MITRALIERELE, BUBUIAU TUNURILE. SE AUZEAU VAIETE, ȚIPETE, COMENZI. HITLERIȘTII, DINCOLO DE APĂ, CĂUTAU SĂ TREACĂ PODUL DE FIER, SĂ SE STRECOARE PRIN ZĂVOI, SĂ DEA PESTE CAP POZIȚIILE NOASTRE. SE RIDICAU, FĂCEAU SALTURI, DAR CĂDEAU SECERAȚI DE RAFALELE MITRALIERELOR. MUNCITORII RĂMÎNEAU NECLINTIȚI PE POZIȚIILE DE APĂRARE.
11
ÎNTR-UN ASEMENEA IAD DE EXPLOZII ȘI FUM, ÎȘI FĂCU DIN NOU APARIȚIA FĂNEL, IEȘIND DE DUPĂ NIȘTE BOSCHEȚI CA O FANTOMĂ ȘI STRIGÎND VESEL...
NENE FRUNTAȘULE, AM SOSIT!
DAR MILITARUL NU-I DĂDU NICI UN RĂSPUNS. CĂZUSE ALĂTURI DE PUȘCA MITRALIERĂ, CU FRUNTEA ÎNSÎNGERATĂ, ZVÎRCOLINDU-SE ÎN ULTIMELE ZVÎCNIRI DE VIAȚĂ.
12
ÎNFRIGURAT, COPILUL SE DUSE LÎNGĂ EL, ÎNCERCĂ SĂ-I VORBEASCĂ. NU REUȘI. APOI PRIVI PESTE PARAPET. ÎNGROZIT, VĂZU VALUL DE UNIFORME CENUȘII, PRĂFUITE, ÎNAINTÎND. ATUNCI PRINSE ARMA, O DUSE LA UMĂR AȘA CUM ÎL VĂZUSE PE MILITAR ȘI ÎNCEPU SĂ TRAGĂ CU ÎNVERȘUNARE, APĂSÎND PUTERNIC PE TRĂGACI, PLIMBÎND ȚEAVA PUȘTII MITRALIERĂ CÎND ÎNTR-O PARTE, CÎND ÎN ALTA, ÎNTR-O RAFALĂ CONTINUĂ.
13
NENE FRUNTAȘULE! MĂ VEZI CĂ SÎNT ȘI EU OSTAȘ? PE UNDE O FI TATA SĂ MĂ VADĂ?
ȘI ASTFEL PRINTRE VICTORIOȘII CE I-AU DAT PESTE CAP PE HITLERIȘTI ȘI I-AU FĂCUT PRIZONIERI, S-A AFLAT ȘI MICUL NOSTRU SOLDAT, FĂRĂ UNIFORMĂ, CARE PENTRU PRIMA DATĂ A TRAS CU O ARMĂ ADEVĂRATĂ ÎN DUȘMANI ADEVĂRAȚI

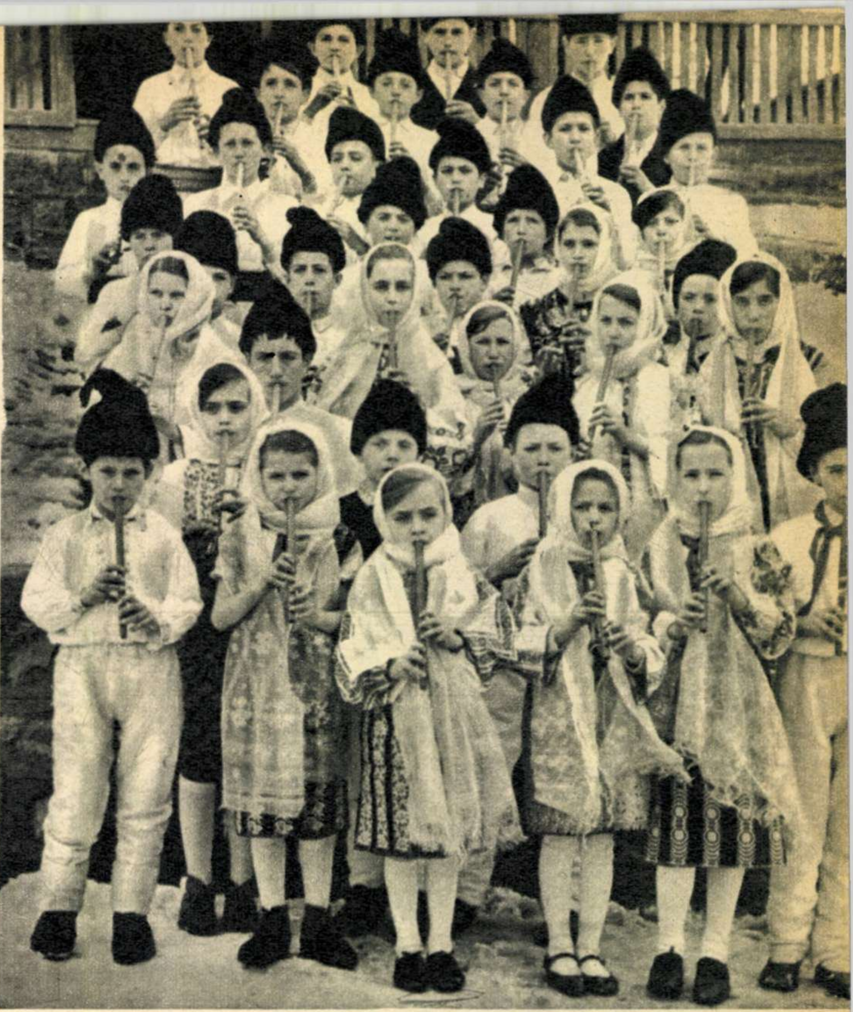

ROZETA
SĂPTĂMÎNII

Fotografia de față nu ține locul **rozetei săptămînii, ci chiar** este rozeta săptămînii. **Ea vorbește de la sine despre bogăția portului popular, despre grija cu care au fost alese cele mai frumoase marame, ii și cămăși înflorate. Dar adevărata intenție a imaginii prezentate este aceea de a vă face cunoștință cu fluierașii din comuna** Nistorești, renumiți în tot județul Vrancea.

REPORTER-CLUB

RADARUL ROZETELOR

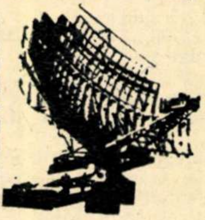

● **Notați-vă această adresă:** Școala generală, clasa a VIII-a B, comuna Poiana Mărului, județul Brașov. **În cazul în care sînteți interesați într-un schimb de roci, adresați-vă pionierilor acestui detașament. Ei vă pot furniza calcar coraligen de Piatra Craiului în schimbul rocilor specifice zonei în care locuiți.**

● **Întîmpinată de-a lungul întregului traseu cu flori și nelipsitele încurajări,** cursa cicloturistică «Floarea prieteniei» — **etapa județeană a stîrnit mult interes. Peripețiile inerente (Crinu Costăchescu din Topoloveni, datorită deselor defecțiuni tehnice, la un moment dat se afla în urma plutonului cu 6 km), efortul fizic, oboseala n-au putut opri entuziasmul, ambiția și dorința de a învinge a tinerilor sportivi din județul Argeș.**

Corespondent special,
MIRCEA PLÎNGĂU,
Pitești

● **Mersul vremii? Nimic mai simplu! veți spune voi. Ascultăm buletinul meteorologic la radio, la televizor. Sau, la urma urmelor, ne cumpărăm un barometru. Dar, spun pionierii de la** Școala generală nr. 2 din Tg. Jiu că: **este cu totul altceva** atunci cînd tu însuți îți **construiești un astfel de aparat. El poate fi chiar și...** chimic. **În funcție de mersul vremii, unele reacții chimice sînt influențate de presiunea atmosferică. Acest fapt a stat la baza construirii barometrelor noastre chimice pe care mereu le observăm și ne bucurăm de rezultatele obținute».**

Pionierii: **ARISTICĂ CONDEESCU și COSMIN MĂRUȚĂ**

● **«Actul de naștere» arată că are numai cîteva luni. Succesul repurtat de curînd în public îi anunță un viitor... luminos. Care este răspunsul ghicitorii? Despre cine este vorba? Fotografia de față vă poate lămuri: membrii celei mai tinere orchestre de la Școala generală,** comuna Iablonița, județul Caraș-Severin.

Transmite președinta unității: Maria Stroiescu.

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

INFORMEAZĂ **ALEXANDRA CALISTA,** CLASA A V-A A. MULȚI COPII, MULTĂ HĂRNICIE, MULTĂ VESELIE, ȘI... 26 000 LEI ECONOMII. ACESTA ESTE BILANȚUL LĂUDABILEI INIȚIATIVE A PIONIERILOR DE LA LICEUL DIN SINAIA. EI AU AMENAJAT CEL MAI MARE PARC DIN ORAȘ (30 HECTARE), PUNÎNDU-ȘI LA CONTRIBUȚIE FANTEZIA, PRICEPEREA.

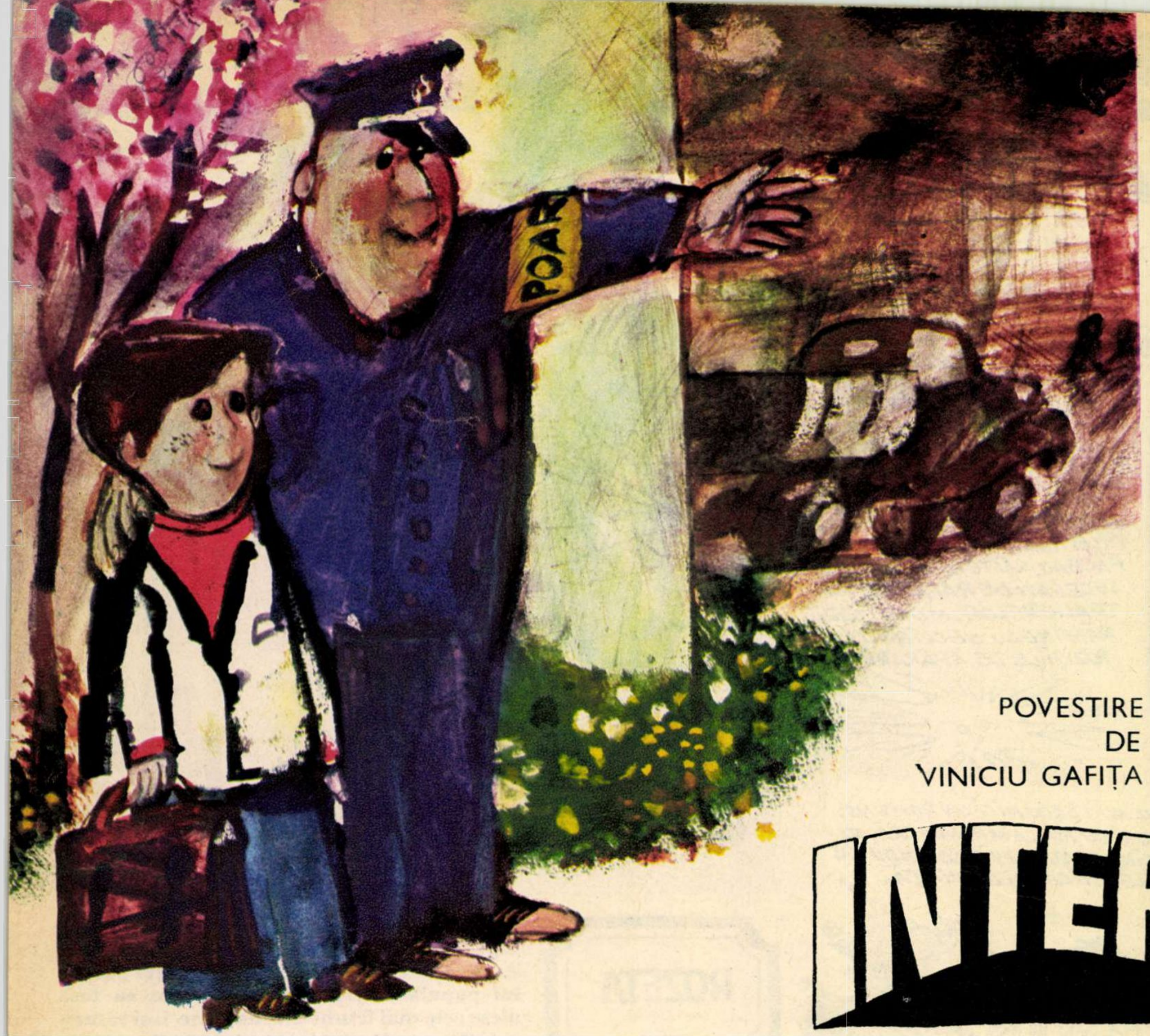

INTERVIUL

POVESTIRE
DE
VINICIU GAFIȚA

Oricine știe ce este un interviu. Chiar dacă nu ai căutat în dicționar, nu se poate să nu fi întîlnit în ziare, în reviste, în cărți, acest cuvînt. El denumește o convorbire cu o personalitate, cu un om important, cu cineva care se ocupă de o anumită problemă și îți comunică părerile lui.

Scriitorul, ziaristul, sau cel ce ia interviul nu are de ce să-și bată prea mult capul cu scrierea lui. Trebuie doar să-și însemne conștiincios ceea ce i se spune.

Cam așa judeca Cristian Panțîru și de aceea era foarte supărat pe colegul său, Ionel Șoimulescu, care nu izbutea să le aducă un interviu pentru revista școlii.

Panțîru și-a luat un bloc-notes, un pix și-a plecat furios. S-a urcat în tramvai și după o jumătate de oră a coborît în poarta fabricii de utilaj greu.

— Ce este, băiețaș? l-a luat în primire portarul.

— Aș vrea să vorbesc cu tovarășul inginer Nădășan, a rostit el numele inginerului pe care îl căutase și nu reușise să-l găsească colegul său.

— Clădirea din stînga, pe culoar la dreapta, a treia ușă. Dacă nu cumva o fi în fabrică.

Cristian n-a mai așteptat alte lămuriri. Simțea că a avut dreptate să se supere pe colegul său, Șoimulescu. Iată ce simplu era. Un drum cu tramvaiul, puțină îndrăzneală și... și întrebările.

Pe a treia ușă era o tăbliță care anunța: «accesul persoanelor străine de fabrică strict interzis». Avu o ezitare. Apoi își spuse că dacă portarul îi dăduse voie cu atîta ușurință, n-avea de ce să se teamă. Bătu în ușă. Cam timid, cam încet, probabil că cel dinlăuntru nu auzise, astfel că mai ciocăni o dată.

— Cine-i acolo? auzi o voce care i se păru cam aspră.

— Eu, spuse repede și nu-și recunoscu glasul.

Urmă o mișcare și un om se ivi îndată în fața lui. Purta un halat albastru, ochelari, păr creț vîlvoiat pe cap. Cam asta văzu Panțîru.

— Poftiți, îl invită omul în halat. Ce doriți?

— Aș vrea să vorbesc cu tovarășul Nădășan, zise Panțîru, prinzînd curaj.

— Eu sînt, spuse omul cu ochelari. În ce problemă?

— Aș vrea... eu... să-mi... dați... nu adică să-mi...

— Ce să vă dau?

— Un... să-mi... să-mi acordați, da, să-mi acordați un interviu.

Nădășan îl privi cu atenție și parcă zîmbi. Cristian băgă de seamă că avea o față plăcută, tînără, de frate mai mare.

— Un interviu! se miră celălalt. Poftim înăuntru. De la ce școală... vreau să zic de la ce ziar veniți?

— De la revista noastră... «Primăvara»...

— A... dacă-i vorba de revista școlii, se schimbă treaba. Intrați și luați loc.

Cristian Panțîru nu înțelese de ce «se schimba treaba» dacă e vorba de revista școlii lor. Îi crescu dintr-o dată curajul. Puse jos ghiozdanul și scoase repede carnetul și pixul.

Se priviră cîteva clipe tăcuți. Lui Panțîru îi umblau prin cap fel de fel de întrebări, ce faceți aici, de ce purtați halat albastru, cum de n-ați auzit prima dată cînd am ciocănit în ușă și altele la fel, dar își dădea seama că nu așa se începe un interviu.

— Ce anume interesează revista voastră? caută să-l ajute interlocutorul.

«Ce anume interesează revista»? La asta nu se gîndise. Răsucea creionul în mînă și nu se putea hotărî. Deodată tresări:

— Cînd v-ați născut? spune el cu un fel de bucurie.

— În anul 1945, răspunse sec și oarecum surprins celălalt.

Cristian rămase cu gura căscată.

— Chiar în 1945? întrebă el, temîndu-se parcă, să însemne data în carnet.

— Da, de ce te miri? Sînt prea tînăr?

— Nu, nu, spuse șovăitor reporterul. Dumneavoastră v-ați născut chiar în anul cînd s-a isprăvit războiul. Cînd au fost înfrînți hitleriștii! Dacă vreți să-mi povestiți cum a fost atunci.

Nădășan izbucni de-a dreptul în rîs.

— Asta o să fie cam greu, tovarășe reporter, zise el cînd se mai potoli. E drept că m-am născut în anul 1945 și chiar în luna mai, cînd s-a încheiat războiul prin capitularea lui Hitler, dar n-aș putea să-mi amintesc cum a fost. La data aceea nu aveam decît patru zile de viață și încă nu apucasem să citesc ziarele, nici tata nu mă pusese la curent cu problemele politice.

Cristian Panțîru se întunecă. Își dădu seama de prostia pe care o spusese și-i era ciudă. Nădășan îi văzu încurcătura.

— Eu pot să-ți vorbesc despre anii de după război, cum am învățat și am ajuns inginer. Poate v-ar putea ajuta tatăl meu, spune Nădășan, îl găsiți aici aproape, la vecinii noștri de la combinatul chimic.

Bătrînul Nădășan lucra la secția de cazangerie. Cristian a avut noroc să-l găsească într-o scurtă pauză, cînd se schimba capul ciocanului de nituit.

— Ei, ce veste poveste, mînzule? l-a luat în primire cazangiul, privindu-l cu ochi mirați. Al cui ești?

— Mă numesc Cristian Panțîru, sînt elev în clasa a șaptea și doresc să-mi acordați un interviu, a spus repede Cristian fraza pe care și-o repetase în minte de cîteva ori înainte de a ajunge aici.

Dar tocmai atunci izbucni mitraliera unui alt ciocan de nituit și bătrînul Nădășan nu auzi ultimele cuvinte.

— Ce dorești? întrebă el strigînd ca să acopere zgomotul nituitorilor.

Aceasta însă îl cam intimidă pe Cristian, avu impresia că tatăl nu e la fel de binevoitor ca fiul.

— Aș vrea — dacă se poate... dacă nu vă rețin... să-mi acordați...

— Haidem afară, spuse bătrînul Nădășan, împingîndu-l ușor de spate spre ieșirea din hală.

Cu ghiozdanul la picioare, cu carnetul și pixul în mînă, Cristian era gata să înceapă interviul.

— Cînd... cînd v-ați născut? rosti el aproape aceleași cuvinte pe care le rostise mai înainte cînd fusese la fabrica de utilaj greu.

Bătrînul Nădășan îl privi zîmbitor și mirat ca și inginerul tînăr.

— În 1921, spuse el simplu.

— Extraordinar, izbucni Cristian sincer entuziasmat. Chiar în 1921?

— Da, zise și mai mirat cazangiul. În 1921. Dar de ce crezi că e extraordinar?

— Pentru că în 1921 a luat ființă Partidul Comunist din România. Dacă ați vrea să-mi povestiți cum a fost atunci.

Nădășan — tatăl — izbucni în rîs, întocmai ca și fiul său, și Cristian își dădu seama că făcuse aceiași greșeală ca și prima dată.

— Știi, zise cazangiul privindu-l cu bunătate, e drept că m-am născut în 1921, dar la 8 mai, cînd comuniștii înființau partidul nostru, al muncitorilor, nu împlinisem încă două luni și de aceea mi-ar fi cam greu să povestesc cum a fost. Dacă vrei să afli cum a fost în 1921, treci pe la noi, pe acasă, și vorbești cu tata. El era pe atunci în organizația de tineret, îți poate spune lucruri interesante.

Casa lui Nădășan — bunicul — era tocmai în partea cealaltă de oraș. Îl primi o bătrînică simpatică, cu părul alb, cu vorba domoală și cu un șal mare trecut peste umeri.

— Îmi pare rău, îi spuse bătrînica și din glasul ei se putea citi adevărul vorbelor rostite. Dar moșneagul nu-i acasă. E plecat la băi, la Herculane. Azi dimineață a plecat.

Cristian simți că se învîrtește pămîntul cu el. Prin urmare, nu izbutise nimic. Bătrînica îi văzu supărarea.

— Intră, spune ea blînd. Te odihnește o clipă, și poate-ți pot da eu ce voiai să-i ceri lui.

Cristian intră, era obosit, amărît, dar nu se mai gîndea la interviu. Servi dulceața cu apă rece, luă și din prăjiturile puse înaintea lui de bătrînă, apoi se pregăti de plecare.

— Ce interviu ziceai că ai dori? îl întrebă binevoitoare bătrîna.

— Despre... despre cum a fost în 1921, spuse reporterul numai ca să răsplătească bunăvoința primirii de care se bucurase.

— Atunci aveam copil mic, iar bătrînul nu mai dăduse pe acasă cîteva zile. Îl căuta poliția. Păcat că nu-i aici, să-ți povestească el cum au luptat muncitorii ca să-și facă un partid al lor. Și după aceea, cîte arestări, cîte greutăți au venit pe capul nostru.

Cristian ar fi scos carnetul, ar fi însemnat fiecare cuvînt al bătrînei, dar îi era rușine.

— Să vii cînd se întoarce bărbatul meu, îi mai spuse bătrîna conducîndu-l. Și cu băiatul meu să vorbești, cu cel de la cazangerie... Să vii neapărat, o să ai despre ce scrie.

În seara aceea Cristian Panțîru a fost aspru certat acasă pentru că plecînd de la școală «umblase haimana pe stradă», venise acasă tîrziu, îngrijorînd părinții, făcîndu-i să creadă că i s-a întîmplat cine știe ce. Cristian le da dreptate, îi supărase, dar n-o făcuse cu voia lui. Cînd trecu în camera sa simți în toată făptura o mulțumire. Și încă ceva. Simțea că acum e mai legat sufletește, că a învățat multe, că acum știe cum se scrie un interviu.

INIMI DE VITEJI

*Editura **Militară** a reunit într-o carte, apărută nu de mult, un mănunchi de calde evocări ale unor oameni și întîmplări, semnificative pentru momentul crucial al insurecției armate care a dus la eliberarea țării noastre de sub ocupația germană.*

Inimi de viteji *este o carte scrisă simplu, emoționant, avînd ca punct de plecare documentul viu, grăitor, exemplar, vorbind prin el însuși despre calitățile morale deosebite ale oamenilor acestui pămînt — tineri abia ieșiți din adolescență sau oameni trecuți de cumpăna vieții de cele mai diverse profesii: muncitori, țărani sau intelectuali —, care au participat la izgonirea fasciștilor din București sau din alte părți ale țării, dînd dovadă de îndrăzneală și devotament.*

Un tînăr soldat se apără de atacul unui avion vrăjmaș cu focuri de armă. Mecanicul unei locomotive defectează aparatura pentru a întîrzia transportul unor trupe germane și cade ucis, împreună cu fiul său, lîngă locomotivă. Un sublocotenent cade vitejește, la asaltul prefecturii, ocupate de nemți. Un altul moare schingiuit de fasciști, undeva, într-o pădure, lîngă Mălini, satul poetului Labiș. Fapte, fapte, fapte, în care oamenii se comportă eroic, în care femeile se poartă ca niște eroine, vădind un curaj neobișnuit: una moare, cărînd muniții și alimente soldaților, alta execută ca un adevărat soldat ordinele comandamentului.

Autorii acestei cărți, colonel A. Lupășteanu, colonel I. Tarco și V. Bîrză, răsfoind arhivele, au repovestit într-o formă simplă, dar cu atît mai emoționantă, episoade ce par decupate dintr-o carte de aventuri, dintr-un roman cu suspans, episoade ce se urmăresc cu sufletul la gură, întîmplări care vorbesc despre ceea ce poate și trebuie să însemne dragostea de țară, de popor și de libertate a unor tineri — unii abia ieșiți din copilărie, ca Filip Covaciu, mecanic auto, ca tînărul muncitor ploieștean, Mircea Mihăescu, care a murit apărîndu-și strada copilăriei, la numai 17 ani, ca acea curajoasă telefonistă de la Mislea, Steliana Enescu, ori ca tînărul Alistar, din Moldova, ca militarii Gheorghe Olaru, de pe plaiurile Bîrsei, care a dezarmat singur, cu o singură pușcă și cîteva tone de curaj, doisprezece ofițeri inamici, făcîndu-i prizonieri, sau asemeni sublocotenentului Vasile Teodoreanu, torturat și ucis de nemți, fiindcă întorsese armele împotriva lor, ca întregul nostru popor. Tineri utecișți sau comuniști, toți acești eroi care apar în această carte cu un chip adesea șters pe o fotografie veche, rămîn înscriși în memoria afectivă a cititorului de orice vîrstă prin strălucirea simplă a faptelor lor, care sînt o mărturie vie a eroismului și bărbăției acestui popor.

EUGENIA TUDOR

1945 PRIMĂVARĂ FIERBINTE

Izgoniți de pretutindeni din țările pe care vreme de mai bine de cinci ani le cufundaseră într-o lungă noapte de lacrimi și sînge, fasciștii fuseseră siliți să se retragă, în acea primăvară a lui 1945, în propriul lor bîrlog. Armatele aliate, sute de mii de ostași sovietici, americani, francezi, englezi, canadieni înaintau, prin lupte înverșunate, tot mai adînc în inima Germaniei hitleriste. Angajați în luptă, ostasii români, cot la cot cu armatele sovietice, eliberaseră pămîntul patriei, și își aduseseră jertfa de sînge la eliberarea Ungariei, Austriei și Cehoslovaciei, iar acum luptau mai departe, cu vitejie, pentru zdrobirea definitivă a fascismului.

Se făcea ziuă în Europa.

Trupele sovietice cuprinseseră Berlinul într-un cerc de foc. Luptele se dădeau, aprig, chiar în oraș, iar batalioanele de asalt ale Armatei a 3-a de șoc, luptau, la 29 aprilie, sub zidurile Reichstagului — principala citadelă a fascismului.

Zorii zilei de 30 aprilie.

Doi ostași țîșnesc, laolaltă cu alții sute și mii, spre Reichstag. Aceștia sînt sergentul Mihail Egorov și caporalul Meliton Kantaria. Tineri amîndoi, voinici, aleargă sub flamura pelerinelor de cercetaș. Plouă cu foc. Kantaria poartă într-o mînă arma grea, ostășească, iar în cealaltă duce, ferit, un steag roșu, strîns într-un toc. Trei sau patru mitraliere germane scurmă asfaltul pe urmele celor doi. O mînă izbește, chiuind, caldarîmul. O alta spulberă un cuib de rezistență, și tinerii ostași văd, pentru o clipă, plutindu-le deasupra, ca un fulg, un tun greu.

Cîteva salturi și iată-i pe scara monumentală a clădirii. Grenadele lor zboară în dreapta și în stînga. Două grupe de ostași le acoperă spatele printr-un foc susținut.

La fiecare etaj, pentru cîteva clipe, Kantaria scoate pe fereastră, ca pe o pasăre mare, roșie, flamura a cărei fluturare de aripă ridică la luptă noi valuri de ostași.

Etajul 2... Podul... Acoperișul... Cupola dărîmată, fără geamuri, măturată de schije. Pe nervurile de oțel, cercetașii se cațără cu puteri sporite. Moartea le cîntă în preajmă pe strunele gloanțelor, schelălăie furioasă în graiul minelor. Dar țelul lor e aproape. Și iată-l, biruitor, printre norii de fum, stindardul Victoriei unduie peste orașul topit în flăcările înfrîngerii...

Jos, în piață, uralele izbucnesc nesfîrșite. Pe calea undelor ajung în întreaga lume. Iar peste cîteva zile — la 9 mai 1945 — lumea avea să iasă din cea mai crîncenă încercare, sărbătorind Victoria asupra morții și distrugerii, victorie pentru care și-au dat viața și multe zeci de mii de ostași români.

- De la 23 August 1944 și pînă la 12 mai 1945, cînd au capitulat ultimele rezistențe germane din Cehoslovacia, România a participat la războiul antihitlerist cu 2 armate: Armata 1, (corpurile 4 și 7 de armată); Armata a 4-a (corpurile 2 și 6 de armată).
- *Efectivul total românesc participant la războiul antihitlerist a însumat peste 538 500 militari. Jertfele date de trupele române se ridică la peste 167 500 de oameni.*
- **Pentru a spori capacitatea de luptă a unităților militare române, la recomandarea partidului, Uniunea Tineretului Comunist a organizat trimiterea de voluntari; peste 1 500 de activiști ai U.T.C. au plecat pe front, împreună cu mii și mii de tineri. Mulți dintre ei au căzut eroic, ca sublocotenentul erou Constantin Godeanu, membru al C.C. al U.T.C.**
- *Armata română a pătruns în dispozitivul inamic pe o adîncime de peste 1 000 km în linie dreaptă (din partea de sud a României și pînă aproape de Praga), a străbătut prin lupte 17 masive muntoase mai importante, a forțat 12 mari cursuri de apă, a eliberat peste 3 800 de localități, între care 53 de orașe.*
- Pentru faptele lor de arme, peste 300 000 de militari români au fost decorați cu ordine și medalii românești. Dintre aceștia, un număr de 190 135 au primit ordine și medalii sovietice , 5 676 — ordine și medalii cehoslovace și maghiare.

ȘTEFAN ZAIDES

OTOPENI

POARTA CELOR 5 CONTINENTE

REPORTAJ
DE
AL. DINU IFRIM

DESCOPERIRILE
LUI
EMIL

Nici nu ne-am dat seama cînd am ajuns în fața ușilor grele, de cristal. Emil, surprins, a vrut să se oprească în loc, de teamă să nu se lovească cu nasul de ele. Nu le observase.

— Nici o grijă, mergi înainte! i-a spus cu amabilitate inginerul șef „Tudor Șerbănescu, fără să se oprească, apucîndu-l de braț. A zis trăgînd cu coada ochiului la Emil:

— Sesam, deschide-te!...

N-a terminat de rostit cunoscuta formulă magică și ușile s-au deschis numaidecît.

— Extraordinar! spune Emil. Apoi, revenindu-și: știu că nu e vorba de nimic misterios la mijloc, dar ce se întîmplă?

— Ușile sînt automate. Cînd te apropii la un metru distanță, se deschid singure.

— Singure?!...

— E un fel de a zice. De fapt, datorită unui contact electric. Preșul de cauciuc de lîngă ușă se lasă în jos — ce-i drept, fără să simți aproape — cînd pui piciorul. Așa se face legătura cu niște fire electrice. De altfel, uită-te la plafon. Și spunînd, a dat la o parte o portiță inundată de neon, din tavan. Dincolo, în semiîntunericul de sus, o sumedenie de fire!

— Zeci de kilometri, o sută poate, cine mai știe — o întreagă țesătură de fire electrice, de cabluri, de fire telefonice. Numai folosind cea mai înaltă tehnică putem asigura o funcționare ireproșabilă a tuturor compartimentelor. Aeroportul internațional «Otopeni-București» trebuie să satisfacă în cel mai înalt grad cerințele transporturilor aeriene contemporane.

Brațul cu o sută de valize

O scară de marmură albă, cu balustrade din stejar în culoare naturală, cu plăci de cristal ferecate în nituri strălucitoare ca de aur...

Emil a pus piciorul pe prima treaptă, să urce la etaj, dar s-a oprit din nou, întorcînd capul. Undeva, în sala în care ne aflam, pe o platformă din mijloc, apăruse o valiză împinsă parcă (de la parter) de o mînă nevăzută. O valiză, zece, o sută...

— Pe bandă rulantă, observă Emil.

— Da.

— Nu mă miră la un aeroport așa de mare, în măsură să deservească ireproșabil călătorii, fiind în același timp unul dintre cele mai moderne din lume.

— Așa e. De altfel, aviatorii, colegii noștri de la Băneasa, au asigurat deja pînă acum legătura aeriană cu 21 de țări din Europa, Asia și Africa. Prin folosirea noului pod aerian, Otopeni, se scurtează cu circa 800 de kilometri liniile care fac legătura dintre nordul Europei și Orientul Apropiat.

— Așadar, pe *drumul milenar al cocorilor*, cum arăta recent într-un articol scriitorul Paul Anghel, nordul și sudul se apropie, se întîlnesc, așa cum, într-un fel, se întîlnesc toate meridianele. E ceea ce se întîmplă și cu grădina celor cinci continente de la Cluj, unde am fost de curînd.

— Acolo își dau întîlnire orhideele cu falnicul baobab. Aici însă, își dau întîlnire oameni de pe cele mai îndepărtate meridiane. Nu peste mult timp, la cîteva minute va ateriza sau va decola un avion, luîndu-și zborul în văzduh...

Globul — pe 3,5 km!

Emil reia discuția:

— Asta înseamnă un mare trafic.

— Anual, peste un milion de călători. Și nu-i de mirare dacă se are în vedere că pista de aterizare, lungă de 3 kilometri și jumătate, e astfel construită încît poate să primească cele mai moderne avioane existente pe liniile internaționale, printre care și altele aflate în construcție sau probe, adevărate cetăți zburătoare.

Emil s-a oprit iscoditor în salonul de așteptare, în alte încăperi, ornamentate cu forme ceramice deosebit de frumoase, în fața unor televizoare, zece sau douăsprezece, răspîndite peste tot.

— Călătorii pot viziona filme, spectacole.

— Nu numai asta. Televizorul are aici și alt scop. Prin el se comunică mersul avioanelor, tot ce interesează pe călători.

Nu l-a mai surprins pe Emil nici existența pe aeroport, în aerogară, a peste 80 de ceasornice electrice. O dorință îl animă acum — să urce în turnul de control de 47 metri înălțime, de fapt creierul electronic al aeroportului, de unde specialiștii, cu ajutorul unor aparate ultramoderne, dirijează zborul avioanelor în toate cele patru puncte cardinale.

De sus, panorama aeroportului e și mai grandioasă, totul se vede ca din avion, iar cei zece piloni din beton armat, ce-l înconjoară, fiecare avînd o înălțime de 30 metri și cîte douăsprezece reflectoare în vîrf, îi dau și mai multă măreție. Cea mai modernă poartă aeriană a României socialiste se deschide larg zărilor: aici, pe acest pămînt, într-un gest încărcat de nobletea prieteniei, își dau întîlnire avioane de pe toate meridianele.

E fără îndoială cea mai profundă și umană semnificație a acestui adevărat monument arhitectonic dedicat cutezătorilor înălțimilor.

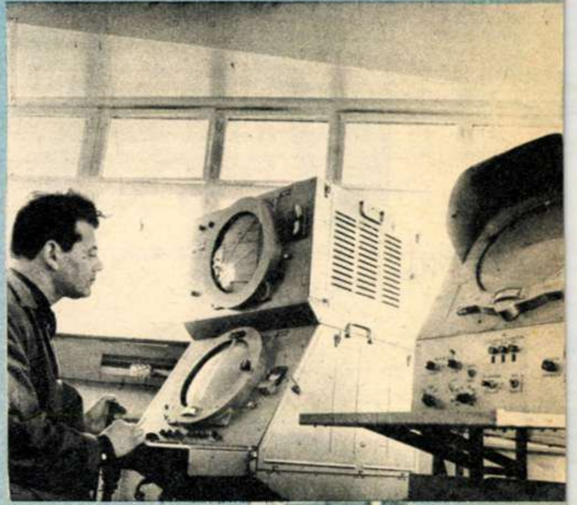

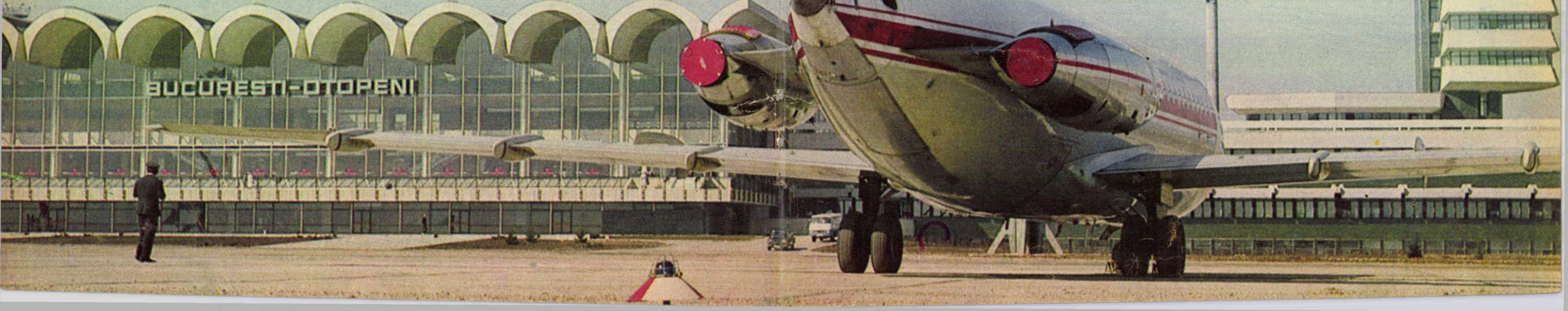

EXPO'70
Canon

PENTRU FIECARE DINTRE VOI UN PRIETEN DE NEINLOCUIT:

REVISTA
„CUTEZATORII”

ASIGURAȚI-VĂ DIN TIMP ABONAMENTUL

MARI SURPRIZE PENTRU TOȚI CITITORII

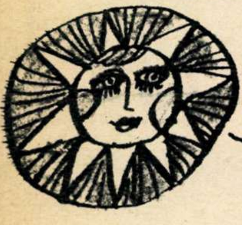

Surpriza numărului viitor

„EXPO '70” OSAKA

UN AMPLU FOTOREPORTAJ ÎN CULORI OFERIT ÎN EXCLUSIVITATE CITITORILOR NOȘTRI DE CĂTRE REVISTA JAPONEZĂ PENTRU COPII „SHONEN-SHOJO SHIMBUN” DIN TOKYO

Și tu poți cîștiga unul dintre numeroasele PREMII oferite de «Cutezătorii», «Pif» și «UNICEF» la concursurile noastre «Aventurile colegului MINITEHNICUS» și «Meridianele prieteniei».

Tu ți-ai trimis desenele?

Concursurile se vor închide la 15 iunie și, respectiv, 30 mai a.c.

Succes tuturor!

ENIGMELE TERREI

„LEMURIA”

UN OU DE AEPYORNIS ARE O CAPACITATE DE 9 l, ECHIVALÎND CU 165 OUĂ DE GĂINĂ SAU CÎT 7 OUĂ DE STRUȚ!

Răspundem la a doua întrebare a elevilor Școlii generale 119 din București:

«Ce spun oamenii de știință despre continentul scufundat Lemuria?»

În trecutul îndepărtat, Insula Madagascar, împreună cu arhipelagurile înconjurătoare și Africa, formau un singur continent care, cu timpul, s-a «frînt» în două blocuri. Cel vestic a format Africa de azi, iar cel estic, un alt uscat, căruia geologii i-au dat numele de **Lemuria.** Treptat, Lemuria a «alunecat» spre răsărit dînd naștere canalului Mozambic, care desparte Insula Madagascar de Africa.

În urma unui nou cataclism vulcanic ce s-a produs înainte de apariția omului — cînd a luat naștere și Marea Roșie — partea estică a Lemuriei s-a scufundat în adîncuri. Dovada acestui cataclism, care a provocat o mare crăpătură în scoarța de bazalt de pe fundul Oceanului Indian, o constituie și «lipiile de pește» descoperite în Madagascar. Erupția vulcanică a surprins bancurile de pești care au rămas îngropați în lava vulcanică. Dacă despici muchia unei astfel de pietre vulcanice — ce se găsește în Insula Madagascar— se vede în interior imaginea concavă a sute de pești presați ca într-o cutie de sardele...

Elefantul, calul, girafa, gorila și alte animale care s-au ivit pe pămîntul Africii, Asiei și Europei, nu au avut posibilitatea să ajungă pe uscatul Lemuriei, rămasă izolată de restul continentelor. Singurele animale care au continuat să trăiască pe Insula Madagascar sînt lemurienii, numite și «maimuțe false». Ele sînt primele maimuțe apărute pe pămînt spre sfîrșitul erei secundare. Pasărea elefant *(Aepyornis)* care a existat în insulă pînă prin secolul al XII-lea al erei noastre, azi este complet dispărută. Înaltă de 5 m, cu un gît ca de struț și un cap de... gîscă, pasărea avea în loc de aripi niște bonturi nedezvoltate. Ouăle ei, care se găsesc în mlaștinile insulei, alături de uriașul ei schelet, sînt folosite și astăzi de băștinași drept «butoiașe» pentru apă de băut.

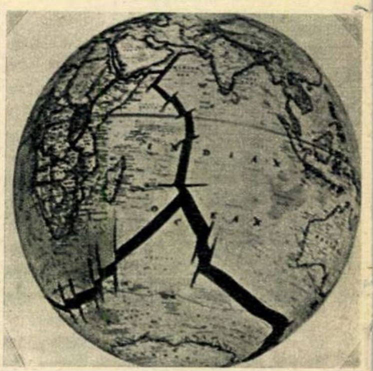

GEOLOGII AU DESCOPERIT PE FUNDUL OCEANULUI INDIAN O URIAȘĂ «FRACTURĂ» CARE SE PRELUNGEȘTE PÎNĂ SPRE NORD-EST DE PRESUPUSUL CONTINENT SCUFUNDAT *LEMURIA.*

AUREL LECCA

Sgu
cia, indiscu
cunoscutilor
Facchetti, *Puia*, *Sal*
menghini, *Mazzolla*, *An*
Rivera, *Riva*, *Albertosi*, *Bu*
garelli, *Prati* sau *Juliano*.
ultimu

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

DE OVIDIU ZOTTA

Marius înfrunta voios privirile trecătorilor uluiți de pitoreasca sa costumație, ceva între cowboy din Far-West, trapper canadian și solist de dansuri moderne... «**Asta-i viața; unii te admiră, alții te condamnă!**» oftă el, încîntat. Tinerii îl priveau cu o invidie anevoie ascunsă, dar nici exclamațiile de nemulțumire ale pietonilor vîrstnici nu-l stînjeneau. «**Eu rețin numai laudele; bombănelile le consider adresate lui Tiberică, fiindcă al lui e costumul!**»

De fapt, nu-i ședeau rău de loc hainele astea. Așa aiurite cum erau, ele îi lăsau libere mișcările, îi subliniau ținuta zveltă și mersul elastic, se potriveau cu ochii lui vioi, cu fruntea lui caraghios încrețită din pricina concentrării. Mama îi atrăgea deseori atenția: «**Nu te mai încrunta, o să-ți apară riduri!**» dar pe de altă parte își mărturisea în sine că băiatului nu-i stă de loc rău asa, încruntat, urmărind cu încăpățînare firul cine știe cărei idei.

Își făcu drum prin pasajul Luxor, unde știa că există un magazin cu articole de sport a cărui vitrină era îmbrăcată în oglinzi. Prefăcîndu-se că examinează aparatele de fotografiat, mingile de fotbal și complicatele echipamente de hochei, își admiră îndelung propria-i persoană. «**Strașnic! Dacă aș avea o educație ceva mai ușuratică aș umbla așa întotdeauna! Păcat. Am fost crescut cu severitate, sînt sortit să umblu veșnic în costume bleumarin!**» rîse el.

Tresări. Văzuse prin oglindă cum, în mulțimea din spatele lui, se strecoară o siluetă cunoscută.

— Domnișoară! strigă el, răsucindu-se pe călcîie.

Își făcu loc cu brutalitate printre trecători, dar Hilda-cea-înaltă dispăruse. «**Fantoma asta parfumată îmi scapă mereu!** bombăni el. **Încotro o fi luat-o?**» Numai un elicopter i-ar fi de ajutor, spre a o descoperi în mulțimea de pe bulevard. «**Mă duc la Crizantema, să-i spun Hildei că iar am văzut-o pe scumpițica ei de surioară. Poate o determin să repete anunțul**».

O jumătate de oră mai tîrziu intra în cofetărie. Mai să nu recunoască localul! Toate mesele erau ocupate dar nu vedeai nici un strop de băutură, iar mirosul acela greu, de fum de țigară dispăruse. Hilda îi făcu semne prietenoase de la barul unde umplea sîrguincioasă pahare înalte cu citronadă, cu sirop și cu sucuri de fructe. În timp ce-i împărtăși noutățile, Marius auzi o voce prietenească.

— Să trăiești, tinere gălăgios! Cu ce te servim? Ești clientul nostru de onoare!

Era responsabilul cofetăriei. Marius crezu întîi că acesta rîde de el, dar omul era foarte serios.

— Tinere gălăgios, uită-te bine în jur: astea ți se datoresc dumitale!

Omul îi povesti că, după întîmplarea aceea cu Prințesă, (**«I-am visat două nopți la rînd, leșinat în localul meu!»)** luase niște măsuri uimitoare, expediind înapoi la depozit toate băuturile și țigările. Cîteva zile după aceea, cofetăria rămăsese aproape pustie, planul de desfacere înregistrînd o cădere catastrofală. Cei de la direcția trustului intrară în panică... «**Ce se întîmplă la dumneata? Crizantema era cea mai solicitată cofetărie și, deodată, iată-vă în pierdere! Ți-ai uitat meseria, domnule?**» Bietul responsabil încercă să se justifice, arătînd că onor clientela, văzînd că i se interzice fumatul și că la bar au

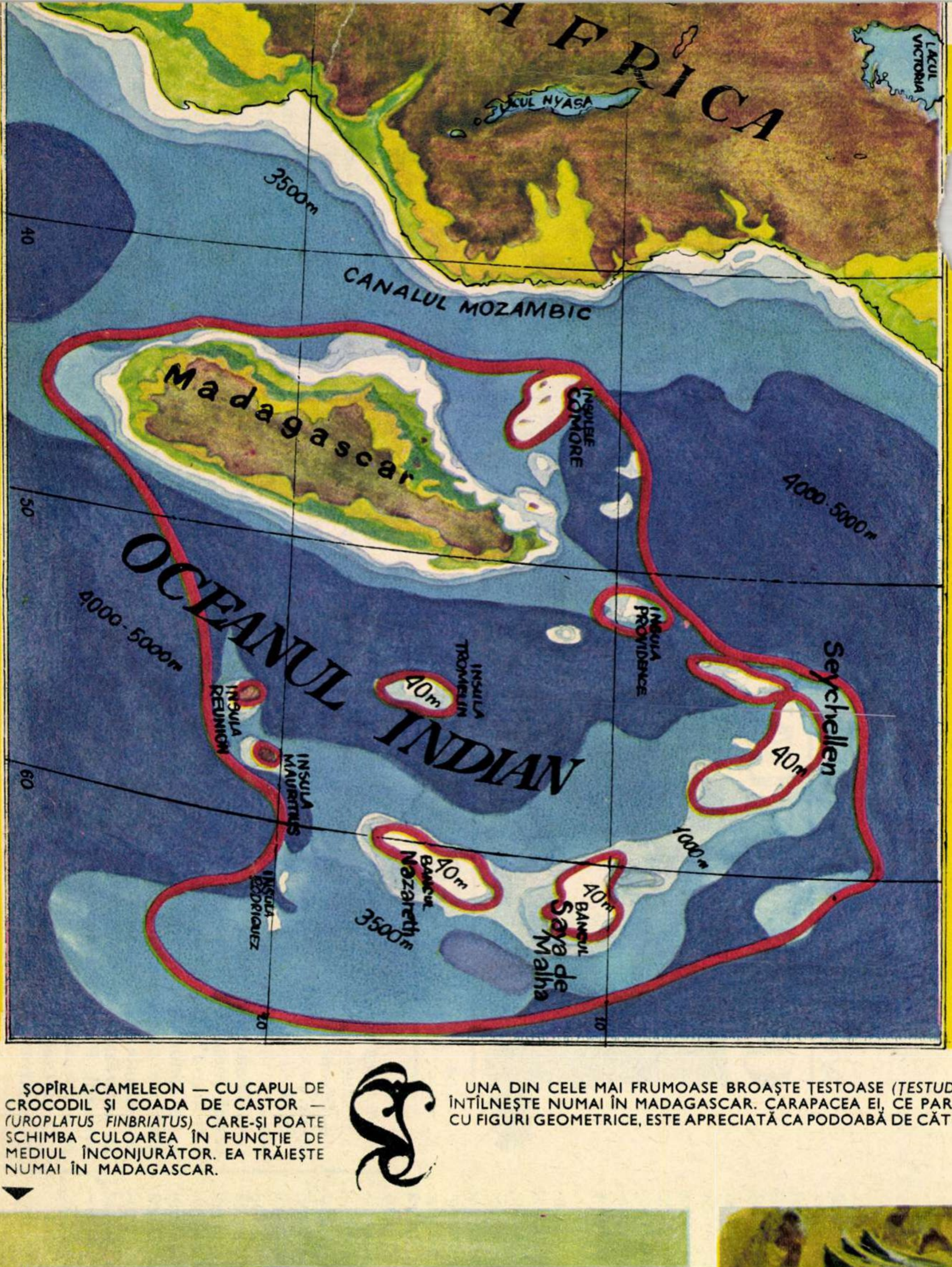
AFRICA
LACUL VICTORIA
LACUL NYASA
3500m
CANALUL MOZAMBIC
Madagascar
INSULELE COMORE
4000-5000m
OCEANUL INDIAN
INSULA PROVIDENCE
Seychellen
INSULA TROMELIN
40m
INSULA REUNION
INSULA MAURITIUS
1000m
BANCUL Nazareth
BANCUL Saya de Malha
INSULA RODRIGUEZ
3500m
40
50
60
70
80

…PROBE DE ROCĂ DE PE FUNDUL OCEANULUI
NAINTE DE ULTIMUL CATACLISM — AR FI AVUT FORMA DIN HARTA ALĂTU-

ŞOPÎRLA-CAMELEON — CU CAPUL DE CROCODIL ŞI COADA DE CASTOR — (UROPLATUS FINBRIATUS) CARE-ŞI POATE SCHIMBA CULOAREA ÎN FUNCŢIE DE MEDIUL ÎNCONJURĂTOR. EA TRĂIEŞTE NUMAI ÎN MADAGASCAR.

UNA DIN CELE MAI FRUMOASE BROAŞTE ŢESTOASE (*ŢESTUDO RADIATA*) SE ÎNTÎLNEŞTE NUMAI ÎN MADAGASCAR. CARAPACEA EI, CE PARE SCULPTATĂ CU FIGURI GEOMETRICE, ESTE APRECIATĂ CA PODOABĂ DE CĂTRE BĂŞTINAŞI.

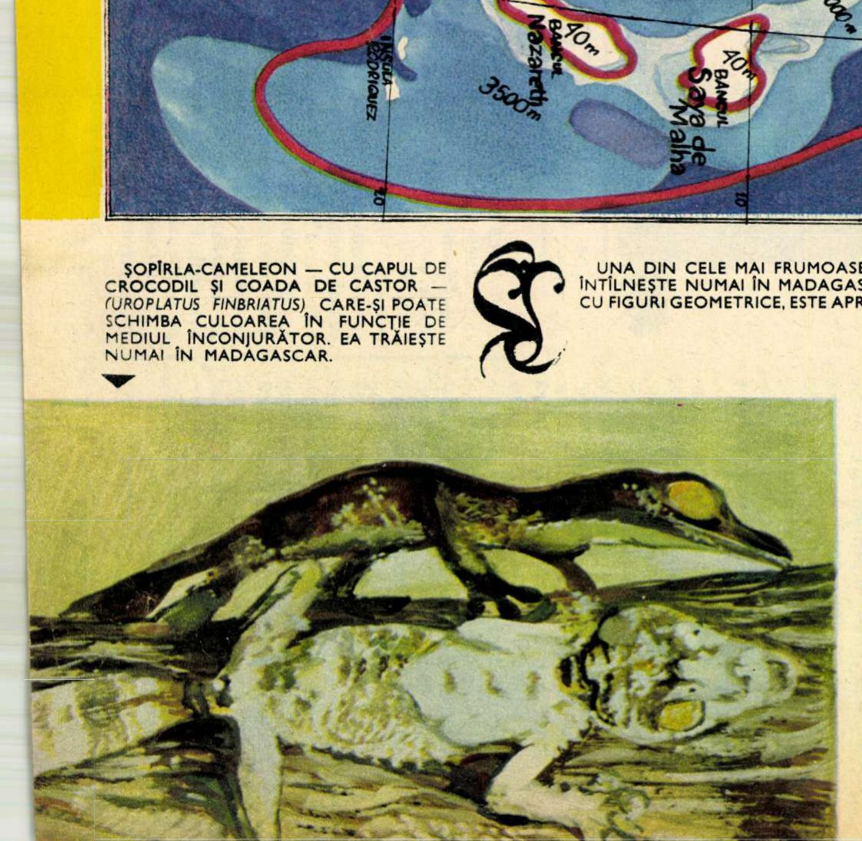

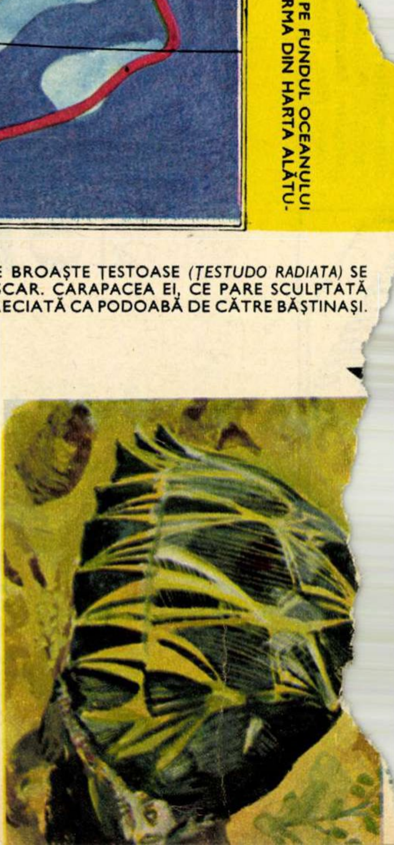

BANK LEUMI
בנק לאומי
3

REPREZENTATIVELE NAȚIONALE DE FOTBAL ALE ITALIEI (1), SUEDIEI (2), ȘI ISRAELULUI (3).

pionatului olandez.

Are, oare, Suedia vreo șansă în Mexic? Pentru a răspunde este suficient să amintim două din ultimele rezultate ale echipei lui Bergmark: 1—0 cu U.R.S.S., la Moscova, și 3—2 cu Israelul, la Tel Aviv.

A patra echipă a seriei, pentru prima oară calificată la «mondiale» — ISRAELUL.

În mod normal, calificată datorită noii configurații geografice a preliminariilor, Israelul nu poate emite nici o pretenție, cuvintele șefului comisiei tehnice a federației respective, M. Almog — «Pentru noi calificarea în turneul final a fost performanța maximă» – reprezentînd fidel, aspirațiile fotbalului israelian.

Cu toate acestea, o surpriză nu este exclusă, cu atît mai mult cu cît echipele de club israeliene — Hapoel și Maccobi din Tel Aviv — domină cu autoritate «Cupa campionilor Asiei», și cu cît echipa antrenată de Schaeffer a obținut un nesperat 1—1 cu Bulgaria, la Olimpiadă, fiind eliminată la... tragerea la sorți! Cei mai buni jucători israelieni care vor merge cu siguranță în Mexic sînt *Spiegel*, *Spiegler*, *Romano*, *Primo* și *Rosenthal*, fotbaliști cu o foarte bună tehnică, cu multă precizie și viteză în execuții. O ultimă remarcă: judecînd după faptul că în Israel se joacă la nivelul mării, se pare că fotbaliștii acestei țări vor avea de înfruntat și «pericolul» altitudinii — de 2 700 m — de la Toluca, cu atît mai dificilă cu cît s-a renunțat la peroiectata perioadă de aclimatizare de la Colorado Springs (S.U.A.).

OVIDIU IOANIȚOAIA

P.S. La închiderea ediției aflăm că fotbaliștii uruguayeni Caetano și Cortes au fost... iertați. Deci vor juca în Mexic.

4 și 5 — Pedro Rocha și Juan Eduardo Hohberg — căpitanu și, respectiv, antrenorul echipei Uruguay-ului.

dispărut sticluțele colorate, a dat bir cu fugiții... «**Bine, foarte bine, măsurile dumitale au fost îndreptățite, dar acum ce facem cu cofetăria, o transformăm în sală de popice?**» Responsabilul se înfuriase: «**Nu. O facem tot COFETĂRIE! La naiba, sînt maistru cofetar. Să-mi mai dați un lucrător calificat. Vreau să extind laboratorul. Mai am nevoie de... Poftiți lista. Nu mă mișc de aici pînă n-o aprobați!**»

Cinci zile mai tîrziu, se răspîndi vestea că la cofetăria Crizantema au apărut zece feluri noi de prăjituri cu frișcă, douăzeci tipuri de prăjituri de casă, douăsprezece sortimente de înghețată, torturi nemaivăzute și cozonaci uluitori. Întîi tatonară terenul bunicile, apoi capii de familie și, în cele din urmă, deverul spori atît de mult încît cu greu mai găseai un loc liber.

— Poate o să mă întrebi de ce n-am făcut asta și pînă acum, încheie responsabilul. Foarte simplu: pentru că e mai ușor să vinzi băuturi decît să stai ore întregi în laborator, preparînd prăjituri bune, după rețete complicate. Mulțumesc, tinere gălăgios! Poate că fără mica noastră ceartă din ziua aceea...

Marius roși:

— Rîdeți de mine! Doar n-o să mă faceți să cred că am vreo legătură cu toate astea!

Tiberică Adamescu apăru pe înserat, strălucitor de bună dispoziție. Marius tocmai își scria la matematică.

— Cum te-ai distrat?

— Splendid! Pot să mă schimb? Măi, am dansat pînă cînd am simțit că amețesc!

Marius privi cu oarecare părere de rău cum Tiberică reintra în posesia formidabilului său costum.

Cinci minute după plecarea acestuia, țîrîi telefonul.

— Alo, făcu Marius.

— Alo, sînt eu, Tiberică! răsună o voce înspăimîntată. Vino repede, sînt la colț, în cabina telefonică de lîngă chioșcul de ziare! Sînt aici trei tipi care vor să mă bată!!

— Tiberică, vorbești serios?

— ...repede, ăștia forțează ușa!

Marius trînti receptorul, înșfăcă din dosul ușii bastonul pe care-l păstra de acum doi ani, cînd își fracturase un picior, și stătuse în ghips, și ieși ca un uragan.

Într-adevăr, îl găsi pe Tiberică lîngă cabina telefonică, dar singur. Avea însă un ochi învinețit și mîneca dreaptă a tricoului descusută...

— M-au bătut și au fugit! se plînse el.

Marius fluieră uimit:

— Repede lucrează ăștia! Cine erau, ce voiau de la tine?!

— Habar n-am! Trei derbedei! Uite, mi-au vîrît în mînă și un bilet. E o neînțelegere!

Marius citi cuvintele așternute în grabă, cu un scris ascuțit: «**Dacă te încăpățînezi să mă tot urmărești, are să ți se întîmple ceva rău de tot. Pentru azi, prietenii mei nu-ți vor da decît un mic avertisment**». Semnat: «**Cea pe care o stingherești cu indiscrețiile tale**».

— Trebuie să fie o fată care a vrut să se răzbune pe un curtezan obraznic, și măgarii ăia m-au luat pe mine drept el! oftă Tiberică. Ce părere ai?

— Se întîmplă, zise Marius. Du-te acasă și pune-ți o compresă rece.

Era limpede; Hilda-cea-naltă trecuse la atac. «**Săracul Tiberică! A plătit cu o vînătaie cît toate zilele faptul că astăzi am făcut schimb de costume!**»

(Va urma)

EXCZ'70 TRANSMITE

Deși pînă la startul celei de a doua ediții a «Expedițiilor Cutezătorii» mai e destulă vreme, încă de pe acum au început să ne sosească la redacție numeroase vești despre constituirea și pregătirea echipajelor, unele dintre corespondențe conținînd și întrebări... arzătoare.

Micii corespondenți de la Școala generală nr. 4 din Lupeni ne informează că în aceste zile profesorul de educație fizică IACOB IMLING are de rezolvat o problemă de aceeași natură cu aceea care stă în fața tuturor antrenorilor celor 16 reprezentative naționale de fotbal, participante la actualul Campionat mondial. De aceeași natură, numai că mai delicată și mai grea. Pentru că dacă Ramsey, Angelo Niculescu și toți ceilalți au posibilitatea să mai ia și rezerve pe lîngă cei 11 jucători de bază, dînsul trebuie să aleagă numai 10 expediționari din lotul celor 20 care se pregătesc pentru Expediții. Cine va fi ales, care vor fi fericiții? Încă nu se poate spune nimic. Deocamdată continuă pregătirile celor 20: drumeții, excursii, exerciții de montare și demontare a corturilor, de orientare turistică în diverse condiții și cu diverse mijloace etc. Și care se vor dovedi mai îndemînatici, mai rezistenți și mai cultivați vor fi desemnați să reprezinte școala și unitatea de pionieri în marele concurs al temerarilor expediționari.

«Sîntem un grup de pionieri din clasa a VII-a A a Școlii generale nr. 122 din Capitală care, citind regulamentul «Expedițiilor Cutezătorii» am hotărît să participăm și noi la acest concurs. Ne-am întrunit, am discutat, am format un echipaj, am organizat totul, dar nu avem COMANDANT. Ne-am adresat tuturor profesorilor școlii, dar am fost refuzați. CE NE SFĂTUIȚI SĂ FACEM?»

Iată o întrebare mai mult decît delicată, la care vom încerca să răspundem tot printr-o întrebare: de ce oare or fi refuzat toți profesorii postul de comandant pe vaporul pe care i-l pun la dispoziție cei cîțiva pionieri de la amintita școală? Nu cumva pentru că nu le convine echipajul?

Foarte frumoasă inițiativa voastră, dragi pionieri, lăudabilă dorința de-a participa la Expediții. Dar... știți, un comandant are voie să-și aleagă singur membrii echipajului. Și regulamentul Expedițiilor a fost elaborat în acest sens. De aceea vă sfătuim să vă adresați din nou comandantului unității, insistînd ca și școala voastră să participe la Expediții măcar cu un echipaj, în care să fie aleși și din grupul vostru cei care corespund din toate punctele de vedere impuse de regulament. Și atunci sîntem convinși că nu veți mai fi refuzați.

CUCERITOAREA VĂZDUHULUI

Scenariu: ROMULUS ALEXANDRESCU **Desene: FRANCISC KALAB**

③

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: PRIMIND INVITAȚIA SĂ RĂMÎNĂ ÎN STRĂINĂTATE SPRE A SE PERFECȚIONA, SMARANDA REFUZĂ. DOREȘTE DIN TOT SUFLETUL CA ÎNTÎIUL SĂU RECORD MONDIAL SĂ-L DOBOARE PE PĂMÎNTUL PATRIEI, SĂ DEDICE ROMÂNIEI PRIMA ȘI CEA MAI FRUMOASĂ REALIZARE DIN VIAȚA SA. ÎNVINGÎND NENUMĂRATE GREUTĂȚI, TÎNĂRA ROMÂNCĂ IZBUTEȘTE TOTUȘI PERFORMANȚA PE CARE ȘI-O PROPUSESE, DEVENIND RECORDMEN MONDIAL LA PARAȘUTISM. APOI PLEACĂ ÎN AMERICA SPRE A-ȘI DESĂVÎRȘI MĂIESTRIA, PENTRU A DUCE CÎT MAI DEPARTE FAIMA VREDNICIEI ȘI TALENTULUI POPORULUI NOSTRU.

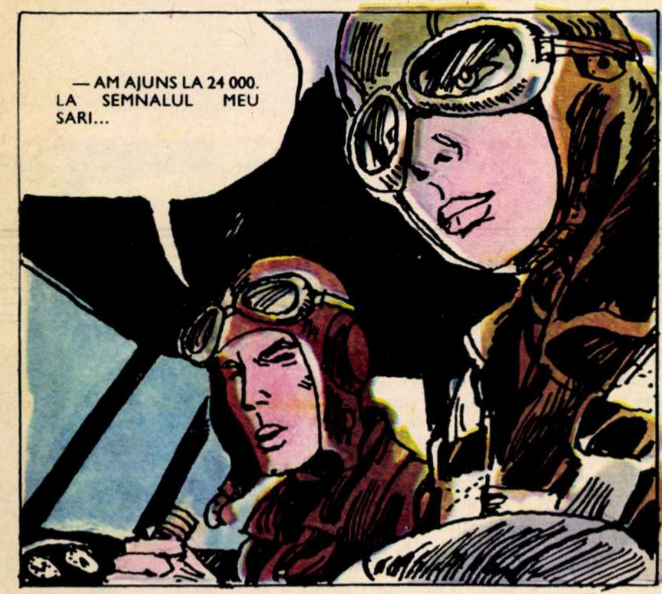
— AM AJUNS LA 24 000. LA SEMNALUL MEU SARI...

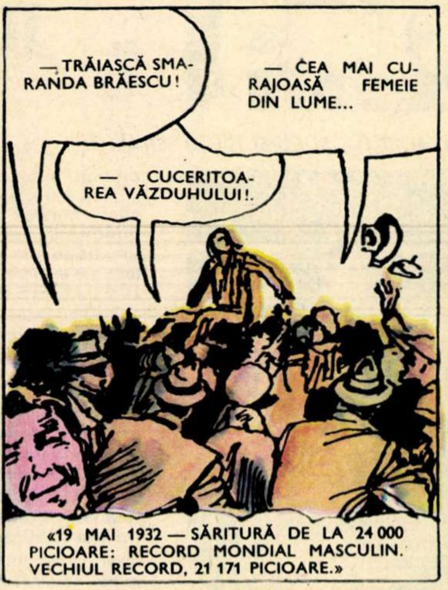
— TRĂIASCĂ SMARANDA BRĂESCU!
— CEA MAI CURAJOASĂ FEMEIE DIN LUME...
— CUCERITOAREA VĂZDUHULUI!.
«19 MAI 1932 — SĂRITURĂ DE LA 24 000 PICIOARE: RECORD MONDIAL MASCULIN. VECHIUL RECORD, 21 171 PICIOARE.»

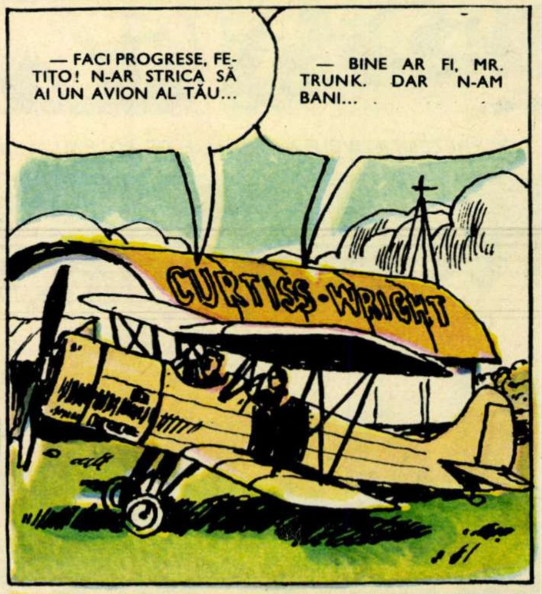
— FACI PROGRESE, FETIȚO! N-AR STRICA SĂ AI UN AVION AL TĂU...
— BINE AR FI, MR. TRUNK. DAR N-AM BANI...
CURTISS-WRIGHT

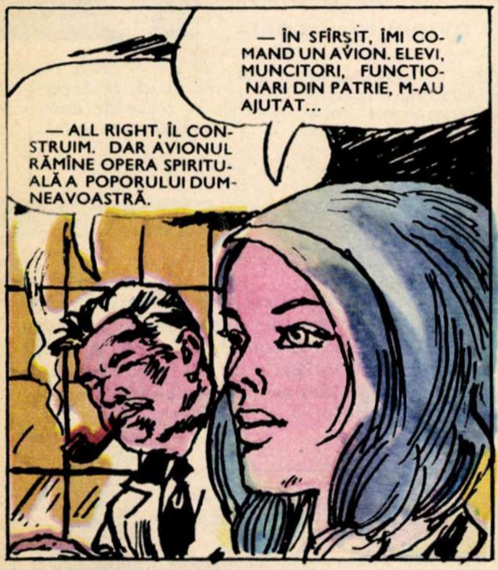
— ÎN SFÎRȘIT, ÎMI COMAND UN AVION. ELEVI, MUNCITORI, FUNCȚIONARI DIN PATRIE, M-AU AJUTAT...
— ALL RIGHT, ÎL CONSTRUIM. DAR AVIONUL RĂMÎNE OPERA SPIRITUALĂ A POPORULUI DUMNEAVOASTRĂ.

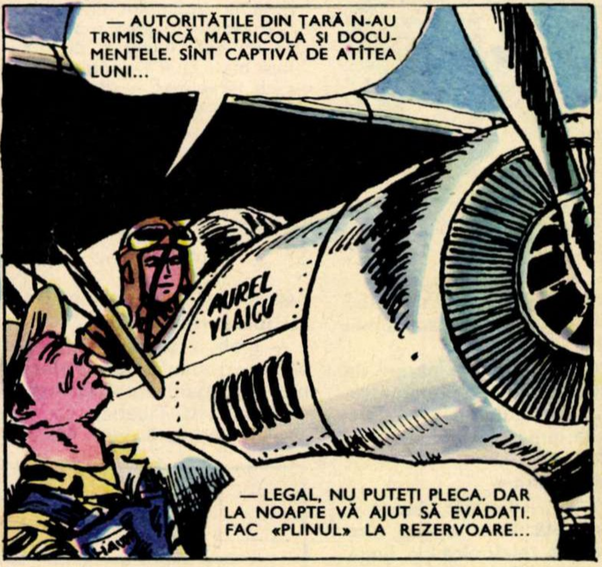
— AUTORITĂȚILE DIN ȚARĂ N-AU TRIMIS ÎNCĂ MATRICOLA ȘI DOCUMENTELE. SÎNT CAPTIVĂ DE ATÎTEA LUNI...
AUREL VLAICU
— LEGAL, NU PUTEȚI PLECA. DAR LA NOAPTE VĂ AJUT SĂ EVADAȚI. FAC «PLINUL» LA REZERVOARE...

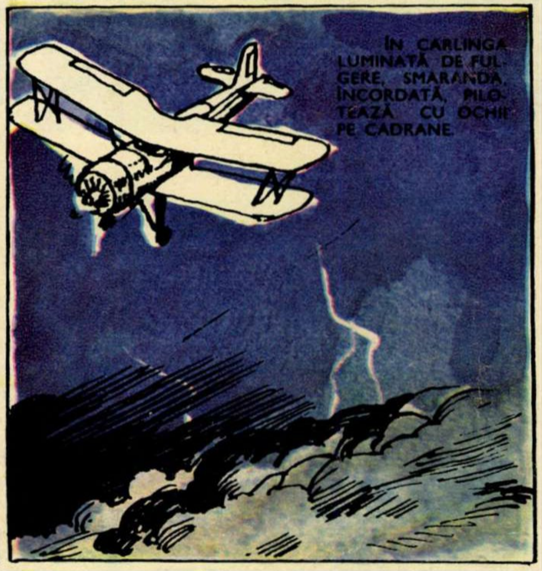
ÎN CARLINGA LUMINATĂ DE FULGERE, SMARANDA, ÎNCORDATĂ, PILOTEAZĂ CU OCHII PE CADRANE.

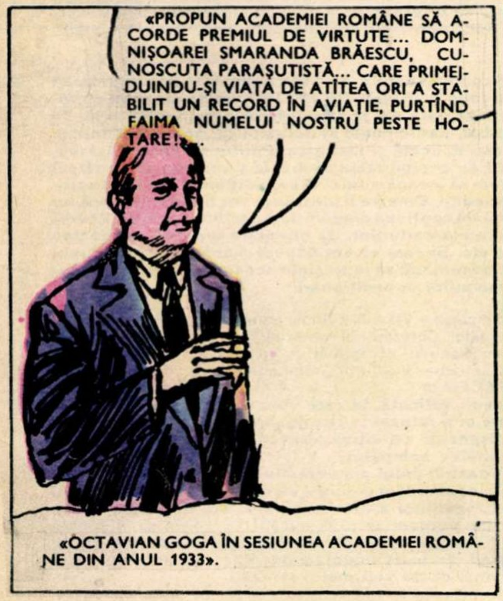
«PROPUN ACADEMIEI ROMÂNE SĂ ACORDE PREMIUL DE VIRTUTE... DOMNIȘOAREI SMARANDA BRĂESCU, CUNOSCUTA PARAȘUTISTĂ... CARE PRIMEJDUINDU-ȘI VIAȚA DE ATÎTEA ORI A STABILIT UN RECORD ÎN AVIAȚIE, PURTÎND FAIMA NUMELUI NOSTRU PESTE HOTARE!»...
«OCTAVIAN GOGA ÎN SESIUNEA ACADEMIEI ROMÂNE DIN ANUL 1933».

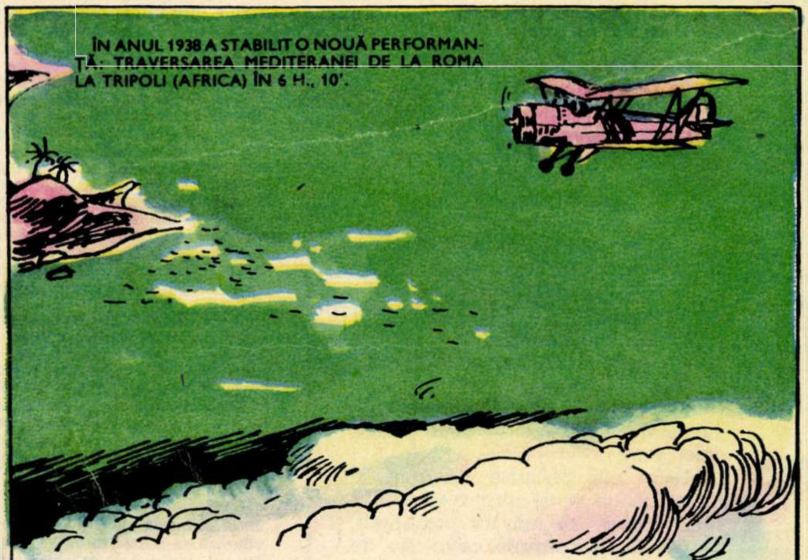
ÎN ANUL 1938 A STABILIT O NOUĂ PERFORMANȚĂ: TRAVERSAREA MEDITERANEI DE LA ROMA LA TRIPOLI (AFRICA) ÎN 6 H., 10'.

* * *

...VECHI RĂNI, CĂPĂTATE ÎN CÎTEVA ACCIDENTE, ȘUBREZESC SĂNĂTATEA MARII AVIATOARE. NU SE MAI LANSEAZĂ, NU MAI ZBOARĂ. ÎN SCHIMB ÎȘI DEDICĂ PRICEPEREA ȘI EXPERIENȚA CA INSTRUCTOARE DE PARAȘUTISM, LA FORMAREA DE NOI CADRE DE TINERI PARAȘUTIȘTI. ÎN LUPTELE PENTRU ELIBERAREA PATRIEI DE SUB OCUPAȚIA NAZISTĂ, MULȚI DIN FOȘTII ELEVI AI SMARANDEI BRĂESCU ȘI-AU ADUS O STRĂLUCITĂ CONTRIBUȚIE, ARĂTÎND PRIN CURAJUL ȘI DÎRZENIA LOR CĂ SÎNT VREDNICI URMAȘI AI CELEI CARE A FOST CUCERITOAREA VĂZDUHULUI!

(SFÎRȘIT)

BLITZ

ACEASTĂ CONSTRUCȚIE PE CARE AMERICANII O NUMESC «THE SPACE NEEDLE» (ACUL SPAȚIAL) DOMINĂ DE LA 600 DE PICIOARE ÎNĂLȚIME (200 M.) ORAȘUL SEATTLE — (STATUL WASHINGHTON). ÎN CUPOLA DE SUS ESTE AMENAJAT UN RESTAURANT CARE SE ROTEȘTE CU 360° ÎN FIECARE ORĂ, OFERIND VIZITATORILOR O PRIVELIȘTE SPLENDIDĂ LA CÎTEVA ZECI DE MILE DEPĂRTARE.

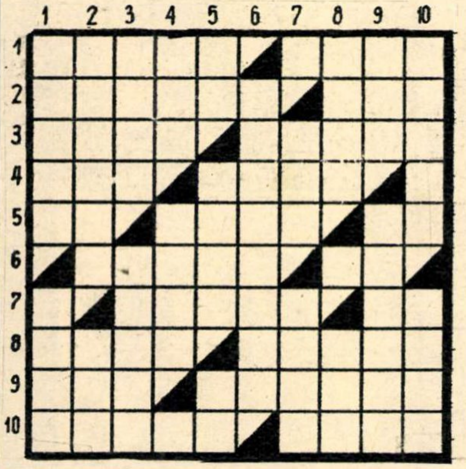

ORIZONTAL:

1. Tematică apreciată mult de colecționari. Indică faptul că hîrtia timbrului a fost îndoită. 2. Mărci în bloc, imprimate pe o hîrtie separată de restul emisiunii (pl.). Lac artificial. 3. Probe de timbre în culori diverse (sing.). Timbru. 4. Excrescență a pielii. Ultima valoare a unei serii. 5. Armăsar dobrogean. Valoare nominală imprimată pe marcă. Valoarea din față! 6. «Greșeală» filatelică. (pl.). Întocmai. 7. Caiet pe a cărui file sînt tipărite indicații cu menționarea valorii și culorii timbrelor. Alpii centrali! 8. A fixa marca pe plic. Mîl. 9. Un X aritmetic. A imprima o emisiune. 10. «... variate» expresie de catalog referitoare la ornamentele înconjurătoare ale unei emisiuni. Moral.

VERTICAL:

1. Rampa teatrală redată în cadrul unor serii din tematica «aniversărilor culturale». Timbre neseparate. 2. Îmbrăcăminte de celofan care ferește marca de eventualele deteriorări (pl.). Cureluşă din meșină. 3. Nume bărbătesc. Tren. 4. Curs de apă. Bucată mare de hîrtie pe care sînt imprimate aceleași valori a unei emisiuni (pl). 5. Catete! Boală. Cute! 6. Mărci tipărite și puse în circulație (pl). 7. Document. Păstrează filele cu timbre (pl.). 8. Moneda națională în țara primelor timbre poștale din lume. Opac. 9. Animal tibetan. Cifra care indică puterea de francare a mărcii (pl.). 10. Marcă ștampilată, obliterată. Cele din «prima zi a emisiunii» se obliterează cu o ștampilă specială (sing.).

Prof. DUMITRU IACOBESCU

PAGINA 5 MAGAZIN

RADIO

Din emisiunile pentru copii pe perioada 7—14 mai:

Pentru iubitorii de geografie, emisiunea **«Roza vînturilor»** prezintă vineri, 8 mai, la ora 15,00, pe programul I, filmul sonor **«Imagini noi în undele Arieșului»**. Tot pe programul I, **«Radioexpediția pionierească»** transmite întrecerea dintre reprezentativele județelor Buzău, Galați și Vrancea. În aceeași zi pe programul II, la ora 8,10 emisiunea **«Tot înainte»** va fi dedicată «Zilei independenței de stat a României», împlinirii a 25 de ani de la victoria asupra Germaniei fasciste și «Zilei eroilor». Aceeași emisiune va fi rezervată activității cercurilor tehnice pionierești din București, Brașov și Satu Mare marți, 12 mai, iar miercuri, 13 mai, puteți audia emisiunea sportivă «Toți în formă».

PRACTIC

• Pentru parfumatul unei prăjituri, luați un baton de vanilie pe care-l tăiați în 3-4 bucăți și-l introduceți apoi într-o sticluță cu alcool închisă ermetic. Cîteva picături de alcool vor fi suficiente pentru a parfuma compoziția unei prăjituri.

• Adăugați la prepararea clătitelor puțină drojdie de bere. Aceasta le va afîna plăcut.

• Ca să nu se ardă prăjitura în cuptorul prea încins, așezați sub tavă un strat de sare.

• Pentru ca sucul de fructe să nu «deformeze» tartele, presărați tartele coapte cu făină și zahăr și numai după aceea puneți fructele.

• Pentru a tăia o prăjitură caldă, este indicat a se folosi un cuțit cu lamă fină care va fi trecut prin apă rece după tăierea fiecărei felii.

UN ZÎMBET CU...

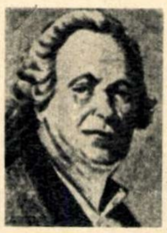

...CH. W. GLUCK (1714—1787 compozitor german). La premiera operei sale «Alcesta» cineva a rostit tare într-unul din antracte:

— Opera lui Gluck trebuie socotită ca și căzută.

— Întocmai, răspunse unul din admiratorii marelui compozitor, ea trebuia socotită ca și căzută din cer!

CURIER

CLUBUL MINITEHNICUS COMUNICĂ:

PENTRU «TÎRGUL INTERNAȚIONAL DE INVENȚII ALE ELEVILOR» DE LA TOKIO AU FOST SELECȚIONATE 10 LUCRĂRI, CARE AU FOST EXPEDIATE JURIULUI DE ORGANIZARE. CEI 10 INVENTATORI AU DEPUS LUCRĂRILE LOR PENTRU A FI BREVETATE LA OFICIUL DE STAT PENTRU INVENȚII ȘI MĂRCI.

ANTENE

• Cel mai vechi «ierbar» din lume se află pe un templu din Teba (R.A.U.). Este vorba de o pictură datînd, după aprecierea specialiștilor, de circa 35 de secole care reprezintă... 275 de plante diferite.

• Cele mai mici scoici din lume sînt două specii din Oceanul Atlantic. Cochiliile lor au o lungime de 1/3 din milimetru și diametrul de o jumătate de milimetru.

• Cea mai mare șopîrlă din lume trăiește în insula indoneziană Comodo. Ea ajunge pînă la 3 m lungime și 135 kg greutate.

• Vipera, șarpele cu clopoței și trigonocefalul posedă în cap celule capabile să detecteze razele infraroșii. Aceste celule le servesc ca mijloc de alarmă în caz de primejdie.

• Primele rubine sintetice au fost produse acum 100 de ani în Franța. Fabricarea lor a fost mult timp interzisă pentru a se putea menține prețul ridicat al rubinelor naturale.

ÎN CURÎND APARE
numărul 5 al
«RACHETEI CUTEZĂTORILOR»
Din cuprins:
OMUL-AMFIBIE
NOUA ERĂ A CONTINENTULUI ALBASTRU
EROI AI SPAȚIULUI
Construcția numărului: SUBMARINUL «DELFIN» 001
Profesorul Parbriz continuă Cursul auto «Cutezătorii»
UN NOU CONCURS CU PREMII:
POLICROM '70

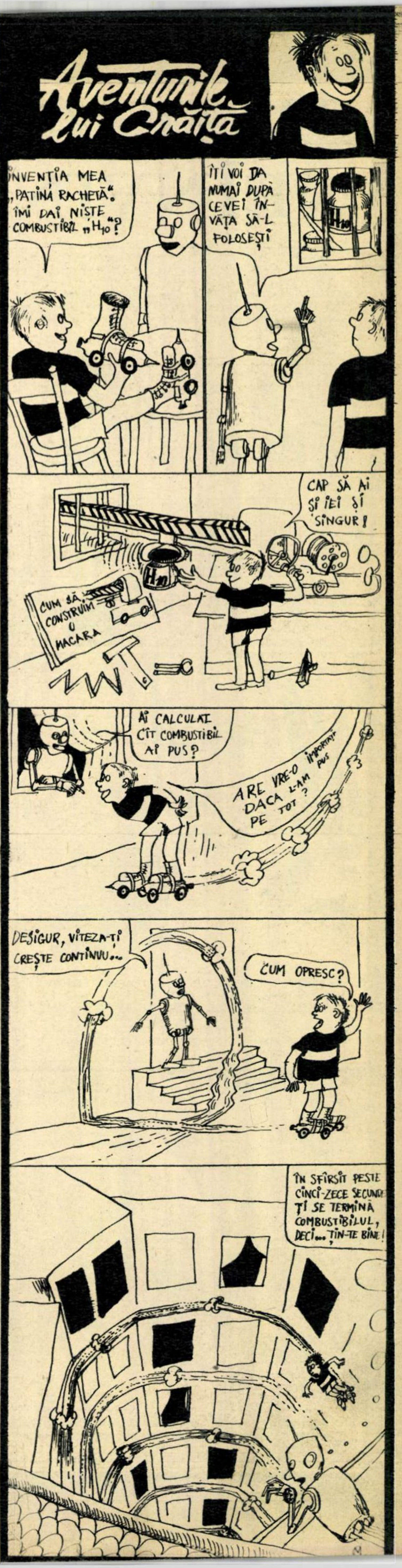
Aventurile lui Crăița
ÎNVENȚIA MEA „PATINĂ RACHETĂ". ÎMI DAI NIȘTE COMBUSTIBIL „H10"?
ÎȚI VOI DA NUMAI DUPĂ CE VEI ÎNVĂȚA SĂ-L FOLOSEȘTI
H10
CAP SĂ AI ȘI IEI ȘI SINGUR!
CUM SĂ CONSTRUIM O MACARA
H10
AI CALCULAT CÎT COMBUSTIBIL AI PUS?
ARE VRE-O IMPORTANȚĂ DACĂ L-AM PUS PE TOT?
DESIGUR, VITEZA-ȚI CREȘTE CONTINUU...
CUM OPRESC?
ÎN SFÎRȘIT PESTE CINCI-ZECE SECUNDE ȚI SE TERMINĂ COMBUSTIBILUL, DECI... ȚINE-TE BINE!
M

PALOȘUL NEÎNVINS

(III)

108

Scenariu: **COSTACHE ANTON**
Desene: **MIHAI SÂNZIANU**

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: PURTÎND STRAIE SIMPLE (SUMAN CU GĂIETANE, PĂLĂRIE DE PLĂIEȘ) DOMNUL MOLDOVEI, PETRU RAREȘ, A PLECAT FĂRĂ ȘTIREA BOIERILOR SPRE SINGURĂTĂȚILE DE PIATRĂ ALE CĂLIMANILOR. ÎN ACEASTĂ CĂLĂTORIE, FĂCUTĂ ÎN TAINĂ, ȘI-A LUAT UN SINGUR ÎNSOȚITOR, PE SPĂTARUL RADU JURJ, CARE CUNOAȘTE DRUMUL SPRE SIHĂSTRIA VORNICULUI HRANĂ. AJUNȘI SUS, LA SIHĂSTRIE, ÎI ÎNTÎMPINĂ UN BĂTRÎN APROAPE ORB.

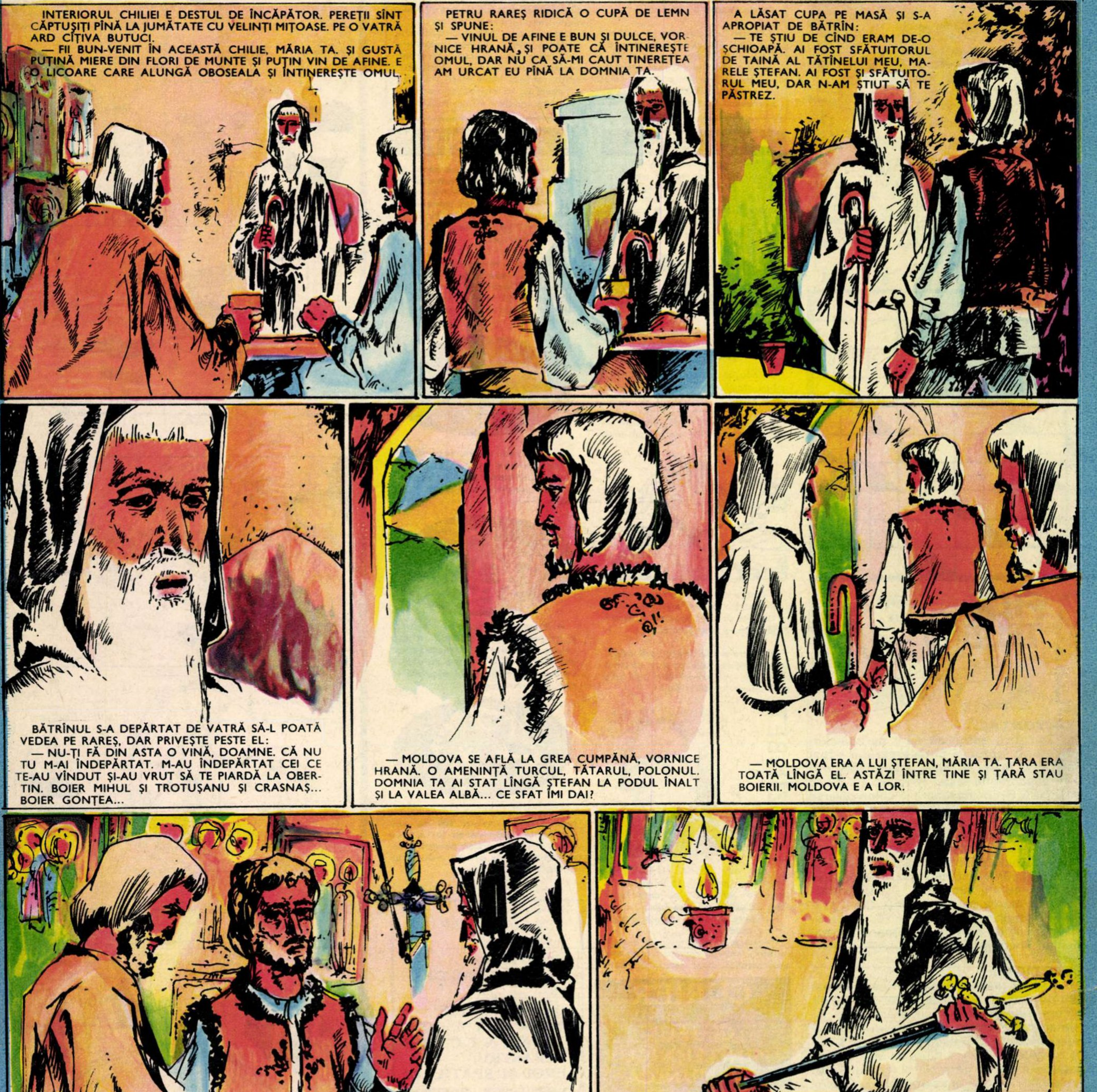
INTERIORUL CHILIEI E DESTUL DE ÎNCĂPĂTOR. PEREȚII SÎNT CĂPTUȘIȚI PÎNĂ LA JUMĂTATE CU VELINȚI MIȚOASE. PE O VATRĂ ARD CÎȚIVA BUTUCI. — FII BUN-VENIT ÎN ACEASTĂ CHILIE, MĂRIA TA. ȘI GUSTĂ PUȚINĂ MIERE DIN FLORI DE MUNTE ȘI PUȚIN VIN DE AFINE. E O LICOARE CARE ALUNGĂ OBOSEALA ȘI ÎNTINEREȘTE OMUL.
PETRU RAREȘ RIDICĂ O CUPĂ DE LEMN ȘI SPUNE: — VINUL DE AFINE E BUN ȘI DULCE, VORNICE HRANĂ, ȘI POATE CĂ ÎNTINEREȘTE OMUL, DAR NU CA SĂ-MI CAUT TINEREȚEA AM URCAT EU PÎNĂ LA DOMNIA TA.
A LĂSAT CUPA PE MASĂ ȘI S-A APROPIAT DE BĂTRÎN: — TE ȘTIU DE CÎND ERAM DE-O ȘCHIOAPĂ. AI FOST SFĂTUITORUL DE TAINĂ AL TĂTÎNELUI MEU, MARELE ȘTEFAN. AI FOST ȘI SFĂTUITORUL MEU, DAR N-AM ȘTIUT SĂ TE PĂSTREZ.
BĂTRÎNUL S-A DEPĂRTAT DE VATRĂ SĂ-L POATĂ VEDEA PE RAREȘ, DAR PRIVEȘTE PESTE EL: — NU-ȚI FĂ DIN ASTA O VINĂ, DOAMNE. CĂ NU TU M-AI ÎNDEPĂRTAT. M-AU ÎNDEPĂRTAT CEI CE TE-AU VÎNDUT ȘI-AU VRUT SĂ TE PIARDĂ LA OBERTIN. BOIER MIHUL ȘI TROTUȘANU ȘI CRASNAȘ... BOIER GONȚEA...
— MOLDOVA SE AFLĂ LA GREA CUMPĂNĂ, VORNICE HRANĂ. O AMENINȚĂ TURCUL, TĂTARUL, POLONUL. DOMNIA TA AI STAT LÎNGĂ ȘTEFAN LA PODUL ÎNALT ȘI LA VALEA ALBĂ... CE SFAT ÎMI DAI?
— MOLDOVA ERA A LUI ȘTEFAN, MĂRIA TA. ȚARA ERA TOATĂ LÎNGĂ EL. ASTĂZI ÎNTRE TINE ȘI ȚARĂ STAU BOIERII. MOLDOVA E A LOR.
— SPĂTARUL JURJ, AICI DE FAȚĂ, ȘTIE ȘI-AR PUTEA SĂ SPUNĂ CĂ TOTDEAUNA AM ȚINUT PARTE ȚĂRANILOR, TÎRGOVEȚILOR, NEGUSTORILOR. LE-AM ȚINUT PARTE ȘI CU DREPTATE I-AM OBLĂDUIT. — LE-AI ȚINUT PARTE ATÎT CÎT TE-A LĂSAT VICLENIA BOIERILOR, MĂRIA TA.
— ACEST PALOȘ CU MÎNER DIN RUBINE ȘI SAFIRE ÎL AM DE LA TĂTÎNELE MĂRIEI TALE. A TRECUT PRIN MULTE RĂZBOAIE ȘI A RĂMAS NEÎNVINS. IA-L, MĂRIA TA, ȘI CÎT MAI E TIMP, RETEAZĂ PUTEREA BOIERILOR. ACESTA E SFATUL MEU.

(va urma)

Cutezătorii 19

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura Scînteii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ.

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă. 41033

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

20

JOI, 14 MAI
1970, ANUL IV

(138)

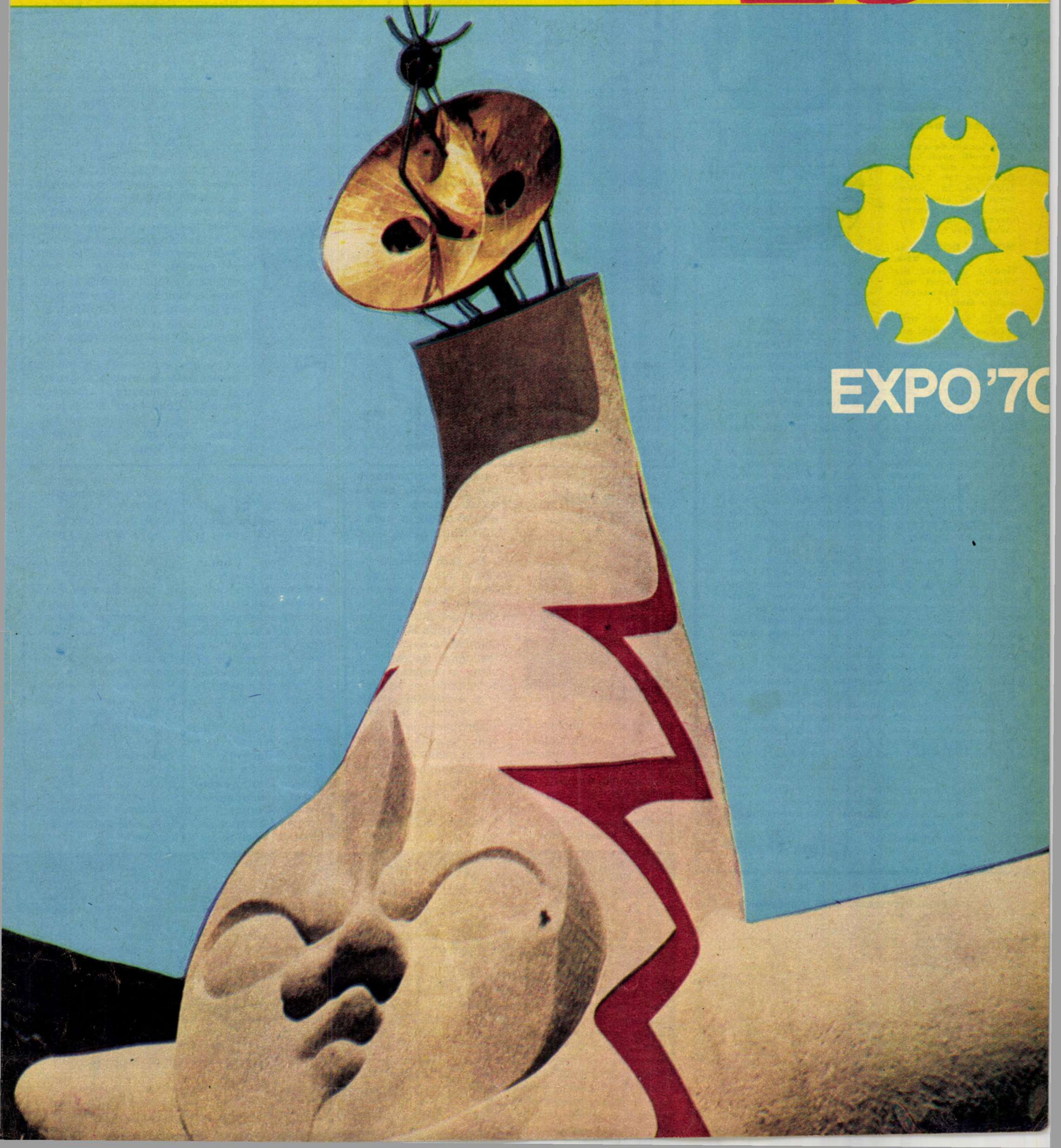

a
ACTUALITĂȚI
CUTEZĂTORII
20

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«DRAGĂ REDACȚIE,

Ne jucam de-a trînta mai mulți copii. La un moment dat elevul Petrache Ion a scos briceagul la adversarul său amenințîndu-l. Să mai avem noi încredere într-un asemenea elev?»

MIRCEA DUȚU, cl. a VI-a,
Școala generală din cătunul Drumul mic, comuna Dănciulești, județul Gorj.

Atît, și nimic mai mult, conține scrisoarea lui Mircea. De altfel nici nu era nevoie de mai mult. Ceea ce era esențial am aflat dintr-o scrisoare ce nu depășește ca mărime decît cu cîteva cuvinte adresa celui ce ne-o scrie. Din păcate, răspunsul nu poate fi și el tot atît de scurt, după cum s-ar aștepta cumva corespondentul nostru. Și asta din mai multe motive. Dacă Mircea ar fi discutat doar gestul, în sine, făcut de colegul său Petrache Ion, lucrurile ar fi fost mai limpezi. Un asemenea gest este reprobabil, nu numai pentru un elev, ci pentru orice membru al societății. El constituie o încălcare a normelor de conviețuire socială și trebuie să i-o spunem cu toată gravitatea lui Petrache Ion, și poate nu numai lui, că asemenea gesturi sînt pedepsite, pe bună dreptate, cu multă asprime de legile statului nostru. Dar noi să presupunem că în cazul de față totul a fost făcut «în joacă», «în glumă», cum se zice. Chiar și așa însă gestul lui Petrache nu-i mai puțin urît. Nu de puține ori asemenea glume proaste au avut un deznodămînt tragic, iar căința celui în cauză, venită prea tîrziu, a fost de obicei zadarnică. Întrebarea pe care ne-o pune Mircea Duțu însă se referă la **încrederea** pe care **mai pot,** sau **nu mai pot** ei, colegii lui Petrache, să i-o acorde. Și acest răspuns, trebuie s-o spunem, nu-i de loc ușor de dat și, mai ales, nu-l putem da **noi,** în primul rînd. El depinde, desigur, în cea mai mare măsură, de comportarea viitoare a lui Petrache Ion. Se pare că pînă acum colegii i-au acordat cu generozitate încrederea, pe care el le-a înșelat-o o clipă, recurgînd la amenințare, într-o joacă. Dacă prin tot ce va face de-acum înainte le va arăta colegilor că acest gest n-a fost decît o întîmplare, care trebuie uitată, desigur că încrederea lor, zdruncinată pentru o clipă, va fi recîștigată. Dacă nu... Dar să nu uităm că, în același timp, această comportare va depinde mult și de atitudinea celor din jurul său. Faptul că unul dintre colegi ne-a scris, și n-a rămas indiferent atunci cînd Petrache Ion a greșit, ne face pe noi să fim optimiști și să **avem încredere** în colectivul clasei lor.

Tu ce zici, Petrache Ion?

Petre Ghelmez

— Tată, încetează, cînți îngrozitor!

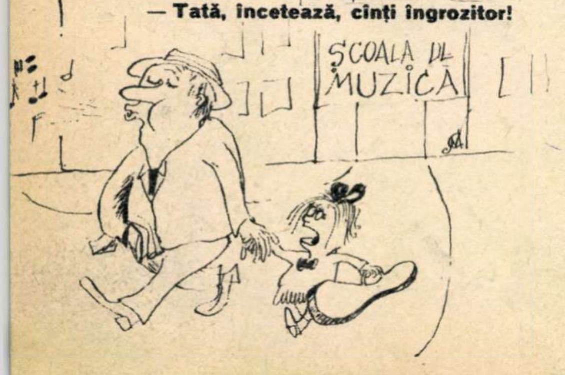

Crăiță-Mîndră Vasile

Vizita tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la Institutul de fizică atomică

Miercuri, 6 mai a.c., tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășii Paul Niculescu-Mizil, Maxim Berghianu, Manea Mănescu, Dumitru Popa și Ion Stănescu, a făcut o vizită la Institutul de fizică atomică. Cu acest prilej înalții oaspeți s-au interesat pe larg despre activitatea desfășurată în acest important centru de cercetări din țara noastră, despre rezultatele obținute pînă în prezent. După vizitarea institutului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a ținut o cuvîntare în care, apreciind că au fost obținute progrese mari în cercetarea științifică în acest domeniu, că întregul colectiv, de la conducere pînă la muncitor desfășoară în această privință o activitate susținută, cu bune rezultate, a făcut totodată și prețioase recomandări. Exprimîndu-și convingerea că în următorii ani institutul va contribui în mod substanțial la realizarea programului național de cercetare nucleară, că va aduce o contribuție tot mai consistentă la progresul general al patriei noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu a urat întregului colectiv de muncă noi succese, rezultate tot mai bune în activitatea viitoare.

MICRO-INTERVIUL NOSTRU

Cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la înființarea Institutului de Speologie din Cluj ne-am adresat tovarășului doctor DAN COMAN, cercetător la acest institut.

Redacția: Ca fost elev al marelui nostru savant și explorator, Emil Racoviță, ce ne puteți spune despre împrejurările în care a luat ființă acest institut?

Dr. Dan Coman: Cel care a pus, cu cincizeci de ani în urmă, temelia acestui prim institut de speologie din lume, avînd ca scop cercetarea științifică a peșterilor, a fost Emil Racoviță. În afară de bogata sa experiență de om de știință și explorator, o dată cu înființarea Institutului de Speologie din Cluj, Emil Racoviță a mutat aici și sediul Organizației internaționale «Biospeologia» pe care o înființase în Franța cu scopul exclusiv al explorării peșterilor din întreaga lume și al cunoașterii viețuitoarelor cavernicole.

Redacția: Ce a însemnat pentru știința românească acest eveniment?

Dr. Dan Coman: România a devenit atunci centrul mondial al biospeologiei. Aici au început să sosească cele mai noi date asupra peșterilor și tot aici erau aduse spre cercetare micile viețuitoare cavernicole culese din peșterile din toate colțurile lumii, de către îndrăzneții colaboratori ai organizației internaționale pe care o conducea Racoviță.

Redacția: Ce cercetări s-au făcut pe teritoriul patriei noastre?

Dr. Dan Coman: Emil Racoviță, împreună cu colaboratorii săi, au cercetat mai întîi regiunea carstică (calcaroasă) a munților Apuseni, apoi au extins explorările speologice și asupra peșterilor din Munții Banatului, ale Carpaților meridionali și occidentali, pînă în munții Rodnei. Astăzi cercetătorii «Institutului de Speologie Emil Racoviță» continuă munca neobosită a profesorului lor, contribuind într-o mare măsură la consemnarea pe teritoriul patriei noastre a peste 1000 de peșteri. Cele mai importante dintre aceste goluri subpămîntene, constituie, în prezent, obiectul de studiu al speologilor din București și Cluj, care acționează cu metode și după principiile elaborate de Emil Racoviță.

CALENDAR

12 MAI 1970. Se împlinesc 100 de ani de la nașterea lui **EFTIMIE MURGU** (n. 1805), unul dintre conducătorii mișcării naționale și sociale a românilor din Transilvania și Banat. După terminarea studiilor de filozofie la Pesta, a fost profesor la Iași și apoi la București. Eftimie Murgu a participat la revoluția din 1848 și a militat pentru o înțelegere între revoluționarii români și unguri. A făcut parte alături de Petőfi din organizația antinobiliară «Liga egalității». Eftimie Murgu a fost unul dintre întemeietorii învățămîntului filozofic din țara noastră.

14 MAI 1970. Se împlinesc 25 de ani de la moartea lui **GHEORGHE POPA-LISSEANU** (n. 1866), istoriograf și istoric literar, cunoscut pentru unele studii despre literatura antică, precum și pentru traducerea unor texte clasice ale autorilor greci și latini.

19 MAI 1970. Se împlinesc 60 de ani de la nașterea pictorului **ION ȚUCULESCU** (m. 1962). Avea vîrsta de numai 15 ani cînd a debutat cu o expoziție personală. Țuculescu n-a urmat cursuri speciale de pictură. Pentru el, școala cea mai importantă a constituit-o legătura cu operele marilor înaintași ai picturii noastre: Andreescu, Luchian, Gheață. Urmînd Facultatea de Medicină, Țuculescu s-a împărțit o bucată de vreme între activitatea științifică și cea artistică. Creația lui Țuculescu este rodul unor continue căutări. Opera pe care ne-a lăsat-o este copleșitoare.

S-a pierdut un aparat de fotografiat

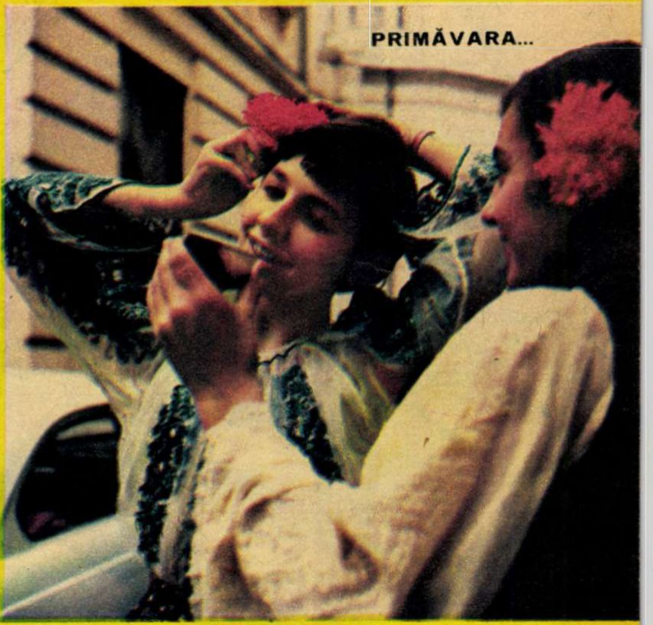

Trebuia să ne aşteptăm la ceva neprevăzut, încredinţînd aparatul de fotografiat unei fetiţe cu ochi ştrengari. Ori că s-a oprit undeva să treacă vîntul în inventar, ori că s-a luat după vreun fluture, aparatul s-a rătăcit din mîna ei şi a hoinărit o zi întreagă cînd pe tejgheaua unei librării satelit, cînd în mijlocul străzii, gata, gata să fie făcut extraplat. A topăit peste tot, înregistrînd pe sufletul său lung şi îngust de 35 mm peripeţiile de-o zi ale unui aparat pierdut. Imaginile sînt luate la întîmplare.

1. În loc de scrînciob, atîrnat de-o creangă, în nu ştiu ce livadă demodată, fete şi băieţi plutesc de doi lei cu Cio-Cio-San sau în capa unui prinţ spaniol în bărci cu baldachin. Cu busolă sau fără,

PAUL CÉZANNE 1839/1906

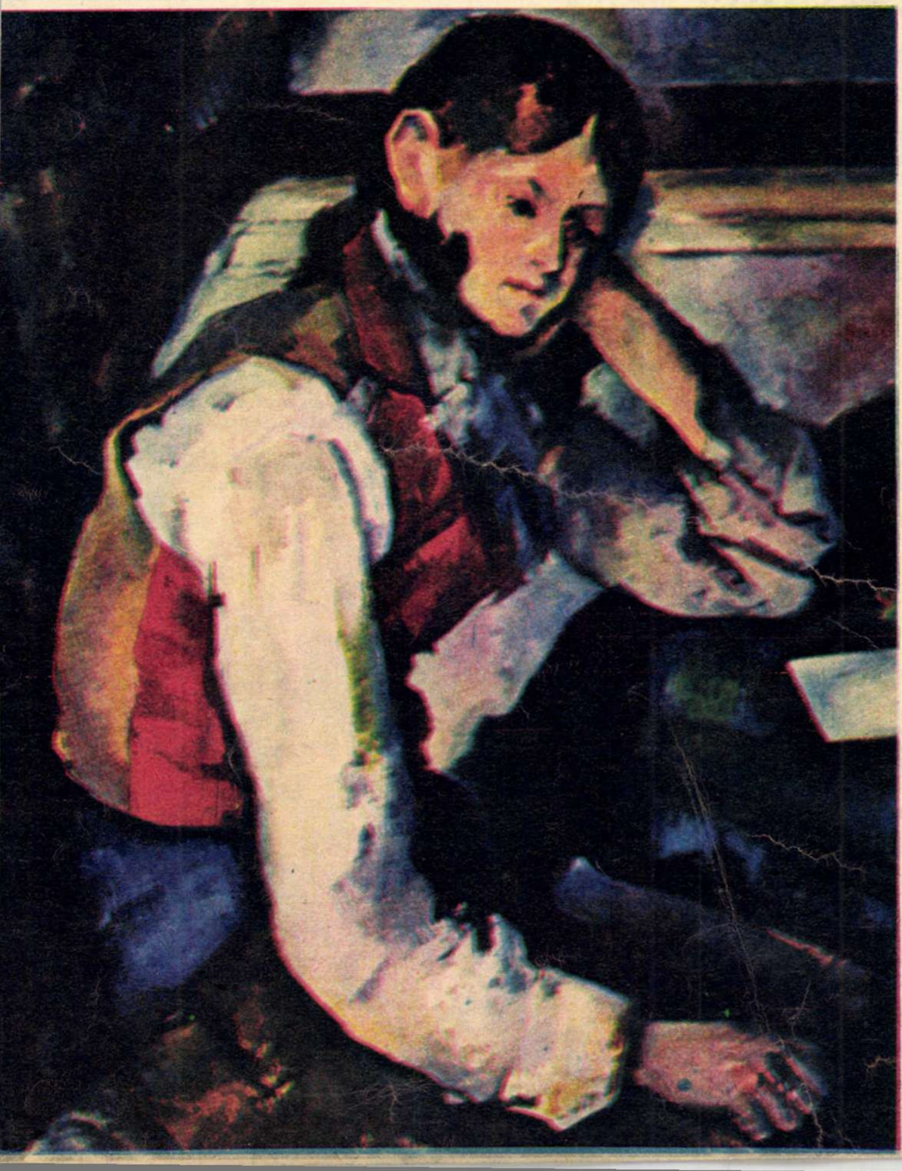

P. CÉZANNE — Băiatul cu jiletcă roşie — Colecţia Bührle — Elveţia.

Se poate spune cu adevărat despre Cézanne că şi-a consacrat picturii, cu pasiune, întreaga viaţă. Întristat de faptul că era neînţeles de către contemporanii săi — s-a bucurat de aprecieri unanime abia în ultimii ani de activitate — s-a retras curînd din agitaţia vieţii artistice a Parisului şi a continuat să picteze cu înverşunare la Aix-en-Provence, oraşul său natal.

Romantic şi exuberant în pictură la începutul activităţii, Cézanne a cunoscut apoi influenţa impresionismului, pentru ca în plină maturitate să-şi mărturisească întreaga sa originalitate. El însuşi a declarat că a vrut să facă «din impresionism un lucru trainic şi durabil ca arta din muzee». Pornind de la importanţa liniei, a planului, a volumului, el a construit imaginea din culoare, căutînd să-şi exprime sentimentele şi gîndurile printr-o construcţie savantă a culorilor. De aceea, fiecare tablou de Cézanne pare o adevărată arhitectură picturală. Urmăriţi cu cîtă logică este pictat tabloul «Băiatul cu jiletca roşie». Urmăriţi cum sînt juxtapuse, adică alăturate, suprafeţele colorate — albastrul, roşul, verdele, alburile şi griurile — alcătuind o ţesătură firească.

S-a spus despre Cézanne că este «părintele artei moderne». Într-adevăr, cele mai diferite curente artistice ale secolului al XX-lea s-au dezvoltat pornind de la experienţa artei lui Cézanne.

H. HORŞIA

ALBUMUL DE ARTĂ „CUTEZĂTORII"

ATENŢIUNE!
FOARTE IMPORTANT!
Dragi participanţi la seria a III-a a concursului «Ce ştiţi despre pictură?» Aşteptaţi apariţia cuponului nr. 6 pentru a trimite toate cupoanele seriei împreună. Lipiţi-le pe o coală de hîrtie pe care treceţi răspunsurile.

INTREBĂRI

1) Numiţi titlul unui tablou de Cézanne.
2) Prin ce lucrări este reprezentat Cézanne în Muzeul de Artă al Republicii?

CUPON 4
SERIA A III-A

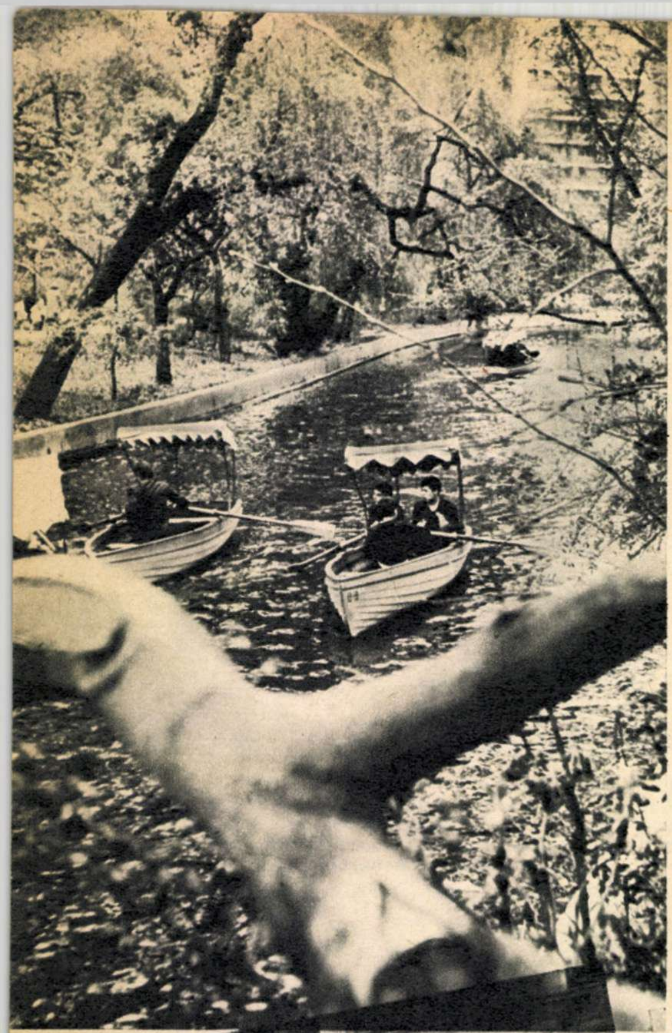
1

2

3

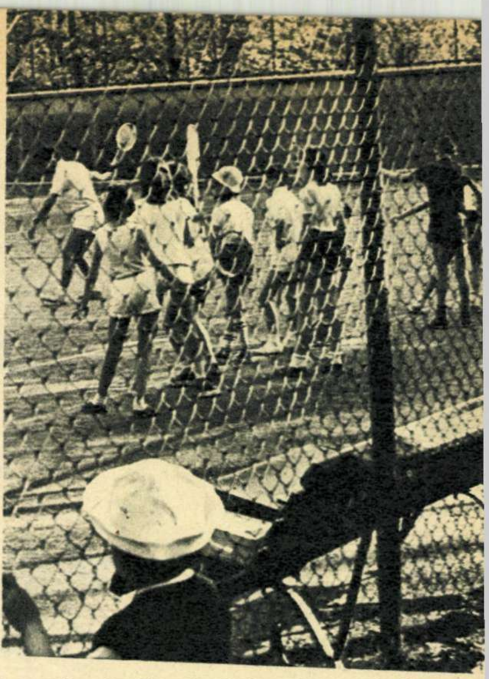
4

S-a pierdut un aparat de fotografiat

se duc spre țara basmelor de dincolo de lac. Aparatul visa pe p
deț și țiriia.

2. Cu aceeași dezinvoltură a declanșat aparatul și asupra acest
imagini destul de cotidiană de altfel. Motivul stă în pornirea pă
mașă, în aplecarea aparatului spre sublinieri, spre formulări
tipul: «de ținut minte», scris cu litere verzale și aldine.

3. Într-o noapte am visat că nu se mai declanșa aparatul și
făcea că asta înseamnă sfîrșitul vieții. O senzație stranie: resp
greu, transpir rece. Mă scol, armez, încerc exponometrul în stîng
în dreapta, funcționează bine și mă întreb de ce să fie sfîrșitul
mii și al meu. Îl fixez pe 1/500 din secundă și adorm la loc. Via
curgea iarăși lin ca o apă de șes, iar eu respiram egal și profun

Acum însă aparatul s-a blocat în plină zi. Cel cu țigara
gură îi șopti amicului său pe sub basc: am senzația că undeva
aproape, un aparat de fotografiat e în agonie.

—Aiurezi, ca de obicei.

— Într-adevăr, băieți, aparatul e în agonie. Dar nu din cauză
fată (poate îndrăgostită, poate cu probleme), ci din cauză de țiga
din cauză de fum peste memorie, de gudron lipit ca magiunul
un piept încă crud; din cauză de băiat țanțoș, ajuns — nevoie ma
— liber, liber de diriginte, de tată, de tot. Imaginea e luată în sil

4. Aci aparatul a zăbovit mai mult, pe banca de după gard. Tot
era o explozie de soare și aer ozonat cu balsam de rochițe alb
roz și miini care imită zborul... și rachete în vînt după niște oc
rotunzi, pe care-i prind în plasă și-i aruncă iar ca din resortul ce
sorniculul.

5. Motivația acestei imagini stă, desigur, în trepte. Negreșit
trepte. Ele, treptele, ori le urci, ori le cobori. Precum aici de fat
poți rămîne căscat vreme multă, pînă vine un eventual cărăbu
sau poate un elefant care se intîmplă prin atmosferă și ți se loveș
de dinți; poți privi cum curge timpul cel scump, sau, în sfîrșit, po
juca pe banii munciți de către părinții tăi. Dar atunci cum ai să m
urci treptele, nu cele din poză, ci ale vieții?

6. Se vede clar că e liber. Băieții se așteptau poate să-i opreasc
și să le facă nu știu ce fel de declarație. Dar gestul e calculat și pr
cis. Înseamnă simplu: LIBER; înseamnă cunoașterea regulil
de circulație și aplicarea lor.

7. Ai cumva capul cu virtuți de cameleon și ții morțiș să ți se
prească mașinile cu frîne legate, uneori cu ață în capul tău verd
sau galben sau roșu? Pomeneam mai sus cuvîntul «extraplat
Ar trebui scris cu roșu în loc de stop pentru toți care se miră to
mai în mijlocul străzii.

8. Și-acum «pe cai»!și-o fi zis aparatul. Unde, de fapt, l-am
găsit prin bunăvoința acestei Ioana d'Arc.

5

6

7

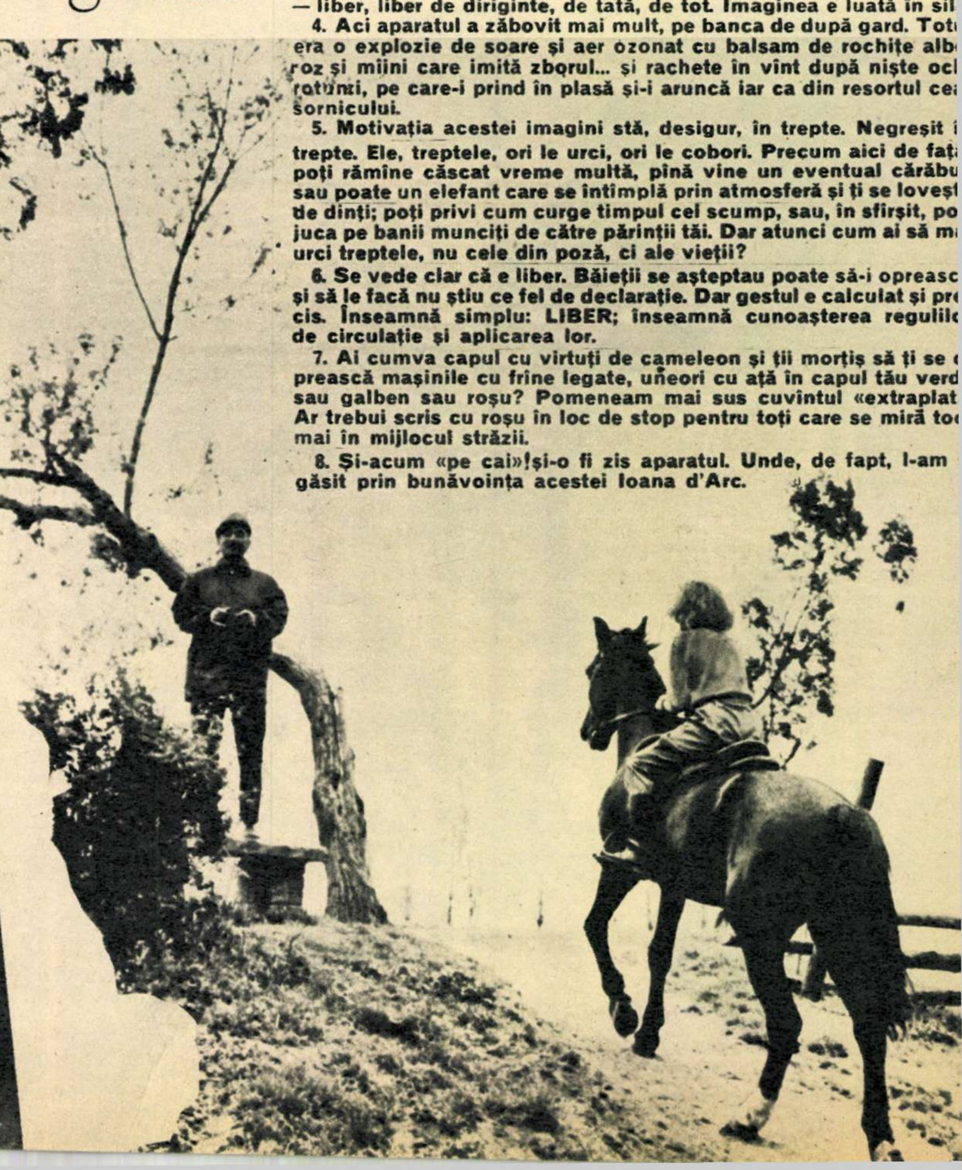
8

Fie-vă milă DE O BIATĂ STICLĂ

Foileton de M. SÎNTIMBREANU

O sticlă de cerneală își caută stăpînul. O, de cînd îl caută! Cam de prin trimestrul I, din vremea lucrărilor scrise. Și e, sărăcuța, o sticlă cuminte, de loc rea de gură, și, iertați-mă că o spun dar o fac cu toată simpatia, ușor naivă. În ultima vreme — o fi obosit? — o aud abia gemînd și singurele cuvinte ce se mai deslușesc cu claritate sînt acestea:

— Fie-vă milă de o sticlă de cerneală...

O aud de luni de zile și, mărturisesc, mi se rupe inima de neagra ei deznădejde. Copii, hai să facem o faptă bună, haideți s-o ajutăm. Eu, unul, nu mai pot suporta stinsul ei vaier. Nu vreți s-o ajutăm să-și regăsească stăpînul? Ce-i drept, mare lucru nu știu despre dînsul. Doar că este elev și că, împreună, au dat cîndva o teză la limba română. Prima și ultima ei teză. Ei bine, tocmai asta o și roade la inimă pe amărîta de ea. Cîndva, pe vremea cînd din bocetul ei se auzea mai mult decît suspinul, povestea totul cu lux de amănunte. Dintre toate acestea am reținut, cred, lucrul cel mai important: însăși **teza.** *O știu pe dinafară și o redau fără să schimb o literă. Poate cel care a scris-o și-o reamintește, poate știți voi ceva despre el și îl determinați să vină să și-o ia căci, vă rog să mă credeți, sticluța de cerneală are dreptate, jalea ei este întemeiată. Și dacă n-o să-l găsim chiar pe stăpîn, nu-i nimic, o să vă propun altă soluție și cred că voi o s-o acceptați. Totul e să vă fie milă de o biată sticlă de cerneală. Redau, așadar, lucrarea, începînd cu titlul:*

TOAMNA

«Frunzele cade. Florile este acoperite de brumă. Eu și Costel cel mai bun prieten bun ne plimbăm pe sub copaci. E ste dinceînce mai frig. Spun prietenului meu să mergem acasă să lase mintea afară și să înghită ușa».

(Nu vă speriați, ultima propoziție trebuie citită: să lase **mingea** *afară și să* **închidă** *ușa).*

Aceasta era toată teza. Prima și **ULTIMA** *teză a sticlei de cerneală. Tocmai aceasta e și durerea ei.*

— Așteptasem atît de mult să dau o teză, mă bucurasem atît de mult, ardeam de nerăbdare să aduc stăpînului meu o notă mare și cînd colo tot ce am făcut eu în viață este mizeria de care v-am spus. De ce tocmai eu a trebuit să mă fac de rîs, de ce atîta nenoroc pe capul meu?

Căutați-mi stăpînul care m-a pierdut, vreau să mai dau o teză, una ca lumea, fie-vă milă de o biată sticlă de cerneală!

De trei luni și mai bine aud aceiași văicăreală. Nu mai pot! Copii, vă rog, vă implor, cine a scris această teză să vină — noaptea, pe furiș, mascat, cum vrea — să își ia călimara. Nenorocita nu vrea decît un singur lucru: să mai dea o lucrare scrisă. Scrisă omenește. Atît. E singura satisfacție pe care o mai vrea de la viață.

Și dacă stăpînul nu se prezintă, vă fac o propunere și cred că în inima voastră generoasă va avea ecou: cineva, oricare, unul dintre voi care nu schilodește limba română și gramatica, să vină să o ia. Pentru tezele trimestrului trei. Luați sticluța cu voi și oferiți-i acea satisfacție după care tînjește de atîta timp. Vă cere atît de puțin...

Vă rog, fie-vă milă de o biată sticlă, de nefericitul ei destin. E rugămintea mea. Sticluța nu mai poate zice nimic. De atîta plîns a răgușit.

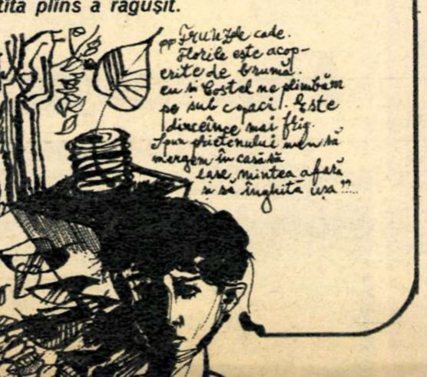

REPORTER CLUB CUTEZĂTORII

La șezătoare

Școala noastră a primit vizita unor oaspeți dragi, elevi și pionieri din R.S.F. Iugoslavia. Într-o cameră țărănească, amenajată în interiorul expoziției noastre de artă populară, i-am poftit la o șezătoare pregătită în cinstea lor. Gazda casei — care era, desigur, o pionieră — le-a urat, după obicei, bun sosit și le-a spus că se vor simți bine aici, în mijlocul fetelor și flăcăilor, care de care mai harnici. Dar vestea despre șezătoare a ajuns pînă departe, la urechile celor mai dragi eroi din basme. Făt Frumos și Ileana Cosînzeana, străbătînd plaiurile frumoase ale țării noastre, au venit să se veselească alături de noi. N-au întîrziat să sosească șugubățul Păcală și nici «mîndrul ciobănel, fecioraș tras prin inel» care a venit de departe, de la oile sale, spre a zice din fluier la șezătoarea noastră. N-a lipsit nici «fata moșului» cea harnică și cuminte care «a tras un ciur plin de fuse de-a mîncat-o ciuda pe fata babei cea leneșă». După ce s-au spus ghicitori, zicători și snoave, i-am poftit pe oaspeții noștri din țara vecină să se prindă în horă cu noi. Pionierii din R.S.F. Iugoslavia ne-au mulțumit pentru ospeție și ne-au mărturisit că s-au simțit foarte bine în mijlocul nostru.

Pionierii detașamentului, cl. a
IV-a A, Liceul «Unirea»
Tg. Mureș

RADARUL ROZETELOR

AMBIȚIE DE FILATELISTĂ

Printre pasionații colecționari de mărci poștale, se numără și pioniera **Miuța Nalboc** din **clasa a VI-a, Școala generală «Ion Slavici», orașul Panciu.** Am surprins-o într-o zi în fața unui album «împovărat» de micile ei exponate și am rugat-o să-mi dezvăluie și mie cîteva din tainele ei de filatelistă. Iată cîteva amănunte importante. Are 3 540 de timbre din 109 țări. Și-a procurat singură acest număr impresionant de mărci poștale, intrînd în legătură cu filateliști de peste hotare. Unele rarități le-a primit în dar de la fratele său. Dorește să-și îmbogățească colecția pînă la... 10 000 de timbre. Trebuie să recunosc că, este într-adevăr o cifră impresionantă. Așadar, filatelia își găsește adepți ambițioși și în rîndul fetelor!

Constantin Dumbravă
Școala «I. Slavici», Panciu

RACHETA MOLDOVEI

Echipajele reprezentative ale județelor **Galați, Vaslui, Vrancea, Suceava, Neamț Bacău și Botoșani** și-au disputat marele trofeu **«Racheta Moldovei»** la concursul de rachetomodele desfășurat la Botoșani, pe aerodromul Rediu. După întreceri palpitante, s-au anunțat rezultatele finale: cîștigător al trofeului, spre surpriza și bucuria noastră, a fost desemnat echipajul din Botoșani.

Corneliu Dănălache,
cl. a VIII-a,
Școala generală nr. 2,
Botoșani

SĂPTĂMÎNA PRIMĂVERII

La Vișeul de Sus: Pionierii și elevii **Școlii generale nr. 1** au efectuat pînă în prezent 650 ore de muncă patriotică. Au înfrumusețat parcul, rondurile de flori din centrul orașului, au lucrat la sera orașului. Un număr de 150 de pionieri și U.T.C.-iști din clasele a VII-a și a VIII-a au efectuat 300 de ore de muncă patriotică pentru amenajarea noii arene sportive.

Transmit elevii
Școlii generale nr. 1,
Vișeul de Sus

La București: Pelicula aparatului de fotografiat i-a surprins pe elevii și pionierii noștri în vreme ce amenajau spațiul verde din jurul școlii, plantînd trandafiri, curățînd gazonul și grădina școlii.

Informație și fotografie trimise de **Ara Slughian, Scoala generală nr. 195, București**

CONVORBIRILE REPORTERULUI

PIX

Scrisoarea primită de la corespondentul nostru special, Gabriel Burjan **din** Miercurea Ciuc, **aduce în discuție o problemă strict «profesională»: ancheta și interviul Nu orice înșiruire de întrebări și răspunsuri întîmplătoare se cheamă anchetă, interviu. O anchetă presupune abordarea unor subiecte interesante, antrenante asupra cărora solicităm opiniile sincere ale interlocutorilor. De pildă, subiectul anchetei realizate de tine, dragă Gabriel, «Chemarea profesiei», constituie o problemă arzătoare pentru absolvenții școlii generale. În urma sondajului de opinii pe care l-ai făcut printre colegii tăi ai obținut răspunsuri edificatoare pentru opțiunea fiecăruia în alegerea profesiei.**

Avem și un specialist în interviuri cu cîntăreții de muzică populară, Ion Drusan **din comuna** Axente Sever, județul Sibiu. **Interviuri cuminți, «corecte», însoțite, bineînțeles de autografe. Toate seamănă între ele ca trei picături de apă (sînt trei interviuri) în ceea ce privește întrebările (fiindcă răspunsurile nu pot fi la fel: nu toți interlocutorii s-au născut și-au debutat în același an, nu toți cîntă aceleași melodii): «Cînd ați debutat?», «Care este după părerea dumneavoastră cel mai mare succes de carieră»? Întrebări clișee — sau «clasice», la care răspunsurile vin și ele la fel de «clasice», de fapt banale. Vreau să-i dau un sfat lui** Constantin Surdu, **elev la** Liceul N. Grigorescu **din** Cîmpina, **valabil, de altfel, pentru toți corespondenții: nu-i mai imitați pe cei mari formulînd, în aceste interviuri, întrebări care sună cel puțin nepotrivit, dacă nu chiar caraghios pentru vîrsta voastră. Subiectele, temele care pot fi dezbătute sînt atît de multiple, de diverse, încît ar fi păcat să vă limitați doar la cele obișnuite.**

Pix

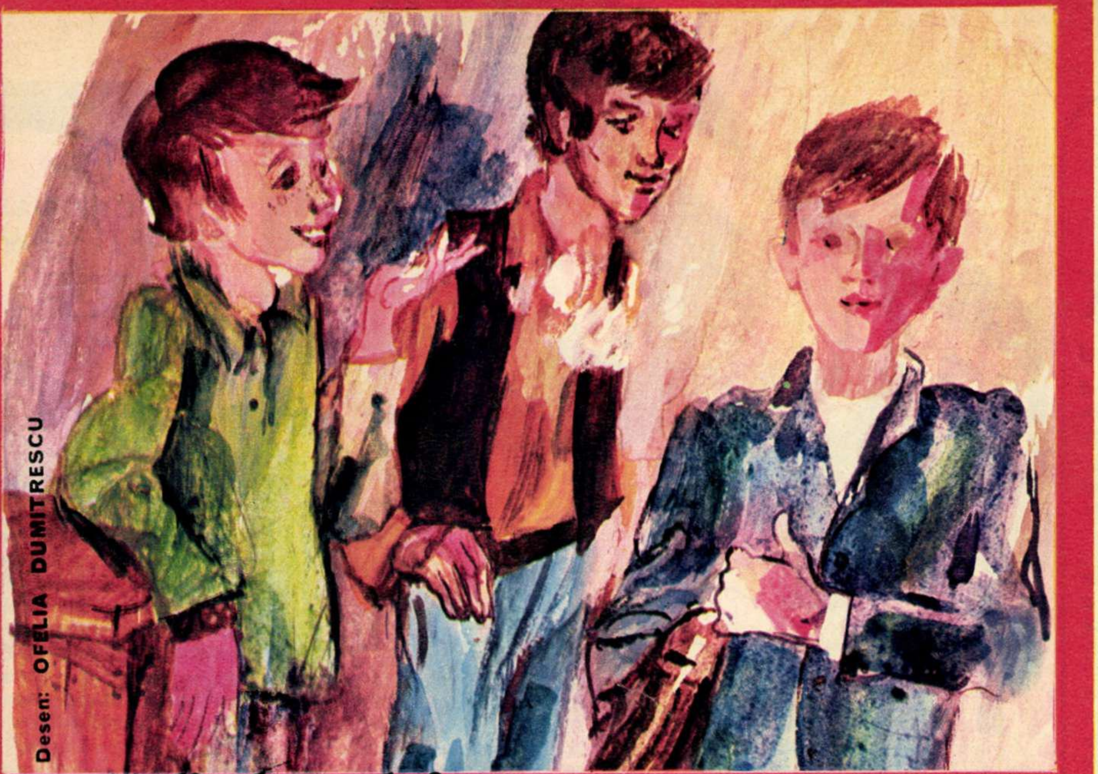

Desen: OFELIA DUMITRESCU

Columbia triunghiulară

de
OCTAV PANCU-IAŞI

COLOMBIA
INDEPENDENCIA NACIONAL
1
1
UN CENTAVO
1810 CENTENARIO 1910

COLOMBIA
INDEPENDENCIA NACIONAL
2
2
DOS CENTAVOS
1810 CENTENARIO 1910

Încep prin a spune cum mă numesc. Mă cheamă Ştefan, Rotaru Ştefan, dar în toată povestea asta nu se va mai rosti niciodată numele meu, nimeni nu-l va rosti nici măcar în treacăt, fiind de la sine înţeles că nimeni nu-şi poate închipui că Rotaru Ştefan, mîndria clasei a VII-a B, elevul care a adus şcolii premiul întîi la ultima Olimpiadă de matematică, în sfîrşit, Rotaru Ştefan, politicosul, disciplinatul, punctualul etc, etc, ar fi putut avea vreun amestec în povestea asta atît de tristă.

Şi totuşi...

Da, şi totuşi, acum cînd lucrurile s-au sfîrşit cum s-au sfîrşit, îmi dau seama că ele au pornit de la mine, sau, mai bine-zis, eu aş fi fost primul care le-aş fi putut evita.

Era prin februarie, într-o seară de duminică, îmi terminasem de mult lecţiile şi-mi scosesem clasorul cu timbre ca să mai privesc o dată Columbia triunghiulară pe care tocmai mi-o dăruise tata, cînd a venit la mine George. M-am uitat la ceas şi l-am privit pe George mirat.

— La ora asta?

— Ştiu că-i tîrziu, a spus George, dar am o rugăminte la tine.

— O rugăminte care nu mai putea aştepta pînă mîine dimineaţă, la şcoală?

— Nu prea, a spus George. Mîine mă ascultă la matematică. M-am chinuit toată după masa cu problemele şi nu le-am dat de capăt.

— Am înţeles. Ai venit să-ţi dau caietul meu, să le copiezi.

— Nu, nici chiar aşa, a spus George, am venit să-mi explici un pic, să-mi dai cîteva lămuriri.

— La ora asta. George?

— Îmi pare rău că-i aşa de tîrziu, dar ce vrei să fac? Nu crezi că ai putea... totuşi...

— Zău George, mă apucă miezul nopţii dacă încep să-ţi explic. Şi apoi mai am treabă cu clasorul. Am o Columbia nouă. Nu te supăra.

— Nu pot să mă supăr. În fond, eu sînt vinovat. Noapte bună.

— Noapte bună, George.

A doua zi George n-a venit la şcoală. I-a fost teamă că-l ascultă, că mai ia încă un 4 sau un 3, iar pe primul trimestru fusese lăsat corigent la matematică. A plecat dimineaţă de acasă, şi cum avea cîţiva lei, s-a gîndit să intre la un cinema. Dar era abia şapte şi jumătate şi cinematografele începeau la nouă. Ce să facă pînă atunci? Era frig, pe stradă îngheţa. Şi-a adus aminte că în subsolul unui bloc de pe la noi se adună mereu nişte băieţi mai mari; n-au nici o treabă, nu lucrează nicăieri, se adună acolo, joacă zaruri, unul mai aduce cîte o sticlă cu ţuică sau cu vin. Şi-a spus că n-o să se întîmple nimic dacă o să stea şi el acolo o oră, şi s-a dus. In încăperea de la subsol, la căldură, stăteau şi jucau zaruri, unul Fane, altul Mitică zis Frumosul şi încă unul Ion, căruia îi place să i se spună Johny. Nu s-au mirat cînd l-au văzut pe George. Chiar s-au bucurat. L-au simţit că chiuleşte şi primul lucru pe care l-au făcut a fost să-i ia banii de cinema, ca să nu-l spună cuiva că chiuleşte. Pe urmă l-au îndemnat să-şi recîştige banii, jucînd zaruri. Nu-i nimic, au spus, că George nu ştie să joace, e un joc simplu, îl învaţă şi un puşti de la grădiniţă, şi nu-i nimic că George nu mai are cu ce să joace, ei, dacă cumva va pierde, îl vor aştepta, dar n-are cum să piardă un agiamiu. George a jucat şi a pierdut cîţiva zeci de lei. Cînd a vrut să se ridice şi să plece, i-au oprit paltonul şi servieta. Cum să se ducă acasă fără palton şi servietă? Cei trei, deveniţi milostivi dintr-o dată, i-au dat voie să-şi ia paltonul şi servieta, dar cu o condiţie. Să le aducă de acasă un obiect, un ceas de-al mamei, un tranzistor... Altfel, îl mai întîlnesc ei şi nu scapă uşor din mîinile lor. Şi aşa a ajuns George să fure de acasă ceasul mamei şi să-l aducă derbedeilor. A recunoscut înainte de a observa mama dispariţia ceasului, dar era tîrziu... Reclamaţie la miliţie, descindere la subsolul derbedeilor, alergătură, tevatură, asta ca să nu mai vorbesc de frămîntarea şi lacrimile lui George care a venit după două zile la şcoală şi ne-a povestit ce lucru groaznic i se întîmplase, se înhăitase cu nişte derbedei, făptuise un furt...

În toată povestea lui George a fost vorba despre el şi despre Fane, Mitică zis Frumosul şi Ion, căruia îi place să i se spună Johny, a fost vorba despre mama lui George şi miliţianul care a condus descinderea, despre profesorul nostru de matematică, ba pînă şi de administratorul blocului unde se aciuiseră derbedeii a fost vorba.

Un singur nume n-a fost pomenit. Acela al meu. Rotaru Ştefan. Cine să pomenească numele lui Rotaru Ştefan într-o poveste atît de tristă?

Dar eu, Rotaru Ştefan, acum cînd lucrurile s-au sfîrşit cum s-au sfîrşit, îmi dau seama că ele au pornit de la mine, sau, mai bine-zis, eu aş fi fost primul care le-aş fi putut evita.

Pentru că totul a început în februarie, într-o seară de duminică, în seara cînd, venind George la mine, m-am uitat mirat la el şi l-am întrebat:

— La ora asta?

Va trece o bună vreme pînă cînd o să pot deschide clasorul, pînă cînd o să pot privi Columbia aceasta triunghiulară.

UN EVENIMENT PENTRU IUBITORII ŞTIINŢEI ŞI TEHNICII
A apărut nr. 5
al „RACHETEI cutezătorilor“
NOUA ERĂ A CONTINENTULUI ALBASTRU

OMUL-AMFIBIE
Alarmă în cosmos !

Toţi copiii decupează, lipesc, colorează
LA CONCURSUL DE COLAJE

Policrom'70

Reînoiţi-vă abonamentele la «RACHETA CUTEZĂTORILOR»
Preţul unui abonament pe trei luni: 4,50 lei; pe 6 luni 9 lei; pe 12 luni 18 lei.
Abonamentele se fac la factorii poştali, oficiile şi agenţiile P.T.T.R, precum şi la difuzorii de presă din şcoli.

Fantezia volumelor și a culorii

osaka 1970

CORESPONDENȚĂ SPECIALĂ PENTRU «CUTEZĂTORII» DE LA YOSHITERU AKIYAMA, REDACTOR ȘEF AL REVISTEI JAPONEZE PENTRU COPII «SHONEN-SHOJO SHIMBUN»

Expoziția internațională deschisă în Japonia la 15 martie 1970 a fost ridicată pe dealurile Senri, la nord de noua stație Osaka, pe locul unei păduri de bambus. De la Tokio se ajunge aici cu trenul rapid Tokaido, în 3 ore.

În această zonă, a cărei suprafață este de 3,3 milioane metri, pătrați, au fost ridicate 115 pavilioane multicolore. Dintre ele, 77 aparțin diferitelor țări din lume, celelalte fiind pavilioanele unor firme japoneze. Toate sînt așezate într-un mod deosebit de armonios. Terenul pe care se află expoziția japoneză cît și grădinile sînt situate în afara liniei monoraiului.

Expoziția va dura 183 de zile, de la 15 martie la 13 septembrie, iar deviza sa este «Progres și armonie pentru omenire».

Deoarece în Japonia perioada cuprinsă între sfîrșitul lunii martie și începutul lunii aprilie a corespuns vacanței de după examenele de an (atît în școlile primare cît și în cele secundare), expoziția a fost vizitată, zilnic, de mulți copii. Ei au fost atrași de frumoasele clădiri care găzduiesc lumea minunată a cărților de povești, de diferitele vehicule și de robotul Fuji Pan care animă visurile copilăriei. Proiectul după care a fost construit robotul Fuji Pan aparține renumitului realizator de păpuși comice — Osamu Tezuka.

De altfel, la pavilionul japonez Sumimoto, deasupra căruia se înalță asemenea unor farfurii zburătoare nouă discuri de argint, copiii au prilejul să cunoască și numeroase personaje din lumea basmelor celebre. Printre aceste personaje se află «Cenușereasa» și «Sun Wu-Kung», iar filmul «Tsuru» (macaraua) le prezintă tradiționalele marionete japoneze.

Micii vizitatori ai Expoziției internaționale se opresc cu interes și în fața unor insecte-roboți gigantice care datorită unor mecanisme pot să și danseze. Un alt personaj care poate fi întîlnit la expoziție și care-și atrage numeroși admiratori este robotul imaginat în cărțile științifico-fantastice.

Nu departe de «casa cu roboți» se află «Lanterna magică» cehoslovacă. Ea prezintă vizitatorilor un nou gen de spectacol realizat din combinarea teatrului cu filmul.

Toate clădirile expoziției au forme neobișnuite. Baza tehnologică a acestor clădiri curioase o constituie metalele rezistente și polimerii chimici. Tehnica ecranelor multiple și a cineramei este folosită pretutindeni. Multe din proiecții, ca și clădirile, sînt doar exemple de originalitate și nu vor constitui neapărat modele pentru «clădirile viitorului» sau pentru «arta cinematografică a viitorului».

În rîndurile populației japoneze, cea mai mare popularitate o au exponatele spațiale din pavilioanele sovietic și american. Pentru a putea intra în sălile respective ale celor două pavilioane, trebuie să aștepți la coadă o oră sau două. Vizitatorii stau și privesc îndelung la Soiuz 5 și 6.

Pavilionul american, care prezintă îndeosebi exponate din expedițiile lunare, inclusiv nava spațială care a aselenizat, precum și probe ale solului lunar, cîștigă, de asemenea, repede popularitate printre copiii japonezi.

Edificiul pavilionului sovietic este cel mai înalt din expoziție. El are 109 metri înălțime și are o înfățișare impunătoare. Pavilionul cuban prezintă o largă gamă de fotografii despre calea spre socialism și dezvoltarea producției în Cuba, care a tras o linie peste epoca întunecată de suferințe. Prin fotografiile sale, pavilionul cubanez militează pentru solidaritate cu poporul vietnamez și popoarele Americii Latine care luptă împotriva imperialismului.

Clădirea care găzduiește pavilionul cehoslovac este realizată aproape în întregime din sticlă și este una dintre cele mai frumoase. Ea reprezintă cea mai mare lucrare artistică din sticlă din lume. Lungimea acestei clădiri este de 21,5 metri și greutatea 6 tone. Pavilionul bulgar face cunoscută vizitatorilor istoria Bulgariei din vremurile străvechi. Este prezentată de asemenea și o panoramă a realizărilor de astăzi.

La expoziție participă multe țări din Asia și Africa. Cu toate că pavilioanele unora dintre ele sînt modeste, caracteristicile fiecărei țări sînt foarte bine ilustrate.

Mulțimea celor două sau trei sute de mii de vizitatori care vin zilnic la Expoziția internațională este transportată cu monoraiul ale cărui cabine, pentru prima oară în lume, sînt conduse automat. Distanța pe care circulă este de 4,3 km. Trotuarul rulant, lung de 1,5 km (lift orizontal) pornește de la cele șapte stații ale monoraiului spre centru.

1

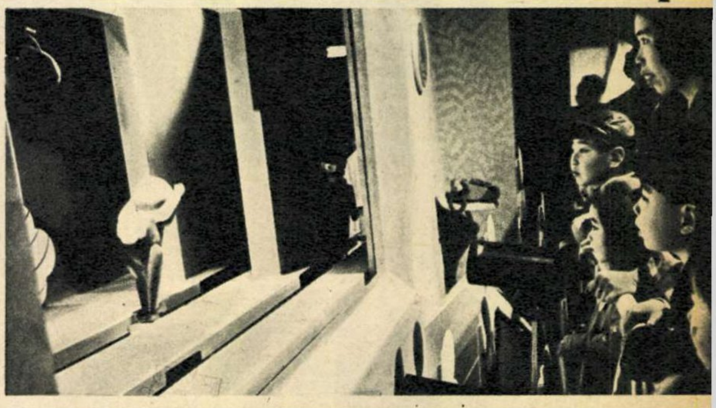

2

3

O cursă fantastică într-unul din cele mai populare colțuri ale expoziției (1). Personajele celor mai cunoscute povești din lume sînt prezentate copiilor de pavilionul Sumimoto. Mamele care-i întovărășesc sînt tot atît de încîntate ca și odraslele lor (2). La acest telefon, se pot obține după dorință, buletinele meteorologice din cinci mari orase ale lumii (3). Iată și o vedere generală a expoziției. Fiecare pavilion își are nota sa de originalitate (4).

4

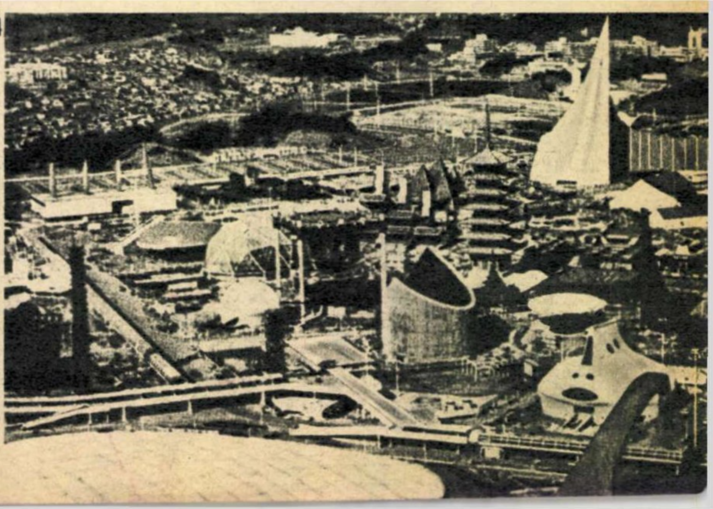

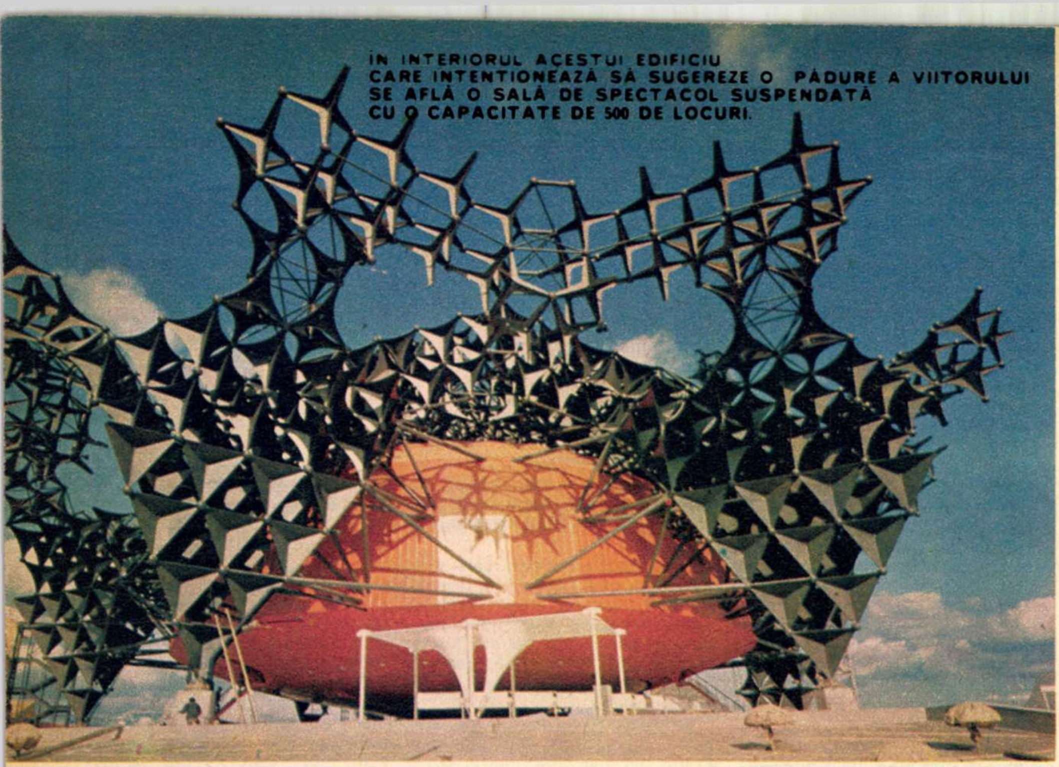

ÎN INTERIORUL ACESTUI EDIFICIU
CARE INTENȚIONEAZĂ SĂ SUGEREZE O PĂDURE A VIITORULUI
SE AFLĂ O SALĂ DE SPECTACOL SUSPENDATĂ
CU O CAPACITATE DE 500 DE LOCURI.

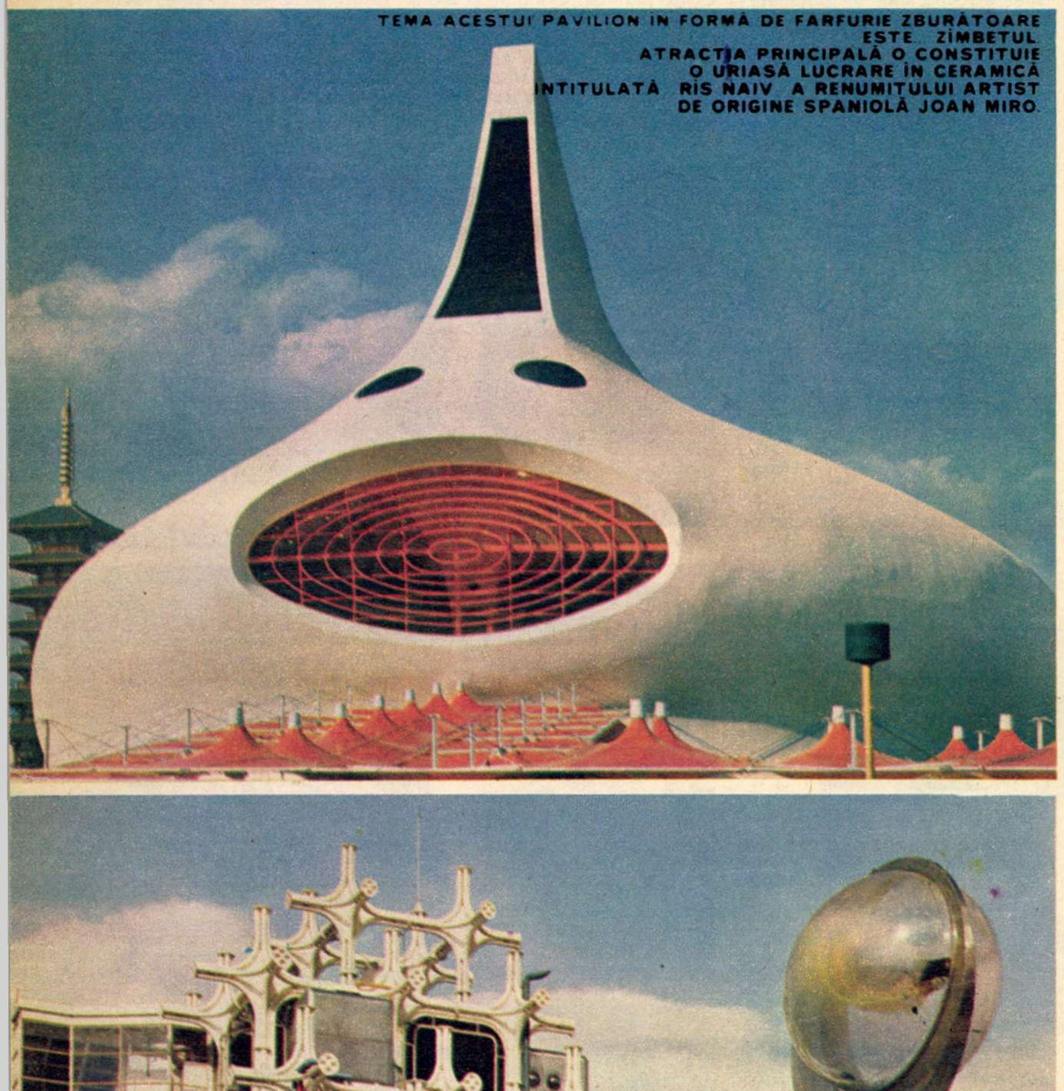

TEMA ACESTUI PAVILION ÎN FORMĂ DE FARFURIE ZBURĂTOARE
ESTE ZÎMBETUL.
ATRACȚIA PRINCIPALĂ O CONSTITUIE
O URIAȘĂ LUCRARE ÎN CERAMICĂ
INTITULATĂ RÎS NAIV A RENUMITULUI ARTIST
DE ORIGINE SPANIOLĂ JOAN MIRO.

EXPOZIȚIA DE LA OSAKA

MICRODOCUMENTAR

■ Osaka este, ca mărime, al doilea oraș din Japonia și are 3 100 000 de locuitori.

■ Doar un singur pavilion este construit din lemn (un pavilion japonez). În rest nici piatră, nici lemn, iar betonul este o raritate. Predomină oțelul și polimerii chimici.

■ Cu prilejul organizării expoziției, la Osaka au fost depășite toate stilurile știute, au fost anulate diferențele între arhitectură și sculptură: contempli un palat și de fapt te afli în fața unei rafinării de petrol.

■ Clădirile nu au fațade. Fiecare edificiu reprezintă un obiect: o sferă, un vas, o cochilie, un arbore de cristal, un fulg de pasăre etc.

■ La pavilionul întreprinderii Matsuhita se află o «Capsulă a timpului». La sfîrșitul expoziției ea urmează să fie îngropată în pivnițele palatului senioral din Osaka pentru a păstra în ea mărturia civilizației de azi pentru... anul 6970. În interiorul acestei capsule se află un atlas al lumii de azi, opere ale literaturii japoneze de la clasici pînă la moderni, picturi, benzi de magnetofon cu muzică veche și nouă, monede, bancnote, piese de îmbrăcăminte și jucării, mingi de golf și multe altele.

■ Pe timpul duratei «Expoziției internaționale» de la Osaka, au loc numeroase sărbători tradiționale ale poporului japonez. Printre ele se numără: *sărbătoarea cireșilor în floare; sărbătoarea vechilor costume, tradiționale «Aoi Matsuri»* la 15 mai; *sărbătoarea orezului* se desfășoară la 14 iunie, chiar în orașul gazdă al expoziției. Populația japoneză sărbătorește această zi prin frumoase cîntece folclorice; *Sărbătoarea lanternelor* are loc la 13—16 iulie. Tot la Osaka se desfășoară *sărbătoarea «Tenjin Matsuri»* la 23 iulie (în această zi are loc o spectaculoasă defilare a vapoarelor).

IATĂ ȘI CEL MAI MARE PAVILION AL EXPOZIȚIEI — PAVILIONUL SOVIETIC.
«ARMONIE ÎNTRE OM ȘI NATURĂ,
ARMONIE ÎNTRE INDIVID ȘI SOCIETATE»
ESTE TEMA PE CARE O SUSȚINE.

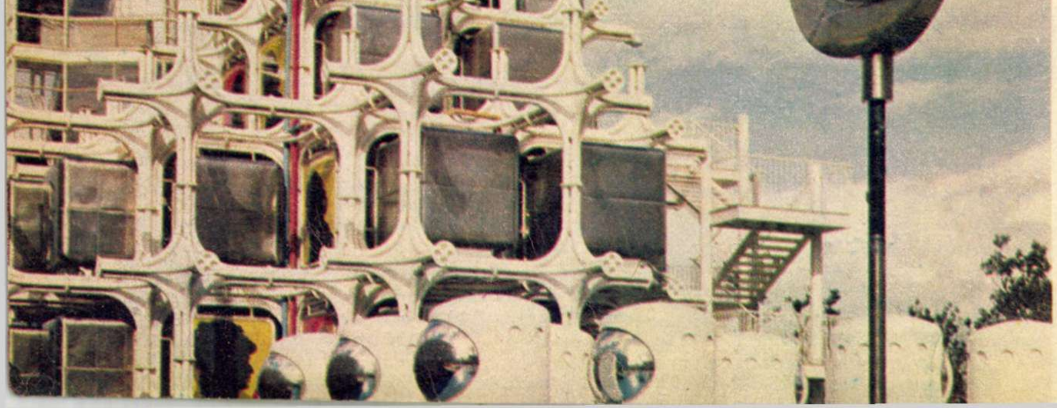

PAVILIONUL JAPONEZ TAKARA
ARE CA TEMĂ
«FERICIREA DE A FI FRUMOS».

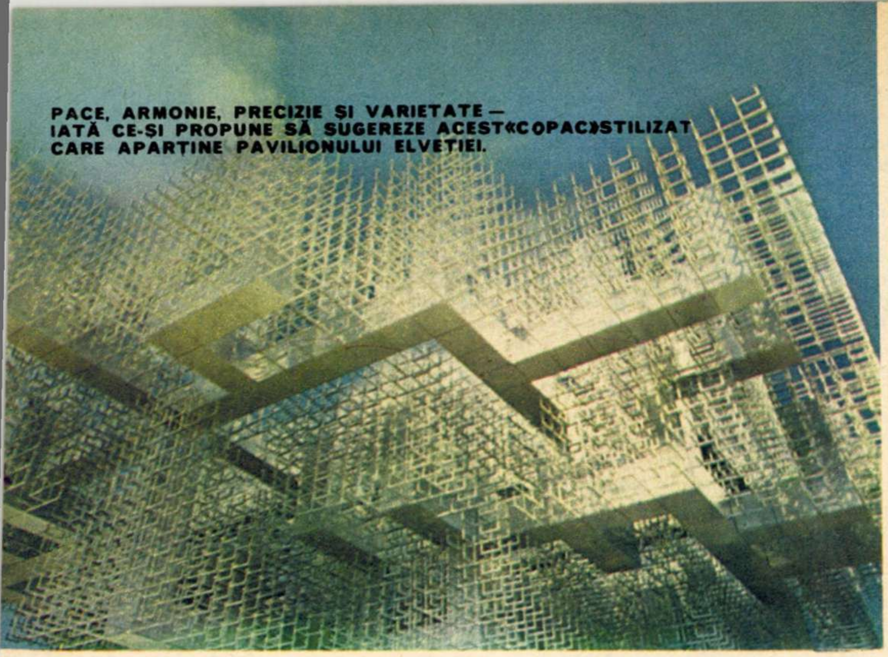

PACE, ARMONIE, PRECIZIE ȘI VARIETATE — IATĂ CE-ȘI PROPUNE SĂ SUGEREZE ACEST «COPAC» STILIZAT CARE APARȚINE PAVILIONULUI ELVEȚIEI.

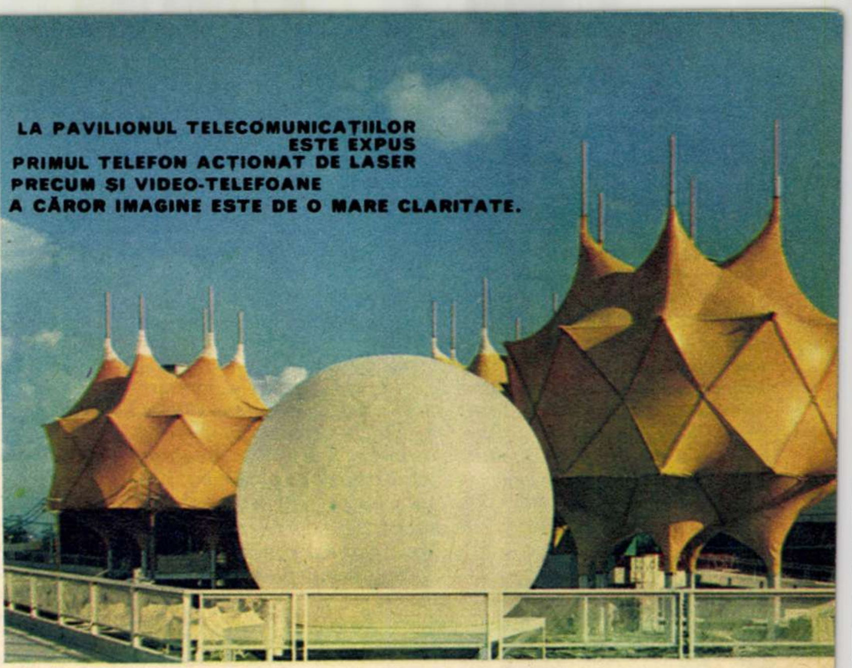

LA PAVILIONUL TELECOMUNICAȚIILOR ESTE EXPUS PRIMUL TELEFON ACȚIONAT DE LASER PRECUM ȘI VIDEO-TELEFOANE A CĂROR IMAGINE ESTE DE O MARE CLARITATE.

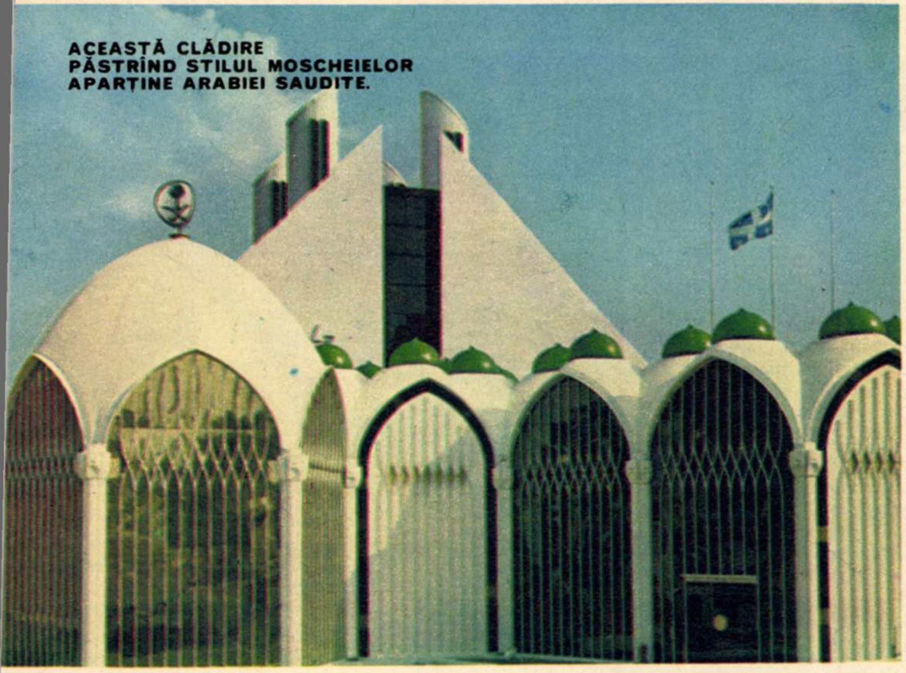

ACEASTĂ CLĂDIRE PĂSTRÎND STILUL MOSCHEIELOR APARȚINE ARABIEI SAUDITE.

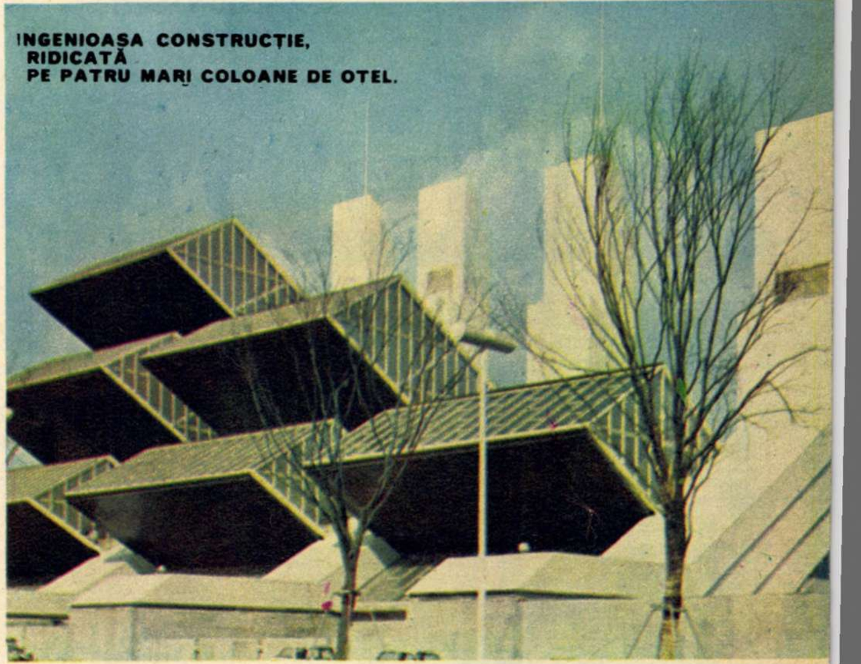

INGENIOASA CONSTRUCȚIE, RIDICATĂ PE PATRU MARI COLOANE DE OȚEL.

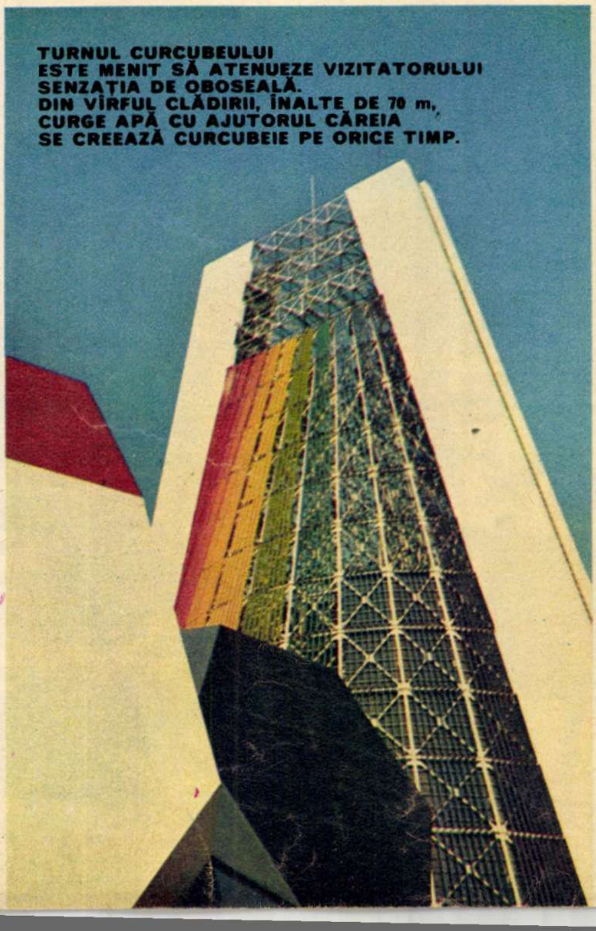

TURNUL CURCUBEULUI ESTE MENIT SĂ ATENUEZE VIZITATORULUI SENZAȚIA DE OBOSEALĂ. DIN VÎRFUL CLĂDIRII, ÎNALTE DE 70 m, CURGE APĂ CU AJUTORUL CĂREIA SE CREEAZĂ CURCUBEIE PE ORICE TIMP.

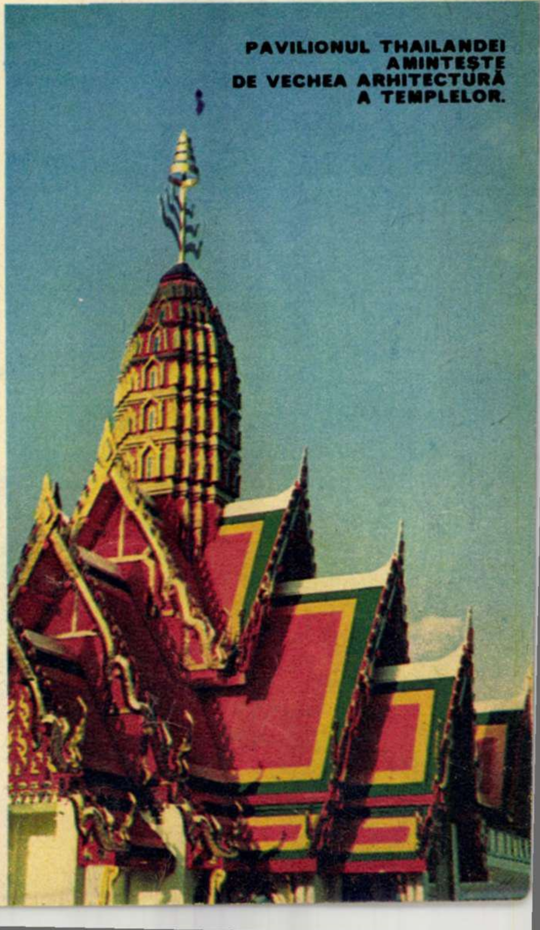

PAVILIONUL THAILANDEI AMINTEȘTE DE VECHEA ARHITECTURĂ A TEMPLELOR.

O ENIGMĂ a Piramidelor

de ION HOBANA

Puse unul peste altul, volumele închinate piramidelor egiptene ar atinge, probabil, cota maximă a celei mai înalte dintre ele. Este o dovadă a fascinaţiei exercitate asupra minţilor iscoditoare de aceste monumente inegalabile, despre care un scriitor arab din secolul al XIII-lea spunea: «Toate lucrurile se tem de Timp, dar Timpul se teme de piramide».

Peste 80 de piramide situate pe malul stîng al Nilului sînt grupate în şase mari ansambluri, dintre care cel mai renumit se află la Gizeh. Aici, la 8 km sud-vest de Cairo, au fost ridicate 11 piramide. Cele trei mari, atribuite faraonilor Keops, Kephren şi Mikerinos, au cam aceeaşi înclinare faţă de orizontală (circa 51°), feţele lor laterale fiind orientate spre cele patru puncte cardinale cu o aproximaţie acceptabilă, care demonstrează cunoştinţe oarecum surprinzătoare pentru îndepărtata epocă a construcţiei lor. Dar care este această epocă?...

Potrivit opiniei general admise, piramidele datează din perioada dinastiei a IV-a, căreia îi aparţin faraonii sus-amintiţi. Iar dinastia a IV-a a domnit, după unii cercetători, între anii 2 680 — 2 565, după alţii între 2 550—2 450 — evident, înainte de era noastră. Există însă documente a căror autenticitate nu poate fi pusă la îndoială şi care, contravenind cronologiei clasice, situează construcţia marilor piramide într-un trecut mult mai îndepărtat (circa 10 000 de ani î.e.n.), ceea ce ar face ca istoria scrisă să înceapă, totuşi, în Egipt şi nu la Sumer, cum se consideră azi. De pildă, referindu-se la o tradiţie a copţilor, urmaşii vechilor egipteni, scriitorul arab Masudi (secolul al X-lea) relatează, într-un manuscris păstrat la British Museum, că faraonul Surid a construit două mari piramide, cu trei secole înainte de... Potop. Motivul? După cum povesteşte şi Ibn Abd Hokeim (secolul al IX-lea), Surid avusese un vis profetic despre cataclismul iminent şi voia să păstreze pentru viitorime dovada existenţei civilizaţiei ameninţate cu distrugerea totală. El a închis, deci, în piramide «comori şi unelte, instrumente de fier, pietre preţioase, modele de corăbii din argilă, arme care nu ruginesc şi obiecte de sticlă care puteau fi îndoite fără să se sfărîme» (Hokeim). Apoi a pus să se graveze pe suprafeţele imense, acoperite cu dale netede de calcar, inscripţii matematice, astronomice şi medicale.

O poveste din «O mie şi una de nopţi»? Nu, de vreme ce inscripţiile erau încă vizibile în secolul al X-lea e.n., după cum ne asigură Ibn Haukal. Iar Abd al-Latif (secolele XII-XIII) precizează: «Aceste scrieri sînt în număr aşa de mare, că dacă am dori să le copiem pe hîrtie, numai ceea ce se află scris pe suprafaţa acestor două piramide ar umple peste şase mii de pagini...»

E adevărat că marele istoric grec Herodot, care a vizitat Egiptul în jurul anului 450 î.e.n., afirmă că pe Marea Piramidă «s-a săpat în scriere egipteană cît hrean, cîtă ceapă şi cît usturo au trebuit pentru hrana lucrătorilor...» Dar e greu de crezut că întreaga suprafaţă de piatră a fost utilizată pentru astfel de însemnări. De altfel, la numai un secol după călătoria lui Herodot, astronomul Achille justifica îndoielile noastre de acum: «Se spune că egiptenii au măsurat cei dintîi cerul şi pămîntul şi şi-au înscris descoperirile pe pietre funerare, pentru a le transmite urmaşilor lor». (Poate că izvorul relatărilor arabe de mai tîrziu trebuie căutat şi în acest pasaj). Din păcate, egiptologii n-au avut cum să verifice temeiurile celor două relatări: între secolele XII şi XV, îmbrăcămintea piramidelor a fost desprinsă şi folosită mai ales pentru construcţia sau reconstrucţia unei mari părţi din oraşul Cairo.

Cum rămîne însă cu legendarul Surid şi cu Khufu, rebotezat de Herodot cu numele grecesc Keops? Ce credit putem acorda cronologiei propuse de scriitorii arabi (trei secole înainte de Potop!), cînd prima dinastie faraonică a apărut, conform manualelor de istorie, pe la 3 200 î.e.n.?

Vom recurge din nou la omniprezentul Herodot. După cum relatează el, aflîndu-se în oraşul egiptean Teba, i s-au arătat 345 de statui ale marilor preoţi, cea mai veche datînd de 11 340 de ani (în 450 î.e.n.!) Şi învăţatul călător ţine să precizeze: «Ei (preoţii) pretind că sînt întrutotul siguri de aceste date, căci au notat totdeauna cu grijă trecerea timpului». Nu avem motive să suspectăm buna credinţă a «părintelui istoriei», iar valorile numerice indicate sînt cel puţin verosimile: 345 de mari preoţi în 11 340 de ani înseamnă o exercitare a supremei funcţii sacerdotale pe o perioadă de 32-33 de ani, în medie.

Mărturia lui Herodot este confirmată, într-un fel, de un text al lui Diogene Laerţiu. În secolul al III-lea e.n., acesta scria că vechii egipteni înregistraseră 373 de eclipse de Soare şi 832 de eclipse de Lună. Or, ţinînd seama de periodicitatea eclipselor, observaţiile astronomice trebuia să se fi desfăşurat într-un interval de aproximativ 10 000 de ani.

În sprijinul acestei cronologii, deocamdată ipotetice, pledează şi Zodiacul de la Denderah. Este vorba despre un fel de calendar care constituia, odinioară, o parte a plafonului unei încăperi a templului din Denderah, în Egiptul de Sus. Adus în Franţa în 1821, el se află acum la Luvru. Semnele Zodiacului sînt dispuse în spirală şi simbolurile sînt uşor de recunoscut. Dar Leul este situat în punctul echinocţiului de primăvară, ceea ce ar indica o dată între 10950-8800 î.e.n.

Rezumîndu-ne la aceste trei exemple grăitoare, să ne punem încă o dată întrebarea: cum rămîne cu atribuirea Marii Piramide lui Khufu, faraon din dinastia a IV-a, deci din prima jumătate a celui de-al treilea mileniu înainte de era noastră? Subliniind că este vorba de o simplă ipoteză, vom spune că istoria mai cunoaşte cazuri în care suverani orgolioşi şi-au atribuit meritele înaintaşilor, falsificînd în acest scop documentele de hîrtie sau de piatră. În definitiv, unica mărturie directă în favoarea lui Khufu o constituie numele lui, scris cu roşu pe pereţii celor două camere constructive superioare — singurele două inscripţii găsite în Marea Piramidă...

Pornind de la o premiză ipotetică, nu putem trage nici o concluzie. Să aşteptăm descoperirile ulterioare, pentru a vedea cît de mari sînt surprizele pe care ni le va mai oferi acest multimilenar tezaur, pămîntul scăldat de apele roditoare ale Nilului.

ENIGMELE TERREI

UN PALPITANT DIALOG:

Piramidă - structură pneumatică

- Pietrele și materialul plastic... vorbesc!
- 7 milenii egal: o sută de ani!
- Inteligența — factorul numărul 1
- Anul 2000 a început ieri!
- «Intercontinental» București — portret în cifre!

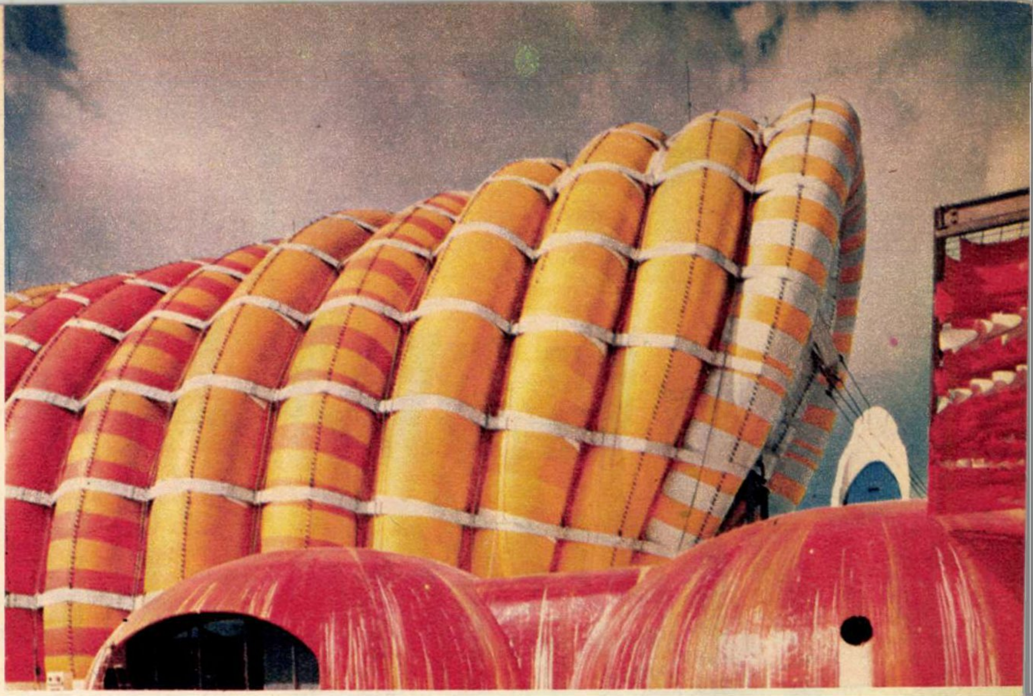

Avem în fată două fotografii, fiecare dintre ele vorbind într-un limbaj propriu, special, despre același lucru: construcțiile. Ca să le deslușim cît mai exact înțelesurile, ne-am adresat arhitectului **MARCEL MELICSON**, redactor-șef al revistei «Arhitectura»:

— Credeți că poate exista un dialog între cele două feluri de construcție?

— Da, și încă unul foarte interesant. Fotografia care reprezintă o piramidă, așa cum arată astăzi, după milenii, dezbrăcată de înveliș, te invită să urmărești imensa cantitate de piatră adusă de la mari distanțe și folosită la ridicarea ei. Îți poate, de asemenea, povesti despre truda a mii de oameni siliți să îndeplinească aceste munci numai prin efort fizic. Uneori o piramidă era începută de părinți și terminată peste generații, de strănepoți. Concepînd asemenea coloși, faraonii urmăreau să-și înalțe peste milenii un simbol al puterii. Cealaltă fotografie vorbește despre una din cele mai moderne solutii de construcție. Structura — pereții și acoperișul — pneumatică este alcătuită dintr-un sistem de baloane cilindrice umplute cu aer.

— Au asemenea construcții funcționalitate?

— Desigur. Ele constituie soluții ingenioase pentru acoperirea unor suprafețe imense, o hală, de pildă. Asemenea construcții cer un efort minim și sînt foarte ieftine. Și pentru a-mi continua ideea, aș adăuga că ele reprezintă un simbol al inteligenței omenești, al tehnicii veacului nostru. În acest sens, v-aș da o cifră grăitoare și poate, surprinzătoare...

— Vă rog...

— Ultima sută de ani în evoluția construcțiilor echivalează cu... 7 milenii din trecut! Oamenii veacului nostru construiesc ieftin, frumos, rapid, cu efort minim. Inteligența, iată factorul numărul 1 pe care se axează toate acestea.

— Se spune că structurile geodezice sînt MAI MODERNE decît cele pneumatice prezentate în fotografia noastră.

— N-aș putea spune că sînt **mai moderne,** dar că sînt și ele de o mare ingeniozitate, asta da. Totul se bazează pe alcătuiri din tuburi îmbulonate care se alătură formînd un schelet pe care se montează pereți și acoperiș din material plastic transparent. Construcția are forma unei imense cupole și pe cît este de frumoasă, pe atît este de ușoară. Un elicopter o poate ridica și muta din loc în loc, după dorință.

— Am văzut o mulțime de fotografii de la Expo'70-Osaka, unele dintre ele publicate chiar în numărul de față, prezentînd pavilioanele diferitelor țări. Privindu-le, ai impresia că asiști la o competiție a fanteziei. Vor rămîne aceste construcții doar unicate?

— Ca la orice expoziție internațională, fiecare țară a ținut să se întreacă pe sine. Prin îndrăzneală, aceste construcții anticipează arhitectura anului 2000.

— Așadar, ceea ce ne-am obișnuit să socotim de domeniul fantastico-științific devine realitate?

— Într-un fel, da. Încă de pe acum arhitecții încearcă să deslușească pe planșete înfățișarea viitoarelor așezări umane care să fie de maximă frumusețe și funcționalitate. Orașele viitorului vor fi concepute pe înălțime cu clădiri cu mai multe nivele, cu circulația subterană a vehiculelor, cu spații verzi în chiar mijlocul orașului.

— Și materialele de construcții ale viitorului?

— Vor fi cele pe care le cunoaștem de pe acum, sticla și aluminiul. Va rămîne, de asemenea, și betonul, dar turnat în siluete subțiri și extrem de elegante. Dar cine poate prevedea ce vor mai iscodi mintea și mîinile omului? Frumos este că multe dintre acestea se concep sau se înfăptuiesc chiar sub ochii noștri. De pildă...

— ... Hotelul Intercontinental care se construiește în prezent în București...

— Exact. Intercontinentalul va fi unul dintre cele mai moderne hoteluri din lume. Iată doar cîteva cifre care-i definesc personalitatea: 23 de etaje, 90 m înălțime, aer condiționat, geamurile din sticlă termopan izolatoare la căldură și frig, o stație proprie de televiziune. Ca elemente noi de construcții citez: turnul central fundat pe o placă de beton armat de 2 m grosime, diafragme de beton armat și, în sfîrșit, partea de decorațiune artistică care, cu siguranță, va fi foarte interesantă...

Tot așa de interesantă ca un dialog «piramidă — structură pneumatică». Vă multumim.

B. CARAGIALE

CĂRȚI DE VIZITĂ PENTRU MEXICO '70

PE „JALISCO DE GUADALAJARA TOTUL ESTE POSIBIL...

Vrînd-nevrînd, analizînd, grupa de la Guadalajara nu vom putea fi prea... obiectivi, întrucît pe frumosul gazon «Jalisco» din localitate va apărea, alături de «cărți de vizită» prestigioase — **BRAZILIA**, dublă campioană mondială, **ANGLIA**, campioana «ên titre» și **CEHOSLOVACIA**, de două ori finalistă — reprezentativa **ROMÂNIEI** care, eliminînd Portugalia (medalia de bronz la campionatele mondiale din Anglia), Elveția și Grecia, a furnizat — neîndoios — una dintre marile surprize ale preliminariilor.

Cum se explică, în două cuvinte, această surpriză? În primul rînd prin apariția pe scena fotbalului românesc a noii generații, «noul val», reprezentat de o serie de jucători — i-am numi pe **Răducanu, Dinu, Radu Nunweiller,Neagu, Dumitrache, Dobrin, Lucescu** — de un neobișnuit talent și o neobișnuită ambiție, apoi prin instaurarea unui regim de seriozitate și calm, de omogenizare și respect al întregii mișcări fotbalistice.

După un start nefavorabil — 0—3 cu Portugalia, la Lisabona — tricolorii au reușit o victorie strălucitoare, 1—0 la Lausanne, contra Elveției, un 2—2 la Atena, cu Grecia, și, în sfîrșit, 1—0 la București, contra lui Eusebio și compania, într-un meci decisiv pentru calificare. Ultima partidă a preliminariilor, cea cu Grecia, de la București, le-a adus elevilor lui Angelo Niculesçu și Emerich Vogl mult așteptata izbîndă — tabela de marcaj a arătat 1—1 — dar a împlinit visul calificării, urmărit de iubitorii fotbalului de pe aceste meleaguri mai bine de trei decenii.

Ce șanse are echipa română la Guadalajara? Evident, într-o companie atît de selectă, este foarte greu de spus, dar socotind «jocul» ultimelor rezultate ale naționalei române — între care am aminti 1—1 cu Anglia, pe Wembley, și, recent, 1—1 cu R.F. a Germaniei la Stuttgart — putem afirma că pentru echipa română totul este posibil pe Jalisco de Guadalajara.

Iată formația probabilă pe care antrenorii o vor alinia în primul meci contra Angliei: **Răducanu — Sătmăreanu, Lupescu, Dinu, (Dan), Deleanu, Dumitriu (Ghergheli), Radu Nunweiller, Neagu, Dobrin (Domide), Dumitrache, Lucescu.**

ANGLIA — echipa care vine în Mexic pentru a-și apăra titlul, după cum prezic și specialiștii, are șanse considerabile să și-l păstreze! Deși în clasamentul întocmit de cunoscuta revistă «France Football» pentru anul 1969, Anglia ocupă locul I (coincidență; același loc îl ocupa și în anul precedent... precedentei «Cupe mondiale», pe care și-a adjudecat-o), se pare că echipa lui Alf Ramsey și-a găsit greu cadența în ultimul timp. Pledează pentru această afirmație cîteva rezultate neconcludente, cum ar fi 1—1 cu România, 0—0 cu Olanda, 1—0 cu Bulgaria...

Cea mai mare dificultate a managerului distins cu titlul de **Sir** este, neîndoios, aceea de a reuși să îmbine jocul noilor vedete ale fotbalului britanic — ne gîndim la portarul **Montgomery**, la fundașul **Todd**, la atacanții **Kidd, Osgood** sau **Astle** — cu stilul «vechii gărzi», din care nu vor lipsi în Mexic **Stepney, Moore, Bobby Charlton, Peters** sau **Hurst**. Aflat între «ciocan și nicovală», se pare că Ramsey — vestit deopotrivă pentru caracterul său dificil, cît și pentru tăcerea cu care își înconjură echipa — va prefera, totuși,

---

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE"

de OVIDIU ZOTTA

Necunoscuții — sau prea puțin cunoscuții — adversari ai lui Marius nu erau niște gentlemani, mai precis, regulile cavalerești le dădeau foarte puțină bătaie de cap. Într-o dimineață, în timp ce Marius părăsea cu sacoșa plină magazinul cu autoservire «Mercur», un vînzător îl opri la ușă:

— Așteaptă o clipă, băiete.

— S-a întîmplat ceva?

— Aș vrea să-mi arăți chitanța.

Marius îi întinse micul dreptunghi de hîrtie acoperită cu cifre albastre. Vînzătorul își aruncă privirea în sacoșă: compot de căpșuni, făină, cacao, pastă de dinți.

— Ești sigur că ai plătit **totul?**

— Da, și sper că v-ați convins.

Vînzătorul oftă:

— Ai un tupeu...

Întinse mîna și extrase din buzunarul drept al lui Marius — care încremeni de uimire — un mare baton de ciocolată cu alune.

— Și pe **ăsta** l-ai plătit?

Marius își simți obrajii arzînd de furie și de rușine. Era limpede: cineva din banda Jaguarului îi strecurase ciocolata în buzunar ca să-l compromită. Dar lumea n-avea de unde să știe asta, clienții părăsiseră tonetele cu mărfuri și se înghesuiau curioși și revoltați, să vadă cum arată un hoț. Printre ei,un tînăr negricios, voinic și foarte scund îl arăta pe Marius, cu degetul, dînd lămuriri: «**...o ciocolată uite-așa de mare... în buzunar, pe șest... miliție...**»

— N-am pus-o eu acolo! strigă revoltat Marius. Habar n-am...

Vînzătorul îl privi cu compătimire:

— Necazul că ai fost prins ți-a luat mințile, băiete! Cum mai poți minți cînd ciocolata era în buzunarul tău?

— Și ce-i cu asta? țipă Marius. Un fapt poate avea mai multe cauze! Dumneavoastră vă încăpățînați să vedeți numai **una** dintre ele: aceea care se potrivește cel mai bine cu datele exterioare ale fenomenului, dar o astfel de interpretare poate fi falsă...

— Cum îi mai merge gura! bombăni vînzătorul. Ia poftește în birou, pînă vine cineva de la miliție; să-i explici dînsului «fenomenul».

Ofițerul care își făcu apariția peste un sfert de oră nu păru însă de loc mirat de explicațiile băiatului. După ce se

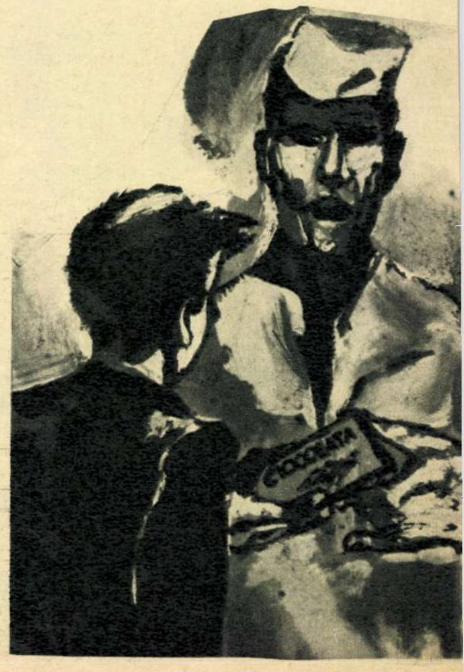

ucătorii cu mai multă experiență, mai căliți. Argumentul? În lista «Mexicanilor», alături de alți 10 «mondiali», Ramsey l-a introdus, nu de mult — stupoare! — chiar și pe **Nobby Stiles,** jucătorul cu lentile, un neagreat al presei și al publicului, pe care datorită jocului său excesiv de dur se credea că l-a eliminat definitiv din cursa selecționării.

Cele mai mari probleme i le ridică antrenorului englez atacul, în care — după ce a renunțat deliberat, la **Greaves** — își pune mari speranțe într-o «noutate» a ultimului campionat: golgeterul **Osgood,** de la Chelsea, cel despre care cunoscutul comentator francez Jean Philippe Retacher scria că **«nu are nimic din specificul jucătorului englez. semănînd mai degrabă cu un fotbalist latin: elegant, rapid, extrem de prompt».**

BRAZILIA — echipa lui **Pelé** și **Tostao,** una dintre marile favorite ale publicului și presei. Argumente? Tehnica excepțională a jucătorilor săi — între care **Didi,Vava** sau **Garrincha** au intrat de-a dreptul în legendă —, inventivitatea acestora. «culoarea» neobișnuită a acțiuniilor lor.Cu toate acestea mulți comentatori sportivi sînt sceptici în ceea ce privește șansele Braziliei de a cuceri, pentru a treia oară și definitiv Cupa «Jules Rimet». De ce? În primul rînd, pentru că fotbalul brazilian traversează, se pare, o criză a conducerii. Recenta înlocuire a lui Joao Saldanha, antrenorul-ziarist, cu fostul internațional Zagalo, pare să vorbească de la sine despre acest lucru. Însuși Saldanha a explicat motivul concedierii sale ca fiind «anunțarea faptului că Brazilia nu va putea să joace și cu **Pelé** și cu **Tostao,** dată fiind starea lor fizică». În al doilea rînd, o criză a echipei care, deși antrenată după precepte severe la Academia militară Negrasca, vădește în ultimul timp o scădere a poftei de joc: 0—2 cu Argentina și un chinuit 2—1 cu Chile, par să confirme această supoziție...

Ce echipă va alinia Zagalo — care, între altele fie spus, este ajutat în sectorul pregătirii fizice de celebrul fost antrenor al Benficăi — Lisabona. Otto Gloria — este greu de anticipat, de aceea ne vom mulțumi să încredințăm tiparului ultimul «11» brazilian aliniat într-o întîlnire oficială: **FELIX — ALBERTO, BRITO, JOEL, ANTONIO, CLODOALDO, GERSON, JAIRZINHO, ROBERTO, PELÉ, CESAR.** După cum se vede lipsesc, între alții, mult discutatul **Tostao,** «minunea albă» de la Cruzeiros (se pare încă nerestabilit după o recentă operație la ochi), **Toninho** și **Edu,** jucătorul șopîrlă cu care îi place atît de mult să joace lui Pelé, acest «rege» al gazonului, autorul a peste 1 000 de goluri.

CEHOSLOVACIA — formație — pentru care preliminariile au constituit un adevărat iad. terminîndu-se în... Franta. la Marsilia, unde într-un meci suplimentar, elevii lui Iosef Marko și Jan Hucko au învins Ungaria, cu 4—1. Fiind vorba de cehoslovaci, trebuie să spunem că această calificare i-a preocupat în mod deosebit, și că imediat după obținerea ei antrenorii Marko și Mirka au plecat în Mexic vizitînd, înaintea tragerii la sorți, toate orașele-gazdă mai puțin... Guadalajara! După ce s-a stabilit că echipa lor va juca la Guadalajara, cei doi antrenori s-au deplasat la fața locului, alegînd drept loc de cazare hacienda «Malibu», aflată la 16 km de oraș.

Care sînt«vedetele» formației cehoslovace? Înainte de toate, cei doi jucători care au apărat culorile țării și în 1962, an în care Cehoslovacia a fost finalistă: «bătrînul» KVASNIAK — 35 de ani, legitimat în Belgia, la F.C. Mechelen — și **ADAMEC,** omul de gol al campioanei. Spartak Trnava. Dincolo de ei: portarul **VIKTOR,** fundașul dreapta **PIVARNIK,** mijlocașii **GELETA** și **KUNA,** atacanții **PETRAS, KABAT** și frații **VESELY, FRANTISEK** (26 de ani) de la Slavia și **BOHUMIL** (22), de la Sparta.

Cît despre șansele cehoslovacilor, să-i dăm cuvîntul însuși lui Marko: **«Calificarea noastră în sferturi n-ar fi pentru nimeni, cred, o surpriză. Ca și... eliminarea, de altfel! Bănuiesc, însă, că va fi un război al nervilor pe care noi avem șanse să-l cîștigăm, după «experiența» Marsilia».**

OVIDIU IOANIȚOAIA

•

1. Reprezentativa României, înaintea meciului decisiv cu Grecia.

2. Pericol! Atacă Adamec, «omul de gol» al naționalei cehoslovace.

3. Pelé et compania, toți avînd același gînd, același vis: definitiva cucerire a zeiței de aur a fotbalului.

4. Francis Lee (Manchester City) despre care Ramsey declara: «Cu încă 4—5 ambițioși ca el păstrăm sigur „Zeița"»

---

că ești un băiat serios, căruia niște adversari i-au înscenat o măgărie!

— Concluzia dumneavoastră este per-fec-tă! Vă mulțumesc mult, foarte mult!

— N-ai pentru ce, zîmbi ofițerul. Cu un om cinstit e plăcut să stai de vorbă.

Se ridică să plece, își puse carnețelul în buzunar...

— Încă o clipă, Marius. Mi-a scăpat un amănunt: ce anume îi face pe adversarii tăi să fie atît de inventivi? **De ce** îți vor răul?

— Le e necaz pe mine... știți... ca între băieți... se bîlbîi Marius, simțind deodată că, tot timpul, ofițerul Dinulescu numai la acest lucru se gîndise, că restul amănuntelor, inclusiv întîmplarea din magazin nu aveau importanță decît în raport cu răspunsul la această ultimă întrebare.

— Hai, Marius, spune-mi adevărul.

Băiatul păli. Abia acum își dădu seama că, așa amabil și plăcut cum era, omul din fața lui reprezenta în primul rînd o forță, acea forță a cărei rațiune implacabilă de a fi consta în descoperirea răufăcătorilor.

«Să-i spun? Să nu-i spun? Imposibil. Pe omul ăsta nu-l poți minți; uf, am avut neșansa de a întîlni un om foarte deștept». Dar cum să-i destăinuie afacerea tabloului, la furtul căruia fusese — ce-i drept, fără voie — complice? Oftînd,Marius trebui să facă și acest lucru. Povesti tot ce se întîmplase cu începere din acea după-amiază de iarnă, cînd Prințesă își uitase fularul la școală. De astă dată, vorbi simplu, în fraze scurte, fără înflorituri.

— Acum — încheie Marius, posomorît — arestați-mă, duceți-mă la miliție.

Ofițerul se încruntă:

— Cu vorbele acestea să nu te joci. Ești nițel cabotin, băiete. Vrei să mă impresionezi cu mutra dumitale tristă, dar în realitate te pregătești să strigi «lăsați-mă, n-am nici o vină, doar v-am spus că **atunci** n-am știut nimic, că am făcut-o în mod inconștient».

— Iertați-mă, aveți dreptate, chiar la asta mă gîndeam.

Și deodată ochii i se umplură de lacrimi.

— Acum eu ce fac? O să afle toată lumea! Mama...

Ofițerul izbucni în rîs:

— Ia te uită, viteazul și filozoful! S-a muiat de tot! Știi ceva, ia-ți sacoșa cu tîrguieli și du-te frumușel acasă!

— Bine, dar după tot ce v-am spus...

— Nu există **nici** o dovadă că tabloul pe care l-ai primit de la fata din «Volkswagen» e unul și același cu tabloul furat din locuința expertului Feneșan. Poți să juri că e același?

— N... nu pot, dar e logic! Tabloul a dispărut în aceeași zi în care Prințesă și cu mine...

— Deci **nu** poți jura, dar în schimb «e logic». Și totuși, dumneata însuți susțineai adineauri că datele exterioare ale unui fenomen ne pot înșela asupra cauzei sale!

Marius respiră adînc. Nu știa ce să mai spună. Dacă tabloul acela nu era unul și același cu tabloul furat... ce fericire!

— Du-te liniștit acasă — reluă locotenentul-major Dinulescu — și uită tot ce s-a întîmplat. Și,mai cu seamă, nu te mai ocupa de povestea asta cu tabloul. E o problemă care cade în sarcina altora. De acord?

— Da, zise Marius. Sigur!

Și în gînd: «**Nu-i chiar așa, locotenente. Acum a intervenit o chestiune personală: simt o dorință teribilă să schimb cîteva cuvinte cu Jaguarul!»**

(Va urma)